

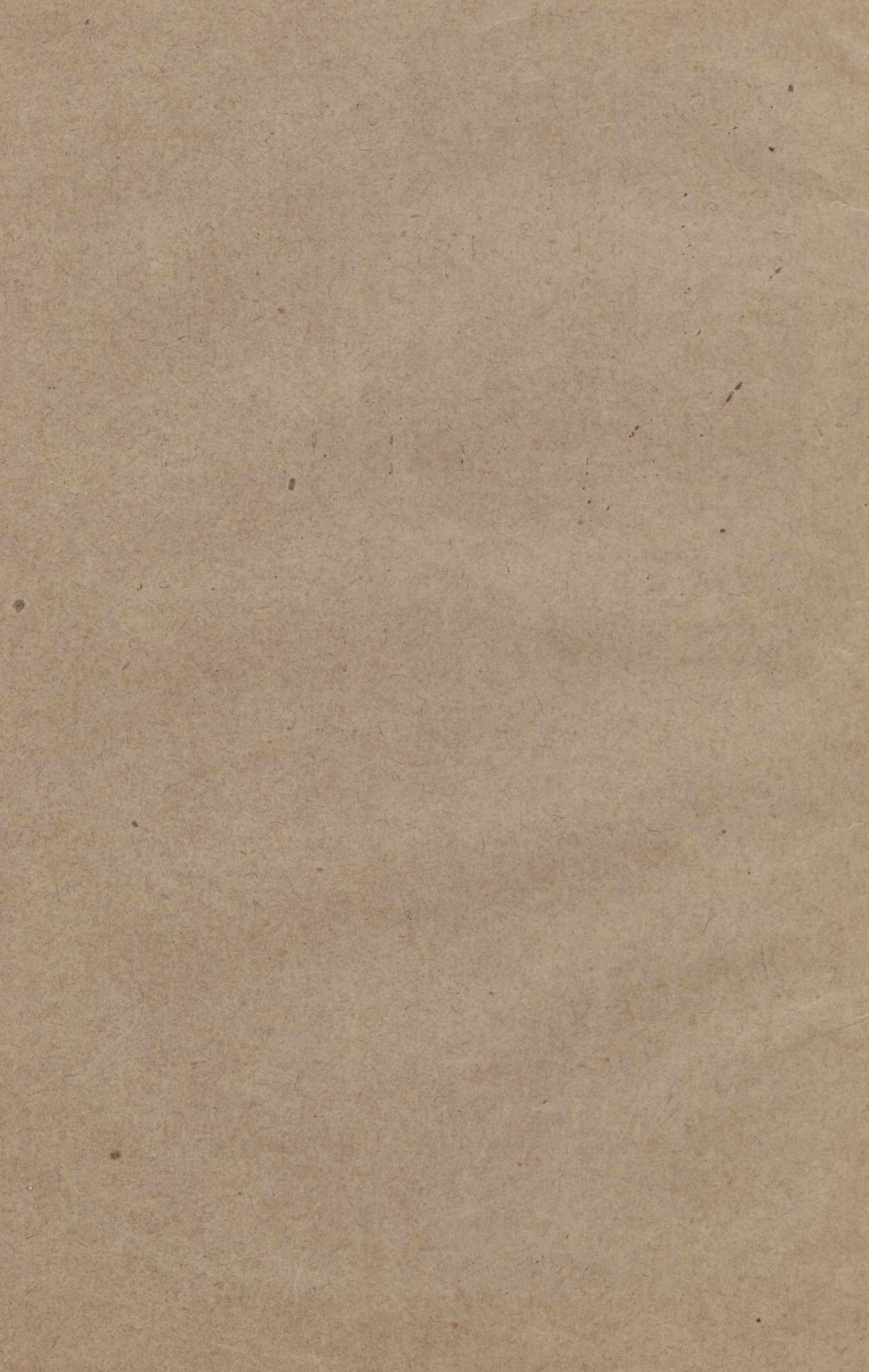
XLIX. SPRAWOZDANIE ROCZNE
WYDZIAŁU
TOWARZYSTWA BRATNIEJ POMOCY
SŁUCHACZÓW POLITECHNIKI WE LWOWIE

ZA ROK ADMINISTRACYJNY

1909/1910.

WE LWOWIE.
NAKŁADEM TOWARZYSTWA.
Z I. ZWIĄZKOWEJ DRUKARNI WE LWOWIE, UL. LINDEGO L. 4
1910.

XLIX. SPRAWOZDANIE ROCZNE

WYDZIAŁU

TOWARZYSTWA BRATNIEJ POMOCY

SŁUCHACZÓW POLITECHNIKI WE LWOWIE

ZA

ROK ADMINISTRACYJNY

1909/1910.

WE LWOWIE.

NAKŁADEM TOWARZYSTWA.

Z I. Związkowej drukarni we Lwowie, ulica Lindego 1. 4.

1910.

TREŚĆ.

	Str.
Artykuł wstępny	1
Kronika Towarzystwa	38
Zarząd Towarzystwa	40
Skład Towarzystwa	42
Członkowie zwyczajni	47
Rachunek Kasy Głównej	58
Bilans	64
Rachunek strat i zysków	66
Sprawozdanie sekretarjatu	67
" Zarządu biblioteki	70
" komisji bibliotecznej	73
" archiwum	75
" zawiadowcy czasopism i sali	79
" Zarządu Kuchni	82
Rachunek Kasy Kuchni	84
Bilans Zarządu Kuchni	88
Rachunek strat i zysków Zarządu Kuchni	89
Sprawozdanie Zarządu Domu	90
Rachunek Kasy Domu	92
" lokatorów	98
" Bilansu Zarządu Domu	100
" strat i zysków Domu	102
Sprawozdanie komisji przedsiębiorstw	104
" " wydawniczej	105
Rachunek inwentarza wydawnictw	106
Sprawozdanie komisji pożyczkowej	107
Rachunek dłużników komisji pożyczkowej	108
Sprawozdanie komisji procesowej	109
Rachunek funduszu gwarancyjnego komisji ubiorowej	110
" dłużników komisji ubiorowej	110
Sprawozdanie komisji informacyjnej	111
" " zarobkowej	112
" Koła Hydrotechników	113

SDh-1500

Mag 178 105

D1 1520/2042

Rzyszczępujemy niniejszem do sprawozdania z czynności Wydziału Towarzystwa za rok administracyjny 1909/10. Przez cały czas swego 49-letniego istnienia dbało Towarzystwo o podniesienie dobrobytu i poziomu umysłowego swych członków. Praca ta, jak o tem świadczy 48 sprawozdań Towarzystwa, postępowała ciągle naprzód, w jednych latach większe, w innych mniejsze wydając rezultaty. Wyniki tej pracy są zadziwiające swoim ogromem: Towarzystwo, w pierwszym roku mające obrót 2.600 koron, obecnie obrót ten liczy blisko na 120.000 koron, posiada wielką ilość agend, niosących kolegom poparcie materjalne i moralne.

Cały szereg akcji naukowych i kulturalnych, podjętych przez Towarzystwo w czasie swego istnienia, został uwieczniony skutkiem. Między innemi, akcja podjęta w swym czasie przez Towarzystwo, zmierzająca ku podniesieniu poziomu naukowego Politechniki przez zakładanie Kółek naukowych, wykazała w roku obecnym doniosłe rezultaty.

Kółka naukowe, założone w łonie Towarzystwa, posiadając w pierwszych latach swego istnienia niewielką ilość członków i będąc pod ciągłą opieką Towarzystwa, obecnie doszły do rozmiarów Kół rzeczywistych: posiadają wielką ilość członków i ogniskują w sobie życie naukowe odnośnych Wydziałów Politechniki. Wobec tak wielkiego rozwoju Kółek, opieka Towarzystwa nad niemi stała się zbyt duża, zaś ramy obecnie obowiązującego statutu, uchwalane wtedy, gdy Kółka zaledwie istnieć poczynaly, dziś już w znacznym stopniu krępują ich działalność. Widząc, iż myśl założycieli tak piękne wydała owoce i pragnąc dalszego rozwoju nauki przez stworzenie dla Kółek jak najlepszych warunków rozwoju, Wydział Towarzystwa po porozumieniu się z Wydziałami Kółek, przyszedł na Walne Zgromadzenie dnia 22 października 1910 r. z projektem

zmiany rozdziału VI-go statutu, która to zmiana została jednogłośnie uchwalona.

Rozdział VI statutu w nowem brzmieniu przedstawia się następująco:

§ 41. W łonie Towarzystwa odnośnie do § 4 *b* mogą istnieć Koła, które ujmują w swój zakres działania czynności określone § 3 *a* i *b*, tudzież § 4 *a* i *d*.

§ 42. W skład Kół wchodzi członkowie honorowi, wspierający, absolwenci i zwyczajni: *a*) członkiem honorowym Koła może być mianowany przez Walne Zgr. Koła ten, kto około dobra Koła liczne położył zasługi, tudzież maż nauką lub zasługami znakomite w społeczeństwie zajmujący stanowisko; członkowie honorowi nie są zobowiązani do żadnych wkładek na rzecz Koła; *b*) członkiem wspierającym zostaje ten, kto zaproszony przez zarząd Koła, wniesie do kasy Koła jednorazowo większą kwotę, lub rocznie płaci 10 koron, albo w inny sposób popiera cele Koła; *c*) członkiem absolwentem może zostać ukończony słuchacz Politechniki, był członek Koła, opłacający rocznie 5 koron; *d*) członkiem zwyczajnym Koła może być każdy słuchacz i asystent Politechniki lwowskiej.

§ 43. Koło może być zawiązane, jeżeli przystąpi doń najmniej 10 członków Tow. „Bratniej Pomocy“.

§ 44. Koła wybierają co roku zarządy na zwyczajnych Walnych Zgr., które zarządzają sprawami i majątkiem Koła.

§ 45. Koła obowiązane są stosować się do rozdziału VI statutu Tow., oraz regulaminu uchwalonego na Walnem Zgromadzeniu. Wydział Tow. ma prawo żądać wyjaśnień od zarządu Koła.

§ 46. Koło reprezentuje nazewnątrz przewodniczący oraz sekretarz Koła; wszelkie pisma i czynności na zewnątrz Koła załatwia pod własną firmą i odpowiedzialnością Zarząd Koła. Zarząd reprezentuje Koło jedynie w sprawach naukowych i administracyjnych.

§ 47. Koszta wynikłe z istnienia Koła winno takowe pokrywać z własnych funduszów.

§ 48. W razie rozwiązania Koła przechodzi majątek i inwentarz jego pod bezpośredni zarząd Wydziału Tow. Bratniej Pomocy. Gdyby Koło o tych samych celach ponownie zostało zawiązane, winien Wydział oddać mu wszelkie ruchomości i majątek rozwiązanego Koła. O ileby Koło o tych samych celach do roku nie powstało, Walne Zgromadzenie Tow. rozporządzi majątkiem rozwiązanego Koła, z tem zastrzeżeniem, że majątek użyty być może tylko na cele naukowe.

§ 48 *a*. Każde Koło posiada własny regulamin, który, zatwierdzony przez Walne Zgr. Koła, nie może przekraczać statutu Tow.

§ 48 *b*. Koło może być rozwiązane przez swoje Walne Zgr., lub przez Walne Zgr. Bratniej Pomocy w komplecie $\frac{2}{3}$ członków większością $\frac{3}{4}$ głosów obecnych na Zgr., za przekroczenie rozdz. VI statutu,

§ 48 c. Zmiany w rozdziale VI statutu mogą nastąpić tylko za zgodą Walnych Zgrom. Towarzystwa i Koła.

§ 49. Koło może posiadać własną komisję lustracyjną, wybraną na Walnem Zgr. Koła. Ilość członków komisji określa regulamin Koła.

§ 49 a. Szkontra ksiąg i majątku Koła przeprowadza komisja lustracyjna odnośnego Koła, zaś w razie potrzeby ma prawo przeprowadzić szkontra komisja lustracyjna Tow. Bratniej Pomocy.

To brzmienie rozdziału VI statutu podaliśmy do Wysockiego c. k. Namiestnictwa we Lwowie i oczekujemy na jego zatwierdzenie.

Z przytoczonych tu zmian wynika, że Koła naukowe stały się w rzeczywistości samoistnymi instytucjami, formalnie tylko należąc do Towarzystwa. Z dumą stwierdzić możemy, iż tak poważne stowarzyszenia, jak „Koło Mechaników“ i „Koło Chemików“ są owocem działalności Bratniej Pomocy. Słaba jest dotychczasowa działalność „Koła Hydrotechników“, które długiej jeszcze wymaga pracy, by rozwój jego osiągnął pożądane rozmiary.

Załatwiliśmy także spór ze „Związkiem Słuchaczy Inżynierji Dróg i Mostów i Budownictwa Wodnego“, dawnym „Kółkiem Inżynierów“. Dla przedstawienia sprawy przytaczamy rys historyczny sporu:

Dnia 16 listopada 1906 roku przyjęto na Walnem Zgromadzeniu „Kółka Inżynierów“ następujący wniosek:

Spór
z „Kółkiem
Inżynierów“

„Patrząc na szybki rozwój Kółka w przeciągu czteroletniego istnienia, ceniąc wysoko wpływ jego na fachowe wykształcenie członków, widząc w niem silne centrum ruchu umysłowego, dające impuls i pobudzające do coraz intensywniejszej pracy na polu zawodowo-naukowym, Walne Zgromadzenie pragnie przyspieszyć tempo rozwoju przez stworzenie dlań warunków, ułatwiających zdobywanie środków materialnych, a co ważniejsze podnieść jego znaczenie i powagę, by tym czynnikiem podnieść Wydział i członków do jeszcze intensywniejszej pracy. Z tych pobudek zobowiązuje Walne Zgromadzenie Wydział „Kółka“ do stworzenia z obecnego „Kółka“ Towarzystwa samoistnego na własnych statutach. Walne Zgromadzenie odczuwa głęboką wdzięczność względem Bratniej Pomocy, jako swej założycielki, i w przekonaniu, że i ona uznaje potrzebę różniczkowania się życia naszej młodzieży politechnicznej, wobec napływu ilościowego i spodziewanego postępu w dziedzinie naukowo-fachowej, żywi nadzieję, że i nadal będzie popierać nowo utworzyć się mające Towarzystwo“.

„Walne Zgromadzenie przyjmuje sprawę wyodrębnienia „Kółka Inżynierów“ z tem zastrzeżeniem, że co do charakteru swych sto-

sunków i wystąpień względem wszelkich władz zarówno politechnicznych, jak i pozapolitechnicznych, Zarząd względnie Wydział przyszłego Towarzystwa ma działać w stałym porozumieniu z Wydziałem Tow. Bratniej Pomocy, a to ze względu na potrzebę jednolitości tych wystąpień ze strony młodzieży politechnicznej“.

Walne Zgromadzenie Bratniej Pomocy z 12 grudnia 1906 zgodziło się na wyodrębnienie „Kółka“, uchwalając następujący wniosek:

„Walne Zgr. zgadzając się w zasadzie na usamodzielnienie Kółka Inżynierów, poleca specjalnej komisji, złożonej z delegatów „Kółka“ i Wydziału, opracowanie warunków tego usamodzielnienia; ostateczną decyzję przyjęcia tych warunków oddaje się Walnemu Zgromadzeniu“.

Komisja złożona z przedstawicieli Bratniej Pomocy i Kółka Inżynierów nie doszła do porozumienia dzięki waśniom przekonaniowym, jakie po rozłamie w naszym Towarzystwie nie oszczędziły nawet Kółek naukowych. Sprawa przewlekała się długo, aż uchwałą Walnego Zgromadzenia z dnia 26 listopada 1909 postanowiliśmy oddać ją do rozstrzygnięcia sądowi profesorskiemu.

Do sądu z naszej strony zostali zaproszeni: J. W. P. Profesorowie Dr. Placyd Dziwiński i Dr. Tadeusz Wiśniowski, ze strony zaś Kółka Inżynierów J. W. P. Profesorowie: Dr. Maksymilian Thullie i Karol Skibiński. Sąd po rozpatrzeniu sprawy wydał następujące orzeczenie:

„Podpisani profesorowie c. k. Szkoły politechnicznej we Lwowie zostali zaproszeni na sędziów rozjemczych w sprawie sporu o bibliotekę, między Tow. Bratniej Pomocy, a Kółkiem słuchaczy inżynierji tejże Szkoły.

Obie strony, zastąpione przez pp. Nowakowskiego i Preniera z wydziału Tow. Br. Pom., a przez pp. Hajduka i Nowaka z wydziału Kółka słuch. inżyn., oświadczyły z góry w imieniu reprezentowanych towarzystw, że wyrok sądu rozjemczego przyjmą jako obowiązujący.

Sądowi przedstawiono pismo wydziału Tow. Br. Pom. z dn. 29 listopada b. r. l. 55 tej treści:

Podpisany Wydział, opierając się na wniosku Walnego Zgromadzenia z d. 26 listopada b. r.:

„Walne Zgromadzenie reasumuje poprzednią uchwałę z d. 11 grudnia 1908 r. w sprawie „Kółka Słuchaczy Inżynierji“ i oddaje całą sprawę do Sądu profesorskiego, z zastrzeżeniem, że Sąd, uwzględ-

dniając paragrafy statutu, poda ich interpretację". — (Rozdział VI. statutu Tow.)

prosi Światny Sąd o rozstrzygnięcie:

1. Co z majątku obecnego „Kółka śl. Inżynierii“ należy uważać jako własność Tow.?

2. Pod jakimi warunkami i rygorami zostaje wyżej określony majątek w zarządzie „Kółka śl. Inżynierii“?

Na obydwa w tem piśmie zawarte pytania zgodziły się obie strony.

Na te pytania odpowiadają podpisani w następujący punktach:

1. Biblioteka będąca obecnie w posiadaniu „Kółka śl. inż.“ przedstawia dwa różne działy: Jako jeden z działów normuje Sąd to wszystko, co zostało do tej biblioteki przez Tow. Br. Pom. przekazane, lub też po dzień 12 grudnia 1906 zakupione, ewentualnie przez ofiarodawców na rzecz Kółka śl. inż. Bratniej pomocy darowane, t. j. do dnia, w którym Walne Zgromadzenie Tow. Br. Pom. powzięło uchwałę wyodrębnienia tego Kółka. Ponieważ książki tego działu biblioteki zostały zakupione czy to przez wydział Tow. Br. Pom., czy też przez Kółko śl. inż., które w tym okresie czasu stanowiło integralną część Tow. Br. Pom., czy też podarowane na cele tegoż Kółka, to Sąd przyznaje że biblioteka po powyższy termin zebrana jest własnością Towarzystwa Bratniej Pomocy.

Natomiast wszystkie dzieła zebrane przez wyodrębnione Kółko śl. inż. wyłączną są własnością obecnego Kółka śl. inż.

2. Ta część biblioteki, uznana jako własność Tow. Br. Pom. pozostaje w zarządzie i użytkowaniu obecnego Kółka śl. inż. jak długo to towarzystwo istnieć będzie, z wyjątkiem, jeżeli Grono profesorów Szkoły politechnicznej, na podstawie wniosku przedstawionego temu Gronu przez jedną trzecią część zwyczajnych członków Kółka, uzna, że to Kółko nie spełnia swego statutem unormowanego zadania.

3. Część biblioteki, stanowiąca, w myśl punktu 1. własność Tow. Br. Pom. ma być na podstawie inwentarza z d. 12. grudnia 1906 r. podług ich obecnego stanu oszacowana i w osobnym spisie zestawiona. Oszacowanie nastąpi przez delegatów obydwu Towarzystw, przyczem w razie sporu rozstrzygnie podpisany Sąd.

Uzyskana z oszacowania suma stanowi dług bezprocentowy Kółka śl. inż., na który ona wystawi rewers wydziałowi Tow. Br. Pom.

Komisja lustracyjna Kółka śl. inż. winna corocznie w swoim sprawozdaniu przedstawić stan tej części biblioteki z wykazaniem ewentualnych braków. To sprawozdanie ma być zakomunikowane wydziałowi Tow. Br. Pom., które jest obowiązane przedstawić je najbliższemu Walnemu Zgromadzeniu Tow. Br. Pom. Walne Zgromadzenie może albo, w razie uznania, że braki z powodu naturalnego zużycia spowodowane zostały, uchwalić wykreślenie ich oszacowanej wartości z ogólnej sumy szacunkowej, albo poleci swemu wydziałowi, by zażądał od Kółka śl. inż. zwrotu oszacowanej kwoty.

4. Kółku sł. inż. przyznaje się prawo zakupna części biblioteki, uznanej przez Sąd jako własność Tow. Br. Pom. częściowo lub w całości, według ceny szacunkowej.

5. Jako majątek Tow. Br. Pom. uważa się obok biblioteki w punkcie 1. jako własność tego Towarzystwa określonej, także resztę niezwróconej subwencji w kwocie około osiemdziesięciu koron. Ze względu jednak na tę okoliczność, że niezawodnie część tej kwoty mogła być użyta na zakupno dzieł biblioteki, uznanej za własność Tow. Br. Pom., przeto Sąd zobowiązuje Kółko sł. inż. do zwrotu tylko połowy tej kwoty t. j. około czterdzieści koron, w przeciągu jednego roku od dnia wydania wyroku.

6. Powyższe określone prawa i obowiązki Kółka sł. inż., pozostają w mocy także w tym wypadku, jeżeliby stosownie do rozdziału dawnego wydziału Inżynierii na więcej wydziałów, to Kółko uznało potrzebą zmiany nazwy tego towarzystwa i stosownego do tej zmiany uzupełnienia statutu.

Do powyższego wyroku, a w myśl życzenia wyrażonego w podanem na wstępie piśmie wydziału Tow. Br. Pom. o interpretację paragrafów statutu Tow. Br. Pom., zawartych w rozdziale VI statutu, nadmienia się co do jedynych §§ 42 i 48, które w uważanej sprawie mogłyby być rozważane, co następuje:

Brzmienie § 42 nie zostało powyższym wyrokiem w niczem skrepowane. Podpisani wyrażają jednakże przekonanie, że tworzenie nowych kółek o celach Kółka sł. inż. obecnie istniejącego nie jest pożądane. — Gdyby pomimo to Kółko o podobnych celach było przy Tow. Br. Pom. związane, to jednakże, po myśli punktu 2. tego wyroku, nie miałyby ono prawa do zwrotu majątku, w zarząd Kółka sł. inż. obecnie istniejącego, oddanego.

Powyższy wyrok został przez podpisanych jednogłośnie uchwalony.

Oryginał niniejszego wyroku przechowa się w aktach Rektoratu Szkoły politechnicznej, a obydwom towarzystwom wręcza się uwierzytelnione odpisy.

We Lwowie, dnia 2 grudnia 1909.

Dr. Placyd Dziwiński m. p., Karol Skibiński m. p., Dr. M. Thullie m. p., Dr. Tad. Wiśniewski m. p.“

Przystąpiliśmy do wykonania wyroku. Komisja, złożona z delegatów obu Towarzystw, oszacowała wartość części biblioteki Kółka w myśl punktu trzeciego orzeczenia. Wartość szacunkową określono na kwotę 438-76 K, majątek pozostaje w zarządzie Związku, który wystawił Wydziałowi Bratniej Pomocy rewers na odpowiednią kwotę.

W ten sposób sprawa została załatwioną. J. W. Panom Profesorom, którzy nie szczędzili pracy, by spór ku dobremu dla obu Towarzystw sprowadzić, składamy niniejszem serdeczne dzięki.

Od roku 1889 istnieje w łonie Towarzystwa fundusz stypendyjny imienia Mikołaja Kopernika. Rok rocznie odbywały się na rzecz tego stypendjum wieczorki w auli Politechniki ku uczczeniu pamięci wielkiego męża. Od roku 1906/7, pamiętnego założeniem Towarzystwa Wzajemnej Pomocy wieczorki te przestały się odbywać; na usprawiedliwienie tego składa się po części osłabienie, jakiego doznało Tow. po rozłamie. W roku ubiegłym pragnęliśmy te wieczorki wznowić, niestety spotkał się z nieżyczliwym usposobieniem do tej akcji ze strony Grona Profesorów, które na wieczór ten odmówiło nam auli.

Przeciwko temu postanowił zaprotestować rozgoryczony odmową Wydział: uchwalił swą rezygnację i przedstawił sprawę nadzwyczajnemu Walnemu Zgromadzeniu w dniu 16 lutego 1910, które przyjęło następującą rezolucję:

„Walne Zgromadzenie Tow. Bratniej Pomocy sł. Pol. po wysłuchaniu sprawozdania Wydziału z podjętych przezeń, a odrzuconych przez Grono Profesorów starań o uzyskanie auli na wieczór Kopernikowski, udziela Wydziałowi absolutorjum, nie przyjmując jego rezygnacji i wzywa go, by nadal bronił praw, przysługujących Bratniej Pomocy, pewnym będąc poparcia ogółu członków Towarzystwa,

Stojąc wobec wspomnianego faktu nieudzielenia auli przez Grono Profesorów na urządzenie uroczystego wieczoru ku uczczeniu pamięci Mikołaja Kopernika, z którego dochód, jak i w latach ubiegłych, miał być przeznaczony na powiększenie funduszu stypendyjnego; zważywszy, że Grono Profesorów nie udzielając auli postąpiło wbrew uświęconemu tradycją prawu i tem samem utrudniło Towarzystwu działalność humanitarną i kulturalną; zważywszy dalej, iż ograniczenie praw jednego Towarzystwa nie doprowadzi nigdy do porozumienia obu istniejących na Politechnice Towarzystw, lecz przeciwnie stwarza większy jeszcze antagonizm i rozdrażnienie; uznając dalej iż Grono Profesorów, jako instytucja powołana do obiektywnego rozstrzygania wszelkich spraw na Politechnice, powinno się kierować zasadą słuszności, a nie sympatjami lub antypatjami —

Walne Zgromadzenie z d. 16 lutego 1910 wyraża swe najgłębsze ubolewanie z powodu zaszłego objawu nieżyczliwości większości Grona Profesorów do Towarzystwa Bratniej Pomocy i jak najostrzej protestuje przeciw uszczuplaniu praw Towarzystwa, które w ciągu lat 50 położyło znaczne zasługi na polu działalności humanitarnej i kulturalno-oświatowej.

Jednocześnie Walne Zgromadzenie odwołuje się do ogółu słuchaczy Politechniki, aby przez czynne poparcie, udzielane zawsze Bratniej Pomocy w decydujących chwilach walki o jej przodownicze stanowisko wśród Towarzystw technicznych, okazali raz jeszcze, jak

silnem i głębokiem jest przywiązanie młodzieży politechnicznej do rzeczniczki jej celów i potrzeb.“

Protest ten ogłosiliśmy w pismach, nie podejmując dalszej walki z obawy o zakłócenie biegu nauki na technice.

Odczyty popularne.

Rozumiejac, że Politechnika jest znakomitym terenem do działalności oświatowej wśród szerszych warstw społeczeństwa, chcieliśmy zainicjować stałe wykłady popularne przez ciąg całego roku naukowego na Politechnice na wzór wykładów uniwersytetu powszechnego. Tematem odczytów byłyby nauki techniczne; opłatę za wstęp oznaczyliśmy na 10 groszy, a to ze względów raczej natury psychologicznej, niż finansowej: doświadczenie wykazało, że odczyty płatne zawsze cieszyły się większą frekwencją niż bezpłatne.

I na tę akcję, z powodów dla nas niezrozumiałych, Grono Profesorów nie wyraziło swej zgody.

Lokal kuchni Towarzystwa.

Doznaliśmy też odmowy ze strony Grona w sprawie wniesionego przez nas podania o rozszerzenie lokalu Kuchni, zbyt szczupłego na olbrzymią ilość stołujących się w nim kolegów.

Inauguracja.

Pragnęliśmy wreszcie, by 50-ty rok istnienia Towarzystwa uczczony był, prócz obchodu w roku przyszłym, uroczystą inauguracją w auli Politechniki na początku roku 1910/11. Na podanie nasze odpowiedziało Grono Profesorów odmownie, za motyw podając „względy zasadnicze“. Uważamy, że inauguracja Towarzystwa w auli Politechniki, dla uczczenia 50-go roku jego istnienia, jest rzeczą niecodzienną, do której nie mogą się stosować „względy zasadnicze“.

Mamy głęboki żal do Grona Profesorów, że pracę naszą tamuje na każdym kroku, spodziewamy się jednak, że w roku obecnym, po przyłączeniu się do Towarzystwa znacznej ilości członków Wzajemnej Pomocy, stosunki ulegną zmianie, schodząc na tory współdziałania Towarzystwu przez Grono i powodując większe niż dotychczas zbliżenie się słuchaczy do Profesorów, co wypadnie korzystnie na podnoszenie się poziomu naukowego naszej Politechniki.

Układy z Wzajemną Pomocą.

W roku ubiegłym prowadziliśmy akcję celem połączenia się z Wzajemną Pomocą. Jak w latach poprzednich, tak i w sprawozdawczym akcja ta rozbiła się o opór tego Towa-

rzystwa. Rezultatem pierwszych konferencji delegatów ze stron obu, a zainicjowanych przez Grono Profesorów zaraz po rozłamie było pismo Grona do Bratniej Pomocy z d. 22. grudnia 1906 r., wymagające, by 1. Bratnia Pomoc „wykreśliła ze swych czynności wszelkie akcje polityczne, 2. oczyściła się z zarzutów w sprawie Brzozowskiego“.

Pierwszego warunku przestrzegała Bratnia Pomoc zawsze, drugiego warunku dopełniła, stając przed sądem obywatelskim, ale sprawa połączenia się towarzystw nie posunęła się naprzód. Cały szereg konferencji pojednawczych nie dał żadnych rezultatów.

W roku ubiegłym dało się uczuć wśród ogółu kolegów dążenie do zjednoczenia się, czemu dał wyraz wiec ogólnotechniczny z d. 16. czerwca 1910, uchwalając następujący wniosek:

„Wiec ogółu słuchaczy Politechniki, uznając, że istniejący rozłam jest w życiu młodzieży technicznej szkodliwym i nienormalnym objawem, wyraża przekonanie, że jedynie zjednoczenie życia młodzieży na Technice usunie złe skutki rozłamu. Wiec ogólnotechniczny, rzucając myśl połączenia się istniejących odłamów młodzieży na Politechnice, sądzi, że zjednoczona i w zjednoczeniu tem silniejsza młodzież energiczniej i owocniej poprowadzi akcję około rozwoju naszej uczelni“.

Mając tak wyraźny nakaz ze strony społeczności technicznej i pragnąc unormowania stosunków, Wydział Towarzystwa w porozumieniu z P. Profesorami Dr. Tadeuszem Godlewskim i Dr. Stanisławem Anczycem, ponowił konferencje pojednawcze, w których ze strony Bratn. Pomocy brali udział koledzy: Weber, Maurin i Toroń, a ze strony Wzajemnej Pomocy koledzy Bac, Gerstman, Tiger i Jankowski. Początkowo strona przeciwna ociągała się z wszczęciem układów, tłumacząc się, że wyjechał ze Lwowa przewodniczący, to znów, że termin jest niedogodny, zbyt bliski. Dzięki naciskowi pana pr. Godlewskiego na przedstawicieli Wzajemnej Pomocy, udało się wreszcie zebranie delegatów doprowadzić do skutku. Za podstawę obrad były brane żądania Wzajemnej Pomocy:

1. Statutowe zagwarantowanie języka polskiego, jako urzędowego Towarzystwa.
 2. Przynależność Towarzystwa do „Ogniwa“.
 3. Humanitarność, jako wyłączny cel Towarzystwa.
- Pragnąc połączenie doprowadzić do skutku, zgodziliśmy

**Warunki
Wzajemnej
Pomocy.**

się na pierwszy punkt postulatów Wzajemnej Pomocy. Nie mogliśmy przystać na punkt drugi, uważając, że bezpartyjne Towarzystwo nie może wchodzić w skład zrzeszenia młodzieży, które ma w opinii większości wybitną markę przekonaniową, oświadczyliśmy natomiast, że skłonni jesteśmy do wystąpienia ze „Związku Stowarzyszeń Polskiej Młodzieży Postępowej“.

Jako argumenty, które szczególnie przemawiają za tem, aby odłożyć na bok wszelkie obrachunki partyjne i pogodzić się, podawaliśmy:

1. Rok Grunwaldzki — czyn Grunwaldzki.
2. Rok 50-letniego istnienia Towarzystwa.
3. Sprawa Kasy chorych, która może być urzeczywistniona dopiero wtedy, gdy na Politechnice będzie istniało jedno Towarzystwo, mające zaufanie wszystkich kolegów.
4. Budowa II-go Domu Techników wspólnymi siłami.

Pertraktacye nie doszły do punktu trzeciego, rozbiły się o przynależność do „Ogniwa“. Odniesiliśmy wrażenie, że kolegom z przeciwnego obozu zależy na utrzymaniu placówki politycznej na terenie Politechniki w postaci Wzajemnej Pomocy, i że choćbyśmy się zgodzili na wszystkie ich warunki, oni znaleźliby jeszcze jakiś by rozbić rokowania.

**Przystąpienie
części człon-
ków Wz. Pom.
do Tow.**

Tym razem jednak znaczna część członków Wzajemnej Pomocy zapowiedziała swoje wystąpienie z tego Towarzystwa, by wszcząć rokowania z Bratnią Pomocą. Na posiedzeniu reprezentantów stron obu ustalono charakter Towarzystwa i warunki wzajemnego współżycia. Protokół ugody, przyjęty i podpisany przez delegatów stron obu, zatwierdzony przez Walne Zgromadzenie Towarzystwa z d. 7. grudnia 1910 brzmi jak następuje:

**Protokół
umowy.**

„Delegaci byłych członków Tow. Wzajemnej Pomocy godzą się na wstąpienie do Tow. Bratniej Pomocy pod warunkiem:

A. Wprowadzenie do statutu następujących zmian:

1. § 2 a. Językiem urzędowym Towarzystwa jest język polski.
2. § 4. Celem Towarzystwa, jako środowiska humanitarnego, jest:
 - a) i t. d. bez zmiany.
3. Wykreślenie z § 5 b) słowa „stałych“*).

*) Bratnia Pomoc w swej pracy kulturalnej ma prawo tworzyć Kółka w swem łonie, ale gdy Kółko dojdzie już do tego stadium rozwoju,

B. Przy powzięciu następujących uchwał na Walnem Zgromadzeniu T-wa:

1. Bratnia Pomoc występuje ze „Związku Polskich Stowarzyszeń Młodzieży Postępowej“.
2. Bratnia Pomoc nie ma prawa tworzyć kół o celach kół już istniejących.
3. Przewodniczący T-wa Bratniej Pomocy zatrzymuje reprezentację w sprawach humanitarnych i naukowych (w porozumieniu z Kółkami). W sprawach narodowych i w sprawach zasadniczych, wynikających z ogólnych założeń życia młodzieży polskiej, przewodniczący T-wa zasięga opinii mężów zaufania i kieruje się w ewentualnych enuncjacjach tą opinią. Do komisji mogą być powoływani przez przewodniczącego przedstawiciele opinii istniejących w T-wie; komisja ma głos doradczy, decyzja pozostaje w rękach przewodniczącego.
4. Jeśli na Walnem Zgromadzeniu jedna trzecia sprzeciwia się wydaniu pewnej enuncjacji, Bratnia Pomoc nie zajmuje żadnego stanowiska.

Lwów, dnia 4. grudnia 1910 r.

Wacław Prenier, Jan Weber, Bolesław Paykart, Leopold Toron, Bruno Maurin, Stefan Simon, Stanisław Rudziński, Tadeusz Kobylański, Z. Kukawski, Witold Matuszewski.“

Koledzy, występujący z Wzajemnej Pomocy wydali następującą odezwę:

Lwów, dnia 9. grudnia 1910.

„Głębokie poczucie odpowiedzialności, a zarazem uzasadniona obawa, że motywy naszego wystąpienia z Towarzystwa Wzajemnej Pomocy studentów Politechniki zostaną przez przeciwników niesumiennie wyzyskane — skłaniają nas do zabrania głosu publicznie.

Towarzystwo Wzajemnej Pomocy powstało na Politechnice przed czterema laty pod hasłem stworzenia środowiska humanitarnego, wolnego od sporów i walk politycznych. Założono je po okresie pamiętnych walk w łonie Towarzystwa Bratniej Pomocy słuchaczy Politechniki, które uniemożliwiły współzycie obu odłamów: narodowego i postępowego w łonie jednej instytucji. Wydatne i wszechstronne poparcie, z jakim się Wzajemna Pomoc w czasie powstania wśród społeczeństwa spotkała, wyrok sądu obywatelskiego, potwierdzający słuszność zarzutów stawianych Bratniej Pomocy, co uprawnili rację powstania młodego Towarzystwa, oraz wzrost jego

że należność do Towarzystwa krępowałaby jego rozwój, Bratnia Pomoc nie może stawiać przeszkód przy wyodrębnieniu się, czyli Bratnia Pomoc powołuje do życia Kółka i wspiera je w ich początkowym rozwoju; okres ich istnienia w Bratniej Pomocy można więc nazwać przejściowym, a nie „stałym“.

Odezwa
133 b. człon-
ków Wz.
Pomocy.

wpływów wśród młodzieży politechnicznej — oto etapy dalszego rozwoju.

Jednakże w miarę wzrostu powodzenia, zaczęło się szerzyć odstępstwo od haseł humanitarnych, publicznie ślubowanych w odezwach. Poczęto firmy popularnej już w szerokich kołach młodzieży nadużywać dla celów zgoła innych. Początkowo działało się to ukradkiem, bez zaznaczania tych faktów w sprawozdaniach, następnie jednak, kiedy zróżniczkowanie się młodzieży w łonie Towarzystwa uniemożliwiło tego rodzaju „poufne“ załatwianie — sztandar określonej zupełnie grupy politycznej wywieszono publicznie, pomimo protestów bardzo poważnej części członków. Na zeszłorocznem Walnem Zgromadzeniu Towarzystwa padły słowa z ust miarodajnych, że „zadaniem Wzajemnej Pomocy jest pchać członków w objęcia Czytelni akademickiej“; a przynależność do Czytelni akademickiej, jako kryterjum prawomyślności politycznej warunkowała możność kierownictwa Towarzystwem. W takich warunkach wybrany Wydział, uważał się za uprawniony do politycznej reprezentacji, której wytyczną było bojowanie za stanowiskiem Czytelni akademickiej na Politechnice, bez względu na to, że akcje te depopularyzowały Towarzystwo wśród młodzieży, jako niezgodne z jego zasadniczym charakterem i były powodem wielu starć w łonie Towarzystwa.

Równocześnie stosunki wewnętrzne w Bratniej Pomocy uległy znacznej zmianie. Zanikały przyczyny, które uniemożliwiły przed laty wspólne bytowanie całej młodzieży politechnicznej w jednej instytucji humanitarnej i spowodowały rozłam. Wśród członków Bratniej pomocy wzrastało coraz bardziej zrozumienie idei humanitarnej Towarzystwa i skłonność do nadania mu charakteru ogólnopolskiego, humanitarnego zgrupowania. W tych warunkach wysuwał się z siłą nieprzepartą postulat uregulowania stosunków wśród młodzieży politechnicznej i usunięcia z jej życia nienormalnych i niepożądanych skutków istnienia obok siebie dwóch zrzeszeń o analogicznych zadaniach.

* * *

Przez przeciąg ostatnich miesięcy staraliśmy się uczynić wszystko, aby Twu Wzajemnej Pomocy nadać właściwy kierunek. Zażądaliśmy przeto zwołania Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia, na którym domagaliśmy się zagwarantowania wyłącznie humanitarnego charakteru Twa., a uważając, że w ręku Wzajemnej Pomocy leży możność uregulowania stosunków wśród młodzieży politechnicznej — domagaliśmy się podjęcia akcji w sprawie połączenia obu Towarzystw. Lecz wówczas, aby przerwać niepożądaną dla siebie dyskusję i uchylić podnoszone przez nas postulaty prezydium — w nadziei, że dotychczas stale przezeń stosowane praktyki zapewnią mu pożądaný wynik — wysunęło kwestję zaufania. Tym razem jednak zmobilizowane rzesze zawiodły i prezydium nieotrzymawszy votum ufności zmuszonem było ustąpić. Ostatnie zwyczajne Walne Zgromadzenie Wzajemnej Pomocy, na którym — dzięki znanym

praktykom i zmobilizowaniu wszelkimi środkami mas — zwyciężył dotychczasowy kierunek nadużywania Towarzystwa dla celów politycznych — przekonało nas o zupełnej niemożności zrealizowania naszych humanitarnych postulatów na terenie Wzajemnej Pomocy.

Zupełny brak dobrej woli ze strony dotychczasowych reprezentantów tego kierunku, zarówno w sprawie ustalenia humanitarnego charakteru Wzajemnej Pomocy, jak i w rokowaniach z Bratnią Pomocą — utwierdziły nas w przekonaniu, że grupa rządząca Towarzystwem uważa uregulowanie stosunków wśród młodzieży politechnicznej za godzące w jej partyjny „stan posiadania“, aczkolwiek dalsze utrzymywanie tych stosunków odbija się szkodliwie na najistotniejszych potrzebach młodzieży. Uważając, że dalsze pozostawanie nasze we Wzajemnej Pomocy jest równoznaczne z podtrzymywaniem tych nienormalnych i szkodliwych dla dobra i moralności publicznej stosunków — od wszelkiej odpowiedzialności za ten stan rzeczy się usuwamy i występujemy z Towarzystwa Wzajemnej Pomocy, pozostawiając należytą ocenę tego kroku polskiemu społeczeństwu i ogółowi młodzieży.

Imieniem 133 b. członków Wzajemnej Pomocy studentów Politechniki

*Tadeusz Kobylański, Zygmunt Kukawski, Witold Matuszewski,
Antoni Płaczkowski, Stanisław Rudziński“.*

Na to Wydział Wzajemnej Pomocy wydał kontr odezwę, w której napadł na Bratnią Pomoc w sposób niegodny polskiej młodzieży. Charakterystyczny wyjątek tej odezwy, skierowany pod naszym adresem, przytaczamy w całości:

Odezwa Wydziału Wzajemnej Pomocy.

„Postawiono nam dalej zarzut, że nie dopuszczamy do unormowania życia młodzieży technicznej, nie dopuszczając do połączenia naszego Tow. z Tow. Bratniej Pomocy słuch. Politechn.

I jest to prawdą.

Prawdą jest bowiem, że łączyć się z Tow., które starannie ukrywa swój polski charakter, uważając to za koncesye dla nielicznych grup młopieży ukraińskiej i syonistycznej, łączyć się dalej z Tow. w którym żyją jeszcze tradycje obrońców pana L. S. L. Brzozowskiego — można tylko wtedy, gdy ma się pewność, że nie będą nadal się powtarzały ani te koncesye kosztem polskości, ani te tradycje kosztem moralności. Będąc zaś zwolennikami jedności życia młodzieży i uważając istnienie dwu Towarzystw za rzecz nienormalną, od chwili założenia Wzajemnej Pomocy zajęliśmy w tej sprawie wyraźne i konsekwentne stanowisko i ustaliliśmy w szeregu odezów, pertraktacji i Walnych Zgromyżeń postulaty, od których uzależniliśmy urzeczywistnienie połączenia obu Towarzystw. Wreszcie w roku zeszłym Wydział Tow. wydał w tej sprawie odezwę do społeczeństwa w której stanowisko swoje wyłuszczył a przeciw której nikt z członków Tow. nie zaprotestował. Jesteśmy bowiem przekonani, że tak długo jak Tow. Bratniej pomocy nie przyjmie

postulatów naszych, mowy o połączeniu obu Towarzystw być nie może. Nie sprawa Brzozowskiego i jego wykładów, nie opieka i obrona denuncyanta i szpiega, lecz to co było przyczyną takiego stanowiska, to co wywołało tego rodzaju postępowanie — w skutkach swych dało rację powstania naszego Tow. Od Tow. młodzieży polskiej — żądamy, by polskość swą bez żadnych zastrzeżeń w statucie zagwarantowała, od Tow. młodzieży polskiej żądamy, by przez przynależność do Związku Towarzystw młodzieży polskiej „Ogniwa“, dało dowód, iż poczuwa się do obowiązku wspólnej pracy z ogółem młodzieży polskiej. Gdy takim postulatem owo drugie Tow. na politechnice lwowskiej, uczyni zadość, nie widzimy przeszkód do złączenia obu Tow. w jedno. Jak długo jednak mimo wyraźnie przez nas zaznaczonego stanowiska. Tow. Bratniej Pomocy nadal uchylać się od zrealizowania postulatów tych będzie, jak długo będzie poza „Ogniwem“ i jak długo swój polski charakter ukrywać będzie, tak długo przeciwnikami połączenia obu Tow. będziemy ¹⁾.“

Odezwa Bratniej Pom.

W odpowiedzi umieściliśmy w pismach następującą odezwę:

„Wychodząc z założenia, że istnienie dwóch Towarzystw humanitarnych na Politechnice jest rzeczą nienormalną i wysoce szkodliwą dla życia młodzieży technicznej, Wydział Bratniej Pomocy, obejmując w kwietniu r. b. zarząd nad Towarzystwem, za jedno z pierwszych zadań postawił sobie doprowadzenie do skutku połączenia obu Towarzystw. Układy, jakie prowadziliśmy z przedstawicielami Wzajemnej Pomocy, nie doszły niestety do skutku.

Na stawiane nam między innemi warunki: statutowego zagwarantowania języka polskiego jako urzędowego i na wystąpienie ze „Związku Polskich Stowarzyszeń postępowych“ wyraziliśmy swą zgodę. Żądania, by Towarzystwo nasze wstąpiło do „Ogniwa“ nie uwzględniliśmy, ponieważ uważamy, że należą doń tylko zwolennicy pewnego kierunku politycznego. Postawiliśmy zasadę, że Bratnia Pomoc dotąd nie wstąpi do żadnego zrzeszenia młodzieży, póki nie powstanie takie, któreby całą młodzież polską, wszystkich przekonań, łączyć mogło. Gdy jednak na to stanowisko przedstawiciele Wzaj. Pom. zgodzić się nie chcieli, my ze swej strony uważając, iż łączność z ogółem młodzieży polskiej jest dla Towarzystwa rzeczą pożądaną, zaproponowaliśmy, by Bratnia Pomoc w imieniu jednej grupy członków należała do „Związku Polskich Stowarzyszeń młodzieży

¹⁾ Na ostatniem Walnem Zgromadzeniu Bratniej Pomocy uchwalono wprowadzić do statutu punkt, mocą którego język polski staje się językiem urzędowym Tow. Lecz interpretacya tego punktu, którą również pono przyjęto na temże Walnem Zgromadzeniu, pozwala przemawiać na zgromadzeniach Tow. nie tylko w języku polskim, ale i w „innych językach krajowych“, w których też na temże zgromadzeniu głos zabierano. (Dopisek Wz. Pom.)

postępowej“, w imieniu drugiej do „Ogniwa“ — albo też sprawę tę pozostawić do rozstrzygnięcia Walnemu Zgromadzeniu Towarzystw połączonych. Na żadną z tych propozycji nie zgodzili się przedstawiciele Wzajemnej Pomocy i wskutek tego układy zostały zerwane.

Ile dobrej woli okazaliśmy w dążeniu do połączenia obu Towarzystw, pozostawiamy do oceny społeczeństwu polskiemu.

Znaczna część członków Wzajemnej Pomocy nie podzielała zdania Wydziału i niezadowolona między innemi ze stanowiska jego w rokowaniach z Bratnią Pomocą, a nie mając nadziei, by nowoobрани Wydział w czemkolwiek zmienił stanowisko poprzedniego, wystąpiła z Wzajemnej Pomocy i złączyła się z Bratnią Pomocą.

W imieniu 133 kolegów, którzy wystąpili z Wzajemnej Pomocy wydana została odezwa, usprawiedliwiająca ten krok przed społeczeństwem*). Na to wydział Wzajemnej Pomocy wystosował odpowiedź, z powodu której zmuszeni jesteśmy do zabrania głosu.

Rzucono nam zarzut, że jesteśmy Towarzystwem, które „starannie ukrywa swój polski charakter, uważając to za koncesję dla nielicznych grup młodzieży ukraińskiej i syonistycznej“. Przeciwnie temu protestujemy jaknajusilniej, uważając, iż krzywdzący ten zarzut wystawia Wydziałowi Wzajemnej Pomocy świadectwo zaślepienia lub, co najmniej, niesumienności. Bo gdy przed kilku laty Towarzystwo to w całym szeregu odezw zarzuciło nam między innemi antynarodowe, niepolskie dążności, nie odważyło się jednak zarzutów tych podtrzymać przed Sądem obywatelskim, wiedząc, iż są bezpodstawne. I teraz znów zarzuty te powtarza jedynie tylko poto, by Towarzystwo nasze oczernić w opinii społeczeństwa. Koledzy z Wzajemnej Pomocy żądają, by Towarzystwo nasze „polskość swą bez żadnych zastrzeżeń w statucie zagwarantowało“. Odpowiadamy na to, iż Towarzystwo Bratniej Pomocy zawsze polskiem było i polski charakter posiada. Gwarancją polskości naszej nie jest statut, lecz duch młodzieży polskiej. Gdy jednak o statut chodzi, to zagwarantowaliśmy, że językiem urzędowym Towarzystwa jest język polski. Uchwalając ten punkt, stwierdziliśmy tylko faktyczny stan rzeczy, stwierdziliśmy, że jesteśmy Towarzystwem polskiem. Argumenty przytoczone przez nas stwierdzają, jak niesłusznym jest zarzut, że Tow. Bratniej Pomocy „starannie ukrywa swój polski charakter“.

W myśl 50-cio letniej tradycji Bratniej Pomocy, kierującej się zawsze tolerancją w stosunku do kolegów Rusinów, Walne Zgromadzenie Towarzystwa uchwaliło, iż zagwarantowanie urzędowego języka polskiego nie przesądza możliwości przemawiania na Walnem Zgromadzeniu w języku ruskim. Uważamy, iż stanowisko to nie tylko w niczem polskości nie obniża, lecz owszem pogłębia ją, bo nie po-

*) Niesłusznem jest twierdzenie zawarte w tej odezwie, jakoby wyrok Sądu obywatelskiego potwierdził słusność zarzutów, stawianych Bratniej Pomocy przez Wzajemną Pomoc. Odpowiedzią na to służy przytoczony w niniejszej odezwie ustęp z wyroku Sądu obywatelskiego.

zwala na sprowadzenie jej do szowinizmu. Drugi zarzut streszcza się w słowach: „łączyć się z Towarzystwem, w którym żyją jeszcze tradycje p. L. S. L. Brzozowskiego można tylko wtedy, gdy się ma pewność, że nie będą nadal się powtarzały te tradycje kosztem moralności“. Odpowiedzią na to niech będzie wyjątek z wyroku Sądu Obywatelskiego, uznanego przez oba Towarzystwa za obowiązujący. W sprawie p. Brzozowskiego: „Towarzystwo Bratniej Pomocy powodowało się niewątpliwie pobudkami ludzkimi i humanitarnymi, Sąd zaś nie dopuszcza nawet myśli, aby jakikolwiek odłam młodzieży polskiej miał pochwalić lub zupełnie usprawiedliwić defraudację grosza publicznego i denuncjację polityczną i nie może inaczej tłumaczyć postępowania Wydz. Brat. Pom., jak ślepą wiarą w p. Brzozowskiego i w niesłusznosc stawianych Mu zarzutów. Tego rodzaju pobudki natury psychologicznej mogłyby wytłumaczyć powyższe postępowanie, jeśli się uwzględni zapal i uniesienie właściwe młodzieży, atoli nie mogą całkiem go usprawiedliwić, albowiem okoliczności danej sprawy i jej doniosłość wymagały większej rozwagi i poważnego zastanowienia się, tem bardziej, że do tego skłaniała interwencja licznej grupy członków Towarzystwa Bratniej Pomocy (późniejszych członków Wzajemnej Pomocy) i możliwość rozłamu wśród młodzieży Szkoły politechnicznej. Zważywszy to wszystko Sąd Obywatelski uznaje, że postępowanie Towarzystwa Bratniej Pomocy w sprawie Brzozowskiego i jego wykładów było nieogłędnem i niewłaściwem.“

I jeżeli po wyroku Sądu Obywatelskiego Wydział Wzaj. Pomocy znów ośmiela się podnieść Towarzystwu Brat. Pom. zarzut niemoralności, to po raz wtóry uznajemy to za niesumienność i chęć szkodenia Towarzystwu w opinii społeczeństwa.

Fakt, że znaczna część byłych członków Wzaj. Pom. złączyła się z nami dowodzi, że Bratnia Pomoc stała się terenem, na którym w myśl szczytnych haseł postępu na zasadzie poszanowania poszczególnych przekonań łączyć się mogą wszystkie kierunki ideowe do wspólnej pracy.

Kończąc niniejszą odpowiedź zaznaczyć musimy, iż ciężkie dla Towarzystwa lata przeżyliśmy nie ustając ani na chwilę w swej działalności humanitarnej i kulturalnej.

Dziś silni jednością, tem śміiej patrzymy w przyszłość — tem głębszą mamy wiarę, że praca nasza przyniesie owocny plon.“

Na tem kończymy opis przebiegu rokowań w sprawie połączenia się obu Towarzystw. Zrobiliśmy wszystko, cośmy zrobić mogli — wykazaliśmy tyle dobrej woli, że gdyby po stronie przeciwnej była choć cząstka tej dobrej woli, połączenie doszłoby do skutku.

Umożliwiając olbrzymiej większości kolegów wszelkich przekonań współzycie na terenie Bratniej Pomocy, zapewniliśmy Towarzystwu na zawsze absolutną przewagę. Dziś śmiało

twierdzić możemy, że właściwie jest tylko jedno Towarzystwo humanitarne na Politechnice, mianowicie Bratnia Pomoc — poza nią egzystują tylko „podwórka partyjne“. Zjednoczenie zostało dokonane w znacznym stopniu, chcemy wierzyć, iż w krótkim czasie dokonane będzie w całości.

Przedstawimy obecnie bieg prac przygotowawczych ku urzędzeniu Obchodu Jubileuszowego dla uczczenia 50-letniej rocznicy Towarzystwa. „Komisja-Matka“, wybrana na Walnem Zgromadzeniu dla przygotowania obchodu, postanowiła przede wszystkim zająć się wydaniem księgi pamiątkowej Towarzystwa, pozatem uchwaliła między innymi umieszczać co pewien czas komunikaty w pismach z wezwaniem do byłych członków Bratniej Pomocy, by zgłaszali swe adresy do Wydziału Towarzystwa.

**Prace
jubileuszowe.**

Księgę pamiątkową uchwalono wydać w 3-ch działach:

1. Dział reprezentacyjno-polityczny,
2. „ umysłowy,
3. „ humanitarny.

Opracowaniem tych działów zajmują się poszczególni członkowie „Komisji-Matki“.

W sprawie budowy II-go Domu techników uczyniliśmy niewiele. Przedsięwzięcie nie jest łatwe do wykonania, gdyż wymaga wielkich funduszy, których zebranie przedstawia nadzwyczajne trudności.

**Budowa
II Domu
Techników.**

Pomimo, iż przedsięwzięliśmy szeroką akcję składkową, rezultaty są niewielkie. Mamy jednak pewność, że sprawa budowy II-go Domu Techników stanie na silnych podstawach z okazji Zjazdu Jubileuszowego. Sprawę wyzyskania Zjazdu ku przyspieszeniu budowy polecamy jak najgoręcej przyszłemu Wydziałowi.

Do członków V Zjazdu techników polskich, który się odbył we wrześniu 1910. wydaliśmy następującą odezwę:

**V Zjazd
Techn. pol.**

Do członków V. Zjazdu Techników polskich!

„Witamy Was, Czcigodni Panowie, w dzień Zjazdu polskiej wiedzy technicznej, witamy Was tem serdeczniej, że prócz węzłów natury fachowej łączy nas z Wami i wspólna praca akademicka w Towarzystwie Bratniej Pomocy.

W imię tej wspólnej pracy zapraszamy Was, Czcigodni Państwo, na Zjazd jubileuszowy 50-lecia Towarzystwa, który odbędzie się w roku 1911. Niechaj te złote gody ukochanego przez nas Ogniska złączą wszystkich, którzy brali udział w jego rozwoju; niech Zjazd ten będzie wielkim przeglądem, który uwidoczni, że praca, którą Wy ongiś wkładaliście w Towarzystwo nie poszła na marne, że nie, którą Wy snuć zaczęliście ciągnie się dalej nieprzerwanie; niech Zjazd jubileuszowy Bratniej Pomocy wykaże, że ukochania młodości pozostawiają ślad wiecznotrwały.“

W Zjeździe braliśmy udział przez delegata Towarzystwa. Serdeczny nastrój, jaki panował wśród uczestników Zjazdu w stosunku do Bratniej Pomocy i toasty wygłoszone na jej cześć na bankiecie Zjazdu są zapowiedzią świetnego powodzenia Zjazdu Jubileuszowego 50-lecia Bratniej Pomocy.

**Sprawy
ogólne.**

Przechodząc do spraw natury ogólniejszej, obchodzącej czy to młodzież technicką, czy też ogół młodzieży akademickiej, czy też nareszcie naród cały, zauważyć musimy, iż zawsze staraliśmy się stać na straży godności młodzieży. Dnia 13-go listopada 1909 roku odbyła się w auli Politechniki inauguracja ukraińskiego Towarzystwa słuchaczy naszej Szkoły „Osnowa“. Młodzież „narodowa“ Politechniki, oburzona faktem udzielenia przez rektora auli na tę uroczystość, widząc w niej „demonstrację ukraińską“ na Politechnice, postanowiła do odbycia się jej nie dopuścić, i wydała na dzień przed inauguracją następującą odezwę:

**Inauguracja
„Osnowy“.**

„Do Świetnego Grona Profesorów Politechniki lwowskiej.

Od lat kilkunastu społeczeństwo nasze zmuszone jest prowadzić walkę z odłamek narodu ruskiego — ukraińcami. Wszczęta przez nich z pobudek nieszczerych, a dla obu narodów szkodliwych, choć przykryta obłudnie hasłami wolności i rozwoju narodowego, z biegiem czasu wbrew naszym chęciom przybiera wprost potworne rozmiary. Toteż społeczeństwo nasze widząc, że porozumienie z tymi żywiołami jest uniemożliwione, że żadne ustępstwa do zażegnania tak szkodliwego ruchu nie doprowadzą, zmuszone było zająć stanowisko bezwzględne, jakie się zajmuje względem odstępców wspólnej sprawy: Niepodległości. Tak postąpić musiano, choć zło stąd płynące jest wielkie, bo żywioły powołane wielkim aktem Unii Lubelskiej do budowy gmachu Rzeczypospolitej stawia się dziś w rzędzie jej burzycieli. I zdaje się, że barbarzyńskie manifestacje na Uniwersytecie, mord dokonany na namiestniku Andrzeju Potockim, że nawet „legalne“ akcje w Sejmie i Radzie państwa świadczą dobitnie,

że społeczeństwo nie pomyliło się w swoich rachubach: ukraińcy są wrogami narodu polskiego.

Przeto przykazaniem każdego obywatela — Polaka jest tej powszechnej i zupełnie ustalonej opinii naszego narodu się poddać. Tembardziej należy tego oczekiwać od obywateli, których naród powołał do piastowania godności zaszczytnych, a odpowiedzialnych. Przeto stokroć gorszym przewinieniem jest ich ustępstwo.

Takiego wyłamania się z pod nakazu narodu dopuścił się — chcemy wierzyć — nieświadomie — Rektor politechniki naszej, który, nie bacząc na następstwa tego kroku, udzielił towarzystwu młodzieży ukraińskiej „Osnowa“ pozostawionej do jego dyspozycji auli, nie zawsze stojącej otworem nawet dla młodzieży polskiej. W postępku tym widzieć musimy pośrednie zezwolenie na odbycie w murach Politechniki jedynem na ziemiach Polski schronisku polskiej wiedzy technicznej, a wolnem dotąd od walk narodowościowych — manifestacji, która byłaby tej polskości obrazą.

Tym swoim krokiem zmusza nas Rektor do tego co wchodzi w zakres jego obowiązków: do podjęcia pieczy o dobro i polskość naszej uczelni, do niedopuszczania — aby się stała terenem sporów i walk. Bo niema na politechnice kwestyi ukraińskiej, a jutrzejsza demonstracya inauguracyjna podyktowana jest względami politycznej natury, a nie istotnej potrzeby narodowej. Nie ma powodu do ustępstw na rzecz ukraińców, którzy na politechnice są ledwie częścią, stanowiącą 5% ogółu słuchaczy młodzieży ruskiej.

Przekonani, że Świątelnemu Gronu Profesorów w równej mierze z nami zależy na utrzymaniu spokoju w uczelni naszej i na niedopuszczaniu do walk, któreby jutrzejsza demonstracya ukraińska zainicjować mogła, zwracamy się do Świątnego Grona z gorącą prośbą o usunięcie zarządzeń, w dotychczasowy stan godzących.

Lwów, 12. listopada 1909.

Młodzież narodowa Politechniki.“

Na to kilku kolegów, członków naszego Towarzystwa wystosowało do ogółu słuchaczy następujące wezwanie:

„Grupa młodzieży mieniająca się „młodzieżą narodową politechniki“ zapowiedziała w wydanej wczoraj odezwie przeniesienie brutalnych bijatyk rozgrywających się na uniwersytecie — na teren naszej politechniki. Mimo faktu, że od szeregu lat towarzystwo „Osnowa“ korzystało z prawa urządzania koncertów inauguracyjnych w auli politechniki, „młodzież narodowa“ uderza w trwogę z powodu zapowiedzianej jakoby manifestacji wrogów polskości i chce kwestjonować polski charakter politechniki, o ile nie stanie się ona służebnicą bojującego szowinizmu.

Protestujemy, by sprawiedliwe, bezstronne traktowanie przez Grono profesorów młodzieży wszystkich narodowości na politechnice, nazywano zaniedbywaniem pieczy o dobro i polskość naszej uczelni.

Stwierdzamy, że nie postępowanie Grona, lecz autorowie odezwę usiłują wywołać kwestę ukraińską na technice, wyżej stawiając tryumf nacjonalizmu nad cześć i pomyślność przybytku wiedzy polskiej.

Lecz to stać się nie może. Niedopuszczyć do tego jest naszym świętym obowiązkiem. Niech dziś spokojna a stanowcza nasza postawa podtrzyma godność i dobre imię młodzieży polskiej. Niech zrozumieją wicherzyciele polityczni, że na gruncie politechniki nie przyjmie się nigdy ich siew nienawiści i ucisku. Niech polskości politechniki naszej dowodem pozostanie i nadal to, co jest ducha polskiego, niezatracalną własnością: równość i braterstwo.“

Już przed rozpoczęciem inauguracji dawał się uczuwać w westibulu Politechniki niezwykle nastrój. Licznie zebrana młodzież grupkami rozprawiała z ożywieniem o mającym się odbyć wieczorze. Inauguracja odbyła się pomimo to spokojnie, bez jakichkolwiek przeszkód ze strony młodzieży narodowo-demokratycznej. Dopiero po ukończeniu inauguracji, po opuszczeniu auli przez uczestników uroczystości, ujrano zgromadzoną przy wyjściu z Politechniki garstkę młodzieży wszechpolskiej, objawiającej wrogie zamiary względem ruskiej publiczności i rektora. Polska młodzież postępowa ocaliła jednak powagę uczelni naszej i nie dopuściła do żadnych ekscesów, utworzywszy przy wejściu szpaler i otwierając w ten sposób drogę ku wyjściu. Nie obeszło się oczywiście bez okrzyków zwróconych przeciwko rektorowi, które, wszczęte w westibulu, skończyły się pod oknami jego mieszkania. Młodzież postępowa wyparłszy stamtąd młodzież narodowo-demokratyczną, urządziła poważanemu przez siebie rektorowi gorącą owację. Zajście tu opisane zakończyło się wiecem młodzieży postępowej, która zebrawszy się dnia 16 listopada w liczbie około 500, uchwaliła następującą rezolucję:

„Polska młodzież uniwersytetu i politechniki, zebrana na wiecu dnia 16 listopada 1909, uważa, że stanowisko Grona profesorów politechniki wobec inauguracji „Osnowy“ nie zagraża w zupełności polskiemu charakterowi politechniki i wyraża swe uznanie rektorowi Pawlewskiemu, który swem stanowczem i obywatelskiem postępowaniem dał wyraz zasadzie sprawiedliwego traktowania młodzieży ukraińskiej na politechnice, zasadzie jedynie demokratycznej i polskiej, — oraz potępia z całą mocą brutalne burdy narodowościowe, wszczynane z roku na rok przez garstkę młodzieży wszechpolskiej. Jeżeli dla tej części młodzieży argumenty pałki i kamienia są jedynym rozwiązaniem kwestji narodowościowych, to niech wie ona, że spotka się z należnym, energicznym odporem“.

Wiec młodzieży narodowo-demokratycznej w tej sprawie odbył się pod nazwą wiecu „młodzieży polskiej“. Z góry zapewniono sobie większość, wydając większą ilość zaproszeń jednej barwy swym zwolennikom, zaś niewielką — innej barwy — przeciwnikom. Obrady jednak pomimo to nie doszły do skutku z powodu nieformalnego postępowania prezydium. Wśród wielkiej wrzawy czytana, nie słyszana przez nikogo i nie głosowana rezolucję, uznał przewodniczący za przyjętą „przez akłamację“.

W końcu grudnia 1909 roku odbył się we Wiedniu IX-ty Zjazd „Związku Stowarzyszeń Polskiej Młodzieży Postępowej“, na który wysłaliśmy delegata. Zjazd liczył 41 reprezentantów polskich stowarzyszeń postępowych z prawem 49 głosów. Między innemi, gorące spory wywołała sprawa bojkotu szkół rosyjskich, która wypłynęła pod obrady okolicznościowo, z powodu dyskusji nad kwestją zbierania materiałów, dotyczących się bojkotu szkolnego. W tej sprawie uchwalono następujący wniosek:

Zjazd
Młodzieży
postępowej.

„Zważywszy, że 1) sprawa szkolnictwa polskiego i wynik walki o nią są ściśle związane z ruchem rewolucyjnym w caracie; 2) układ sił społeczeństwa ciągle się zmienia, że więc stanowisko nasze w tej sprawie musi być poddawane nieustannej rewizji, której podstawą są obiektywne dane, wykazujące układ sił i tendencje rozwoju — zjazd poleca zarządowi „Związku“ skrupulatne zbieranie materiałów wyjaśniających położenie, gdyż tylko takie materiały umożliwiają rzeczowe rozpatrywanie w organizacjach młodzieży stanowiska w jej walce o wolną szkołę polską“.

Przeciwko temu wnioskowi zostało założone votum separatum przez 9 uczestników Zjazdu, między nimi i przez delegata naszego Towarzystwa, w następującem brzmieniu:

„Stwierdzamy, że nie sprzeciwilibyśmy się zupełnie temu, by zarząd „Związku“ zbierał materiały dotyczące bojkotu; uznajemy to za czynność ze wszech miar pożyteczną dla samej sprawy bojkotu i w tym kierunku sami postawiliśmy wniosek. Stwierdzamy natomiast, że w uzasadnieniu przyjętego wniosku wysunięto rację sztuczną tylko z wnioskiem tym skojarzoną — opiewającą natomiast, że stanowisko „Związku“ w sprawie bojkotu zależy od pewnego układu sił, że ten układ sił uległ zmianie, skąd wynika, że poddano ponieważ w wątpliwość dalsze stanowisko Związku wobec toczącej się walki; stwierdzamy tem samem, że uchwała powzięta jest szkodliwą dla sprawy bojkotu.“

Zwalczaliśmy ją wszelkimi siłami — wobec zaś uchwalenia jej drogą bezwzględnej majoryzacji, uchylamy się od wszelkiej odpowiedzialności za przyjętą uchwałę — stojąc zaś sami na stanowisku dalszego kontynuowania bojkotu, zakładamy przeciw niej *votum separatum*“.

W sprawie nowopowstałych organizacji młodzieży postępowo - niepodległościowej „Filarecji“ uchwalono następujący wniosek:

„Pomimo określenia przez zjazd w Zurychu bezpartyjności „Związku“, część młodzieży postępowej nie tylko stroniła od niego, ale nawet należała do stowarzyszeń młodzieży narodowo-demokratycznej. Obecnie młodzież ta, wraz z młodzieżą, która niedawno odpadła od narodowej demokracji, (t. zw. fronda) tworzą odrębne stowarzyszenia pod nazwą „Filarecji“ mianujące się postępowymi, które chcą tworzyć niejako most między „Związkiem“ a „Zjednoczeniem“. Ze względu na wrogi stosunek „Filarecji“ do „Związku“, i bezpodstawne pozostawianie jej poza „Związkiem“, co demoralizuje i rozbija szeregi młodzieży postępowej, IX. zjazd „Związku“ wypowiada się stanowczo przeciwko tworzeniu tego rodzaju stowarzyszeń“.

Przeciwko tej uchwale założyli ci sami delegaci następujące *„votum separatum“*:

„Zważywszy, że w motywach uchwalonego wniosku „Spójni“ Leodyjskiej w sprawie „Filarecji“ nie podano prócz faktu nie należenia do „Związku“ żadnych innych argumentów, mogących podać w wątpliwość postępowość „Filarecji“, że w szczególności dziś już zupełnie nie istniejąca przynależność niegdyś zwolenników „Filarecji“ do stowarzyszeń pozostających pod kierownictwem narodowo-demokratycznym jest kryterjum absolutnie niewystarczającym do kwestjonowania czyichś przekonań postępowych — (nazwa „mianujących się postępowymi“) — lub czynienia zarzutów rozbijania szeregów młodzieży postępowej, że wreszcie poza „Związkiem“ pozostaje znaczna część młodzieży postępowej reprezentującej odmienne kierunki ideologiczne i polityczne — niemniej jednakże w zasadach szczerze demokratyczne i postępowe — delegaci „Bratniej Pomocy słuchaczy politechniki“ (4 głosy), Akademickiego klubu ludowego (1 głos), jeden z siedmiu delegatów „Spójni“ wiedeńskiej, 3 z pośród 5 delegatów „Życia“ we Lwowie zakładają *votum separatum* przeciw stanowisku Zjazdu, który wypowiedział się przeciw istnieniu takich towarzystw, jak „Filarecja“.

Na Zjeździe przedstawiono cały szereg sprawozdań z działalności Stowarzyszeń Związkowych i uchwalono szereg wniosków: w sprawie „veto“ kard. Puzyny przeciwko złożeniu zwłok

Słowackiego na Wawelu, w sprawie wydawania miesięcznika informacyjnego polskiej młodzieży postępowej i wiele innych.

Delegatowi naszemu udzielono po wyczerpującej dyskusji na Walnem Zgromadzeniu absolutorjum za jego stanowisko na Zjeździe większością głosów.

Na odbyty w końcu marca w Leodjum Zjazd młodzieży postępowo-niepodległościowej, zgrupowanej w t. zw. „Filarecjach“ wysłaliśmy delegata w charakterze gościa. W sprawie bojkotu szkół rosyjskich Zjazd stanął na stanowisku uchwał Zjazdu Zakopiańskiego. W sprawie uniwersyteckiej we Lwowie uznano, iż kreowanie uniwersytetu ukraińskiego jest jedynym sposobem kulturalnego rozstrzygnięcia sprawy. Stosunek do „Związku młodzieży postępowej“ i „Zjednoczenia“ określono następującym wnioskiem:

Zjazd
„Filarecji“

„Wobec tego, że tworzenie się „Filarecji“ może wywołać zmiany w charakterze i składzie istniejących dotychczas stowarzyszeń „Związku“ i „Zjednoczenia“ I. Zjazd młodzieży postępowej niepodległościowej w Leodjum, uważa ostateczne określenie swego stanowiska względem nich za przedwczesne. Biorąc jednak pod uwagę stosunek w chwili obecnej wogóle, a w szczególności stanowisko IX. Zjazdu „Związku“ zjazd postanawia zachować stanowisko neutralne wobec Związku, w którym widzimy przecież cały szereg punktów zasadniczo stycznych, przez bierny jednak stosunek do idei niepodległości, nie znajdujemy tam dla siebie możliwości przeprowadzenia w życiu pełni naszych ideałów.

„W stosunku zaś do „Zjednoczenia“, które w większości swych zewnętrznych wystąpień manifestuje skrajny nacjonalizm i nieczem nie świadczy o zrozumieniu istotnych potrzeb społecznych, młodzież postępowo-niepodległościowa musi się zasadniczo sprzeciwiać światopoglądowi młodzieży zjednoczeniowej.

Tworząc wyraźną, odrębną organizację, chcemy być w pełnym kontakcie z całą młodzieżą polską. Zastrzegając się przeciwko walce z instytucjami lub ludźmi, wypowiadamy ideowy bój w imię podjętego sztandaru.

Będziemy dążyć do wytworzenia we wszystkich kolonjach młodzieży polskiej wspólnych instytucji kulturalnych, takich jak Bratnie Pomocy, Czytelnie, Biblioteki i t. p. tereny, na których będziemy mogli się spotykać i krystalizować poglądy. Będziemy także dążyć do wspólnych wystąpień na zewnątrz w sprawach, w których solidarne wystąpienie całej młodzieży jest konieczne.“

Określając stosunek do innych stowarzyszeń, przyjęto następującą uchwałę zasadniczą:

„Młodzież postępowo-niepodległościowa uważa za swoje zadanie zwalczanie biernego lub wrogiego stanowiska wobec idei niepodległości Polski“.

Walne Zgromadzenie Towarzystwa udzieliło absolutorjum delegatowi, wysłuchawszy jego sprawozdania, w którym ten prócz przebiegu obrad Zjazdu, przedstawił dążenia młodzieży postępowo-niepodległościowej, uważającej za hasło swoje słowa: „Wolny Polak w wolnej Polsce“.

Obchód Chopina.

Żywo zajęliśmy się sprawą obchodu stułetniej rocznicy urodzin Fryderyka Chopina. Staraniem naszego Towarzystwa i „Życia“ odbył się w Filharmonii dnia 27 kwietnia uroczysty obchód (patrz sprawozdanie komisji bibliotecznej). Dochód, jaki przyniósł ten wieczór podzieliliśmy w następujący sposób: 405.08 K przeznaczyliśmy na fundusz stypendyjny im. Fryderyka Chopina dla muzyków polskich, 190.38 K zaś do podziału między oba Towarzystwa.

Braliśmy też udział przez naszego delegata w pracach Komitetu obywatelskiego dla uczczenia tej rocznicy.

Obchód Grunwaldzki.

Współdziałaliśmy również pracom Komitetu obywatelskiego dla uczczenia 500-letniej rocznicy Zwycięstwa Grunwaldzkiego. Wobec tego, iż Komitet uchwalił nadać obchodowi charakter kościelny przez odprawienie nabożeństwa, młodzież postępową, idąc śladem młodzieży krakowskiej, uchwaliła na zwołanym w sprawie obchodu wiecu następującą rezolucję:

„Zwycięstwo grunwaldzkie jest dla nas świadectwem tryumfu idei narodowej nad ideą gwałtu i bezprawia walczącego obłudnie w imię krzyża. Rocznicą takiego tryumfu winna być narodowem świętem wolnej duszy polskiej. Protestujemy więc przeciw bezdusznym formom, jakie oficjalnie nadano obchodowi lwowskiemu przez tchórzliwą politykę niedrażnienia nowoczesnego Krzyżaka i oświadczamy, że w kościelnej części obchodu oficjalnego udziału nie weźmiemy, i damy odrębny wyraz naszym uczuciom wraz z polskim ludem pracującym“.

Solidaryzując się z tą uchwałą wystosowaliśmy do kolegów odezwę, by w dzień obchodu wszyscy stawili się w oznaczonym miejscu celem wzięcia udziału w pochodzie dopiero po ukończeniu nabożeństwa. Kilkuset młodzieży postępowej obojga płci udało się po ukończeniu pochodu wraz z niezliczonym tłu-

mem ludu pracującego pod pomnik Mickiewicza, gdzie imieniem młodzieży postępowej przemówił kolega Rettinger, zaznaczając solidarność młodzieży postępowej i ludu roboczego, gdy chodzi o walkę z krzywdą, najazdem i krzyżactwem."

Stosownie do uchwały Walnego Zgromadzenia z dnia 7 maja 1909 złożyliśmy w roku sprawozdawczym na „Dar Grunwaldzki“ 239 K 35 h w Banku zaliczkowym. Fundusz ten wynosi obecnie 424 K 05 h. Dar Grunwaldzki.

Na wieść o śmierci Elizy Orzeszkowej wysłaliśmy do redakcji „Kurjera Litewskiego“ telegram, wyrażający żal z powodu śmierci wielkiej Obywatelki i członkini honorowej naszego Towarzystwa. Śmierć Elizy Orzeszkowej.

Na wiosnę ubiegłego roku zmarł powszechnie przez słuchaczów szanowany, prof. Teodor Talowski; zebrane ze składek 21-62 K złożyliśmy na „Dar Grunwaldzki“ zamiast wieńca na trumnę zmarłego. Śmierć prof. Talowskiego.

W pogrzebie Marji Konopnickiej wzięliśmy udział jako Towarzystwo. Nad grobem w imieniu młodzieży postępowej przemawiał kolega Mieczysław Rettinger. Zamiast wieńca na trumnę, złożyliśmy zebraną kwotę na fundusz budowy Polskiego Domu Studentek im. Elizy Orzeszkowej we Lwowie. Z powodu śmierci wielkiej poetki otrzymaliśmy z „Czytelnicy Akademickiej“ w Darmsztacie telegram, wyrażający żal, iż społeczeństwo polskie tak wielką poniosło stratę. Telegram ten przesłaliśmy do rąk Komitetu pogrzebowego. Śmierć Maryi Konopnickiej.

Na uroczystość poświęcenia kamienia węgielnego pod budowę „Domu ludowego“ T. S. L. w Tarnopolu wysłaliśmy telegram z życzeniami rozwoju tej pożytecznej instytucji. Dom Ludowy T. S. L. w Tarnopolu.

Do odbywającego się „Kongresu Polskiego“ w Ameryce wysłaliśmy adres z podpisami kilkuset członków Towarzystwa, życząc Zjazdowi temu doniosłych dla społeczeństwa naszego wyników obrad: pragnęliśmy, by Kongres dał hasło do czynu, który odrodzi naród polski. Kongres Polski w Ameryce.

Udział w pra-
cach Polskiej
Ligi Narodow.

W pracach zorganizowanego w łonie „Polskiej Ligi Narodowej“, „Komitetu Pomocy materialnej dla kształcącej się młodzieży polskiej“ braliśmy przez delegatów naszych czynny udział. Mając na względzie pomoc materialną dla kolegów z Królestwa Polskiego, Komitet ten jest czynnym poparciem bojkotu; następców naszych prosimy o baczne zajmowanie się sprawami komitetu, która to czynność powinna być traktowana, jako jedna z najważniejszych.

Nie pozostaliśmy też nieczuli na akcję „Komitetu dla odniemczenia Galicji“, zorganizowanego w łonie tejże „Ligi“, wysyłając delegatów naszych na posiedzenia Komitetu

Wiec w spra-
wie potrzeb
Politechniki

Jako reprezentantka ogółu młodzieży politechnicznej zainicjowała Bratnia Pomoc wiec w sprawie niedomagań naszej Szkoły i w sprawie reorganizacji Komitetu wykonawczego uchwał wiecowych. Wiec ogólnotechniczny poprzedziły wiece poszczególnych wydziałów, na których przygotowano wnioski na wiec ogólny, a wiec słuchaczy budowy maszyn uchwalił 3-dniowy manifestacyjny strejk z powodu niezalatwienia sprawy laboratorium maszynowego. Na wiecu ogólnym wykazano dowodnie stałe upośledzanie naszej Politechniki i ustawiczne ignorowanie naszych żądań przez rząd. Budując gmach Politechniki obliczono go na 300 słuchaczy. Dziś musi się w nim mieścić z górą 1.500, mając do rozporządzenia te same środki naukowe, co w latach początkowych. Jestto stan wprost opłakany, uniemożliwiający normalny i nowoczesny tok nauki. Wszelkie przedstawienia czynników miarodajnych skierowane do rządu są bezskuteczne i niewiadomo, czy rząd tak bezceremonialnie ignoruje słuszne nasze prawa, czy też żądania Grona Profesorskiego i interwencja Koła Polskiego nie są wystarczająco energiczne. Dlatego też wiec, zważywszy niedomaganie wyższego szkolnictwa w Austrii, a w szczególności rozpaczliwy stan naszej szkoły politechnicznej i chcąc poruszyć w tej sprawie jak najszersze warstwy, polecił Komitetowi wykonawczemu porozumienie się ze wszystkimi Politechnikami w Austrii celem zaradzenia złemu i ewentualnie celem przeprowadzenia strejku ogólnego. Że w Austrii upośledzanie Ministerjum oświaty na korzyść innych, a w szczególności ministerjum wojny jest pewnym systemem, świadczy o tem ana-

logiczny wiec na Politechnice berneńskiej, który również stwierdza rażące braki w urządzeniach Politechniki i poleca Komitetowi zajęcie się przeprowadzeniem strejku wszystkich Politechnik i uniwersytetów w Austrii w razie, gdyby żądania wyższych szkół w dalszym ciągu były stale pomijane przez rząd. A trzeba przyznać jeszcze, że Politechnika berneńska w stosunku do innych nie jest najgorzej wyposażona.

Na zaproszenie do wzięcia udziału w stworzeniu komitetu ogólnego wszystkich szkół wyższych w Austrii odpowiedzieliśmy przychylnie i wyraziliśmy zdanie, że komitet ten powinien się składać z sekcji narodowościowych: chorwackiej, czeskiej, niemieckiej, polskiej, ruskiej, słoweńskiej, węgierskiej, rumuńskiej i włoskiej. Sekcje powinny opracować wnioski do referatu ogólnego i wysłać po jednym delegacie na Zjazd do Wiednia, gdzie komitet główny ustali taktykę i zorganizuje wiec wszechakademicki. Ponieważ komitet berneński, pomimo, że oficjalnie pierwszy sprawę zainicjował, usunął się od dalszej pracy, sprawa uległa zwłoce, a dziś przeprowadzenie jej ma znacznie mniejsze szanse powodzenia, ponieważ część żądań kilku Politechnik i Uniwersytetów została spełniona.

Wnioski ogólne, uchwalone na wiecu, wręczone Gronu Profesorów i Kołu polskiemu, przytaczamy poniżej:

1. „Słuchacze lwowskiej politechniki zebrani na wiecu ogólnotechnicznym d. 18/VI 1910 r. zwracają się do św. Grona profesorów z żądaniem zreformowania roku szkolnego w ten sposób, by rok szkolny trwał od 1-go września do 1. czerwca.

2. Wiec ogólnotechniczny zebrany d. 18/VI 1910 oświadcza się przeciwko projektowi podwyższenia czesnego w szkole politechnicznej.

3. Młodzież lwowska szkoły politechnicznej, zebrana na wiecu d. 18/VI 1910 uznając konieczną potrzebę utworzenia kasy chorych dla słuchaczy szkoły politechnicznej poleca komitetowi wykonawczemu opracowanie regulaminu i wszczęcie akcji u sfer miarodajnych celem szybkiego wprowadzenia w życie tej instytucji; jednocześnie młodzież zwraca się do św. Grona profesorów z prośbą, aby nie odmówiło swego poparcia tej akcji. Wiec upoważnia komitet wykonawczy dla opracowania statutow i do wprowadzenia w życie kasy chorych już z początkiem roku szkolnego 1910/11.

4. Zważywszy, że dopuszczenie kobiet na technikę zostało już rozstrzygnięte we wszystkich krajach cywilizowanych; zważywszy, że ograniczenia w tym kierunku nie są uzasadnione, wiec

**Uchwały
wiecu.**

ogólno-technicki zebrany d. 18/VI 1910, żąda dopuszczenia kobiet do wszystkich studjów technicznych z temi samemi prawami, jakie posiadają mężczyźni.

5. Młodzież lwowska szkoły politechnicznej, zebrana na wiecu 18/VI 1910 uważa, że udział przedstawicielstwa młodzieży w pracach grona profesorów, dotyczących się wspó życia, wydawania zapomóg i stypendyów, uwalniania od czesnego i t. d. jest niezbędny do usunięcia wielu usterek życia akademickiego i wprowadzi stosunek profesorów do słuchaczy na szlachetną drogę przyjaźni i zaufania.

6. Młodzież lwowskiej politechniki zebrana na wiecu d. 18/VI 1910 wyrażając przekonanie, że jedynie solidarna akcja wszystkich wyższych zakładów naukowych w państwie może wywrzeć wpływ na czynniki decydujące w sprawie lepszego wyposażenia wyższych uczelni i w sprawie wywalczenia wspólnych dla wszystkich słuchaczy praw akademickich poleca komitetowi wykonawczemu wszczęcie działalności celem zorganizowania i skoordynowania za pomocą ankiet i zjazdów akcji wszystkich wyższych zakładów naukowych w państwie.

7. Wiec ogólno-technicki zebrany d. 18/VI 1910 wyraża najgłębsze przekonanie, że młodzież w walce swej o wyposażenie naszej uczelni i o prawa akademika-obywatela znajduje w Gronie profesorów swego naturalnego sojusznika i przyjaciela.

8. Wiec ogólno-technicki zebrany d. 18/VI 1910 popiera uchwalone a niewykonane żądania słuchaczy zawarte w memorjale słuchaczy z 1909 r.

9. Wiec ogółu słuchaczy politechniki, zebranych d. 18/VI 1910 w gmachu politechniki uznając, że istniejący rozłam jest w życiu młodzieży technickiej szkodliwym i nienormalnym objawem wyraża przekonanie, że jedynie zjednoczenie życia młodzieży na technice usunie złe skutki rozłamu. Wiec ogólno-technicki, rzucając myśl połączenia się istniejących odłamów młodzieży na technice, sądzi, że zjednoczona i w zjednoczeniu tem silniejsza młodzież energiczniej i owocniej poprowadzi akcję około rozwoju naszej uczelni.

10. Zważywszy, że programy szkół handlowych w Królestwie Polskiem są zupełnie identyczne z programami szkół realnych, zważywszy że szkoły handlowe są najstarszym i najwięcej rozpowszechnionym typem prywatnych szkół średnich w Królestwie Polskiem, zważywszy że znaczna część abiturjentów tych szkół kształci się poza granicami Królestwa i Rosji na technikach, które z wyjątkiem austriackich już dawno przyjmują ich na równi z abiturjentami szkół realnych i gimnazjów — wiec ogólno-technicki zebrany dnia 18/VI 1910, odwołując się do uczuć obywatelskich i narodowych profesorów jedynej techniki polskiej, uprasza św. Grono profesorów o uznanie świadectw szkół handlowych za równoznaczne ze świadectwami szkół realnych.

11. Wiec ogólno-technicki zebrany dnia 18/VI 1910 daje dyrektywę komitetowi wykonawczemu uchwał wiecowych, ażeby nie-

zwłocznie zwrócił się do Grona profesorów z prośbą o definitywną odpowiedź na rezolucję uchwaloną jednogłośnie na ostatnim wiecu w sprawie dyscyplinarki wytoczonej 3 członkom Komitetu. Jeżeli Grono profesorów uchyli się od odpowiedzi, albo da odpowiedź wymijającą wiec będzie zmuszony zająć odpowiednie stanowisko.

12. Wiec ogólnotechniczny z dnia 18/VI 1910 uchwała utworzenie komitetu wykonawczego, zajmującego się sprawami tyczącymi się ogółu słuchaczy politechniki, a składającego się z delegatów poszczególnych wydziałów, wybieranych na wiecach odnośnych wydziałów w stosunku 1:100 na podstawie powszechnego prawa głosowania. Komitet powyższy rokrocznie odnawiany jest w swym składzie na wiecu ogólnotechn., na którym obowiązany jest złożyć sprawozdanie ze swych czynności. Ze swych atrybucji komitet ten wyklucza reprezentację aspiracji politycznych i narodowościowych. Komitet jest obowiązany czuwać nad realizacją potrzeb naukowych fachowych w myśl uchwał wiecowych oraz czasowo zajmować się najważniejszymi potrzebami humanitarnymi: mensam academicam, budową domu ogólnotechn., kasą chorych. Przeprowadzenie kwalifikowanych wyborów porucza wiec ogólnotechn. Kółkom naukowym.

W sprawie wniosku 12-go, tyczącego się reorganizacji „Komitetu Wykonawczego Uchwał Wiecowych“ otrzymaliśmy od Grona Profesorów następujące pismo:

„Komisja administracyjna, rozpatrując rezolucje wiecu ogólnotechnicznego z 18-go czerwca 1910 zauważyła przy rezolucji 12-ej, że uchwała dotycząca utworzenia komitetu wykonawczego wybieranego z delegatów poszczególnych Wydziałów, a odnawianego rokrocznie, przy określonym z góry zakresie czynności, nie jest niczem innym, jak tylko uchwałą, wybierającą stałych reprezentantów.

Uchwała taka stoi w sprzeczności z §. 12 przepisów dyscyplinarnych, który opiewa:

„Słuchacze Szkoły politechnicznej jako całość, nie są żadną korporacją, nie mogą więc odbywać regularnych zgromadzeń, ani też mieć stałych pełnomocników, lub stałych reprezentantów; nie mogą również wykonywać żadnych czynności, do których prawo mają tylko korporacje“.

Na tę uchwałę, sprzeczną z przepisami dyscyplinarnymi zwracam uwagę prezydium wiecu“.

Br. Pawlewski, rektor.

W tej sprawie przychodzi Komitet na najbliższy wiec z wnioskiem poruczenia jednemu z towarzystw humanitarnych na politechnice strzeżenia w porozumieniu z Kołami naukowymi praw akademickich i dbania o dobro naszej uczelni.

W sprawie wniosku 4-ego o dopuszczenie kobiet do studiów technicznych zaznaczyć musimy, iż wniosek ten referowała po raz pierwszy w murach politechniki delegatka „Polskiego Zjednoczenia Studentek“, koleżanka Marja Stabińska.

Działalność administr.

Przechodząc do sprawozdania z działalności administracyjnej Wydziału zaznaczyć musimy, iż Towarzystwo nasze osiągnęło w czasie rozłamu niebywały stopień rozwoju, który na cały szereg lat wytknął drogę postępowania Wydziałom następnym. W tem stadium przetrwało Towarzystwo do dnia dzisiejszego, zmuszone do pracy przeważnie wykonawczej, w małym zaś stopniu twórczej, a to na skutek nieprzyjanych warunków, otaczających je po rozłamie. Dziś, przez dokonane w regulaminie i statucie zmiany, umożliwione zostało współżycie wszelkich kierunków ideowych w łonie naszej instytucji, względy konkurencyjne sprowadzone zostały prawie do zera; napływ nowych sił do Towarzystwa stwarza wielkie zainteresowanie się jego sprawami wśród członków. Przemiana ta, to nowy, potężny impuls, który wniesie do pracy przyszłych Wydziałów zdwojoną energję i przyczyni się do pchnięcia Towarzystwa na wyższe od obecnego stadium. Stworzone zostaną tory, po których przez pewną ilość lat iść będzie Towarzystwo, aż znów zajdą okoliczności, które jeszcze wyżej posuną jego rozwój.

Obrót „Kasy Głównej“.

Obrót Kasy głównej w roku sprawozdawczym jest około tysiąca koron wyższy, niż w roku poprzednim. W pierwszym rzędzie przyczyniły się do tego dochody z przedsiębiorstw, urządzanych przez Towarzystwo, mianowicie: dnia 31. grudnia 1909 odbył się w salach Kasyna miejskiego wieczór Sylwestrowy, urządony wraz z Tow. „Życie“; d. 11. września 1910 urządziliśmy festyn na Placu powystawowym, dochód z którego wynosi 982.41 K. Kram Komisji przedsiębiorstw doprowadzony został w połowie roku sprawozdawczego do wzorowego porządku. Spodziewać się należy, iż w krótkim czasie komisja ta stanowić będzie również ważną dla członków agendę, jak kuchnia, dom i biblioteka.

Rachunek strat i zysków.

Rachunek strat i zysków zarządu domu wykazuje stratę 4.613.97 K, zaś odpowiedni rachunek Kasy głównej wykazuje

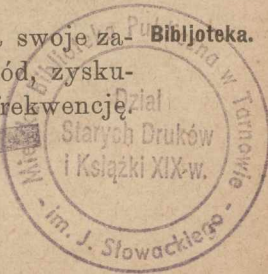
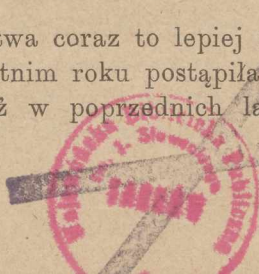
9.509-91 K czystego zysku. Wyjaśnienie tych pozycji znajdujemy w uchwale Wydziału, mocą której rachunek dłużników Domu w kwocie 6.525-68 K przeniesiony został do rachunku dłużników komisji pożyczkowej. Uchwalając to, powodował się Wydział Towarzystwa tem, że przez cały szereg lat, gdy zaległości czynszowe Domu nie były ściągane tak energicznie, jak obecnie, Kasa Towarzystwa musiała dopłacać do Domu znaczne sumy dla uregulowania stosunków finansowych tej instytucji. Jako zwrot kwoty wpłaconej do Domu przez Kasę główną figuruje w R-ku strat i zysków tej ostatniej, pozycja „R-ku subwencji Zarządu Domu“ w wysokości 6.525 68 K. W tem oświetleniu wynosi właściwy zysk Kasy głównej 2.984-03 K, t. j. prawie tyle co w roku poprzednim, zaś zysk Domu techników 1.911-71 K.

Kuchnia Towarzystwa dała w roku sprawozdawczym 646-61 K straty. Gdy się uwzględni, że R-k marek dziennych i abonamentów wzrósł o 6.453-40 K, zaś R-ki artykułów spożywczych o 6.358-53 K, usługi o 800 K, konserwacji inwentarza o 350 K, administracji o 550 K, opału o 700 K, widoczną się staje rzeczą, że dochody nie zwiększyły się tak znacznie, jak rozchody, i że Kuchnia niedobór dać musiała. Jednym z największych niedomagań Kuchni są wydatki na usługę, które pokrywając się z dochodów w miesiącach wykładowych, gdy w kuchni panuje ścisk nie do opisanego, przynoszą ogromne straty w czasie świąt Bożego Narodzenia i Wielkiej Nocy, gdy kuchnia świeci pustkami, a ilość służby pozostaje ta sama, zwiększając się jeszcze z roku na rok z powodu wzrastającej frekwencji. W połączeniu z ciągłym wzrostem cen artykułów spożywczych stworzyło to konieczność podwyższenia cen mięsa, co też na posiedzeniu Wydziału d. 2 października 1910 zostało uchwalone. Przyszłemu Wydziałowi polecamy usilne starania o rozszerzeniu lokalu kuchni; więcej nad 500 osób stołować się w nim nie może, o ile więc nie zwiększymy jego rozmiarów, Kuchnia w rozwoju swym stanąć musi.

Kuchnia.

Biblioteka Towarzystwa coraz to lepiej spełnia swoje zadanie, szczególnie w ostatnim roku postąpiła naprzód, zyskując znacznie większą, niż w poprzednich latach frekwencję.

Biblioteka.

W przykry dla tej agendy sposób daje się uczuwać szczupłość lokalu, w którym niema już miejsca na umieszczanie wpływających do biblioteki książek. Trudno przewidzieć, jak z tą palącą sprawą poradzą sobie przyszłe Wydziały — my zyskałiśmy nieco miejsca, przesunawszy drewniane przepierzenie odgradzające bibliotekę od przedsionka, w głąb tego ostatniego.

Akcja odczytowa była w roku sprawozdawczym dość słaba, miała jednak tę dobrą stronę, że polegała przeważnie na referatach kolegów, przez co pożytek jej zaprzeczyć się nie da.

Inne agendy. Czytelnia i Komisja Wydawnicza spełniały swe zadanie, nie tak, jak były powinny. Winić tu można chyba tę okoliczność, że częsta zmiana kolegów, kierujących temi agendami, nie sprzyjała ciągłości pracy.

Komisja Zarobkowa, zwiększając z roku na rok ilość nadanych niezamożnym kolegom zajęć, stała się instytucją nadzwyczaj pożyteczną. Rozwój jej zależy od osobistych zdolności kolegów, którzy w przyszłości będą ją prowadzić. Nie można winić społeczeństwa, że drobną ilość zajęć skierowuje do Bratniej Pomocy: wobec ogromnej liczby jednostek, utrzymujących się wyłącznie z pracy zarobkowej, nieznaczna tylko część zajęć może przypaść w naszym udziale.

Archiwum Towarzystwa doprowadzone zostało do zupełnego porządku. Przyszłe Wydziały powinny zwracać baczną uwagę na wzorowe utrzymanie tego ważnego działu.

Rozwój Tow. w cyfrach. Czytelników, chcących bliżej poznać sprawy Towarzystwa, odsyłamy po szczegóły do sprawozdań każdej agendy, tu zaś zajmujemy się przedstawieniem naszej pracy humanitarnej i przytaczamy na str. 33 kilka dat, świadczących o rozwoju Towarzystwa.

Członkowie zwyczaj. Tow. W zestawieniach tych uderza w pierwszym rzędzie nagła zmniejsza ilości członków z r. 1907/8 w stosunku do r. 1906/7, stopniowy zaś jej wzrost w r. 1908/9 i 1909/10. Objasniamy to tem, że niesnaski, które spowodowały rozłam Towarzystwa w r. 1906, zainteresowały i wciągnęły w wir życia naszej instytucji znaczną ilość kolegów, którzy po rozłamie już to wy-

Wyszczególnienie	1906/7	1907/8	1908/9	1909/10
Ilość członków zw. w ciągu r. adm.	747.—	453.—	564.—	602.—
Ilość członków zale- gających z wkład.	327.—	202.—	209.—	223.—
Ilość członków zw. zapisan. po zam- knięciu r. adm..	83.—	55.—	46.—	161.—
Ogólna ilość człon- ków zwyczaj. . .	830.—	508.—	610.—	763.—
Wkładki członków zwyczajnych . .	2.859·90	2.012.—	2.066·80	2.177·60
Wkładki członków wspierających .	751·37	282·50	400.—	615·33
Dochód z kramu i przedsiębiorstw .	1.119·95	1.849·31	1.704.—	2.707·88
Pożyczki zwyczajne	805·93	1.456·23	1.694·89	1.572·92
„ ryczałt. .	1.899·48	403·50	1.820.—	3.276·68
„ na miesz- kania . .	1.751·70	2.004·71	1.992·79	2.221·26
„ na obiady rewersowe	2.467·82	1.410·40	1.512.—	1.195·68
Zapomogi na cele naukowe	425.—	220.—	120.—	373·98
Stypendja	456.—	480.—	654·30	528.—
Płaca kol. funkcyj- nar. Kuchni . .	—	—	—	4.574·50
Ogólna suma świad- czeń humanitar- nych Kasy gł. .	7.810·93	5.974·84	7.793·98	9.314·33
Obrót roczny Kasy głównej	22.487·93	16.401·89	20.080·57	20.905·01
Obrót roczny ogólny	96.331·97	85.092·92	107.187·36	120.611·47
Zwrot pożycz. zwy- czajnych	5.511·29	3.572·23	3.970·70	4.183·50
Zwrot pożyczek ry- czałtowych . . .	1.752·30	350·50	1.462.—	2.605·80
Niezwrócone po- życzki ryczałto- we w ‰	8‰	13‰	20‰	20‰

stąpili z Towarzystwa, już to przestali wykonywać swe obowiązki wobec Bratniej Pomocy, nie płacąc wkładek, gdy przeszły czasy burzliwe. Rozwój normalny Towarzystwa postępował jednak naprzód, powodując wciąż liczniejsze skupianie się w niem kolegów, zapisujących się do Towarzystwa nie dla namietności politycznych, lecz wyłącznie dla solidarnej pracy humanitarno-kulturalnej. Najlepszym tego potwierdzeniem jest stosunek ilości członków zalegających z wkładkami, do ilości członków w danych latach administracyjnych: r. 1906/7—1 : 2·3, r. 1907/8—1 : 2·2, r. 1908/9—1 : 2·7, r. 1909/10—1 : 2·7. Ten wzrost poczucia obowiązków wśród kolegów napawa nas jak najlepszą wiarą w przyszłość Towarzystwa.

Obroty roczne Towarzystwa.

Miarą rozwoju naszego jest stały wzrost rocznych obrotów kasowych i wysokość świadczeń humanitarnych. Wprawdzie rubryka rocznego obrotu ogólnego świadczy o zniżce przeszło 11-tysięcznej z roku 1906/7 na rok 1907/8, lecz to tłumaczymy tem, że w roku 1907/8 zamknięto po raz pierwszy rok administracyjny Domu i Kuchni d. 31. lipca (przedtem zamknięto 31. października), przez co trwał on dla tych agend tylko 9 miesięcy i musiał oczywiście wykazać obrót mniejszy. Za to już w roku sprawozdawczym obrót ten w stosunku do roku 1906/7 jest przeszło o 20 tysięcy koron większy.

„Obliczenia“ Wzajemnej Pomocy

Napiętnować tu musimy sposób, w jaki zwalcza nas Wzajemna Pomoc, podając w sprawozdaniu swem z r. 1908/9 cyfry porównawcze z lat 1906/7 i 1907/8 naszego Towarzystwa, jako miarę upadku Bratniej Pomocy. Wyjaśnienia w sprawie zniżki ilości członków i obrotu ogólnego podaliśmy powyżej, poprzestaniemy więc tutaj na stwierdzeniu pewnych błędów, które tendencyjnie, czy też nieświadomie popełniła Wzajemna Pomoc w swych „porównaniach“. Podała, że przychód ogólny naszego Towarzystwa wynosił w r. 1906/7 22.487 K, zaś w r. 1907/8 16.401·89 K; przychody te są tylko przychodami Kasy Głównej, po przyłączeniu zaś do nich zapomnianych przez Wzajemną Pomoc przychodów Kuchni, Domu i Kramu Komisji przedsiębiorstw Towarzystwa, obrót nasz jest daleko większy, co stwierdza rubryka przychodów ogólnych w podanem zestawieniu. Śmieszny też błąd popełniła, podając sumę wkładek, które powinny były być złożone w r. 1906/7 do Kasy Towarzystwa od

813 członków na 7.024·32 K, a w r. 1907/8 od 508 członków na 4,389·12 K, jakby nie było rzeczą wiadomą, że z powodu trwania roku administracyjnego do pierwszego miesiąca roku naukowego włącznie zapisuje się do Towarzystwa wielu nowoprzybyłych kolegów, którzy przecież nie płacą wkładek za cały rok wstecz, zaś wszyscy koledzy, którzy się wpisują w ciągu roku administracyjnego, płacą wkładki począwszy od tego miesiąca, w którym się zapisali. Pozatem błąd zasadniczy uczynili nasi przeciwnicy, obliczając te kwoty na podstawie tego, że wysokość wkładki do Bratniej Pomocy wynosi 80 hal. miesięcznie. Wyjaśniamy, że wkładki te wynoszą 70 hal., zaś 10 hal., jako podatek na bibliotekę, zapisuje się w księgach na R-k datków bibliotecznych. Biorąc za podstawę porównania tak błędnie obliczone sumy wkładek mających wpłynąć do Towarzystwa i rzeczywistą ilość wkładek wniesionych do niego, porównując wysokość świadczeń humanitarnych i wysokość wydatków administracyjnych, starali się dowieść, że pomoc humanitarna maleje, że rosną wydatki administracyjne, że Bratnia Pomoc upada, a to wszystko na podstawie cyfr z 2 lat administracyjnych! W roku sprawozdawczym uchwaliliśmy na Walnem Zgromadzeniu wniosek, na skutek którego rok administracyjny wszystkich agend Towarzystwa kończyć się będzie 31. lipca. To będzie powodem, że sprawozdanie za rok przyszedł wykaże niezawodnie mniejsze cyfry, niż w roku obecnym, a Wydziałowi Wzajemnej Pomocy da może okazję do nowej próby „podkopania” naszego Towarzystwa i ośmieszenia się w opinii kolegów.

Rubryka „ogólna suma świadczeń humanitarnych Kasy Głównej” wskazuje, iż od r. 1906/7 do roku obecnego suma ta wzrosła z 7.810·93 K na 9.314·33 K. W połączeniu tej kwoty z płacą, jaką wspomaga Towarzystwo kolegów funkcjonarjuszków poszczególnych agend, otrzymamy:

Świadczenia humanit. Kasy Głównej	9.314·33 K
Kuchnia: wynagrodzenie kolegów roznoszących	
potrawy	4.574·50 „
wynagrodzenie gospodarzy i kasjera	2.770·34 „
Komisja przeds.: wynagr. funkcj. prowadzących	
Kram Towarzystwa	1.964·47 „

Funkcjonariusz komisji procesowej	540.— K
Kol. buchalter Towarzystwa	1.200.— „
Razem	20.363 64 K

A więc przeszło dwadzieścia tysięcy koron wynosi wartość wszystkich świadczeń humanitarnych Towarzystwa.

Stypendja.

Przytoczyć wreszcie musimy, że począwszy od r. 1910/11 będzie Tow. nadawało swym członkom stale nie 2 stypendja, jak to było dotychczas, lecz cztery, a to z następujących powodów:

1) Walne Zgr. Tow. z dn. 22 października 1910 uchwaliło utworzyć fundusz stypendyjny im. Mikołaja Kopernika do użytku członków. Artykuł IV. aktu fundacyjnego brzmi: „Czysty dochód roczny z każdego pełnych 6.000 koron stanowi jedno stypendjum. Skoro kapitał zakładowy dojdzie do wysokości 6.000 kor., odsetki tej kwoty stanowić będą pierwsze stypendjum. Również ilekroć kapitał powiększy się znowu o całych 6.000 kor., z odsetek tych kwot dalsze stypendja tworzone będą.“

Fundusz ten, jako złożony na $4\frac{1}{2}\%$ w Banku Zaliczkowym we Lwowie, daje z każdego 6.000 kor. 270 kor. rocznego dochodu. Ponieważ dotychczasowe stypendja wynoszą po 240 K, zaś o stypendja podają się tylko koledzy nadzwyczaj ubodzy, Wydział miałby trudności w rozstrzygnięciu, komu nadać 240 a komu 270 kor. By tę niedogodność usunąć, Walne Zgr. uchwaliło zmienić artykuł IV aktu fundacyjnego w następujący sposób:

„Każde 240 koron z odsetek rocznych od kapitału zakładowego stanowi jedno stypendjum“.

2. Ponieważ fundusze stypendyjne im. St. Szczepanowskiego, K. Mokłowskiego, St. Wyspiańskiego, St. Kępińskiego, Wł. Leśniaka, i Ł. Bodaszewskiego zwiększają się corocznie tylko o $4\frac{1}{2}\%$ i długoby czekać musiały, aż wzrosną do tej wysokości, by odsetki z nich wynosiły po 240 kor.. t. j. wysokość jednego stypendjum, wszystkie zaś razem dają obecnie 193 kor. 30 hal. dochodu, uchwaliło toż same Walne Zgromadzenie kwotę tę dopełniać z funduszków Kasy Głównej do wysokości 240 kor. i w ten sposób uzyskać 4-te stypendjum.

Walne Zgromadzenie poleciło zarazem Wydziałowi Tow. usilne wyzyskiwanie wszelkich okoliczności dla powiększenia wyliczonych tu funduszków stypendyjnych.

W roku ubiegłym zwiększyła się znacznie ilość członków **Członkowie** wspierających Tow. Odnosna rubryka wykazuje kwotę 615·33 K: **wspierający.** jeżeli dodać do tego wartość ofiarowanych Tow. po zamknięciu roku administracyjnego, przez obywateli ziemskich 150 korcy ziemniaków — 450 kor., to wysokość wkładek członków wspierających wyniesie 1065·33 kor., co w stosunku do lat poprzednich świadczy o wzroście zaufania i sympatji społeczeństwa do Bratniej Pomocy.

Przedstawienie naszej działalności za rok ubiegły koń- **Zakończenie.** czymy, składając serdeczne podziękowanie wszystkim osobom i instytucjom, które w czemkolwiek przyczyniły się do rozwoju Tow., w szczególności pp. Kuratorom pr. dr. Placydowi Dziwińskiemu i dr. Mieczysławowi Łazarskiemu za troskliwą opiekę, jaką otaczali Tow., przyczyniając się w znacznym stopniu do spotęgowania jego działalności; Świetnej Radzie m. Lwowa za pomoc, jaką nam wyświadczyła, udzielając placu wystawowego na festyn i subwencję na cele Tow.; panom lekarzom i aptekarzom za bezinteresowność, z jaką czuwali nad zdrowiem naszych kolegów; syndykowi Tow., p. mecenasowi Dr. T. Dwerneckiemu za bezinteresowne egzekwowanie sum od dłużników Tow.; pp. pr. dr. St. Anczycowi i dr. T. Godlewskiemu za zasługi jakie położyli dla Tow. podczas pertraktacyi z Wzajemną Pomocą; świetnym Radom Powiatowym w Tarnopolu, Mościskach, Żywcu, Dąbrowie i Przemyślanach za szlachetną ofiarność na cele Tow.; wreszcie redakcjom Kurjera Lwowskiego, Wieku Nowego i Głosu za szerzenie sympatycznych informacji o Tow.

Mamy przeświadczenie, że godnie spełniliśmy powierzone nam obowiązki; jasno patrzymy w przyszłość Tow. i wierzymy niezłomnie, że będzie ono zawsze śródowiskiem, kształcącym młodzież na światłych i dzielnych synów narodu.

Wydział.

Kronika Towarzystwa.

21 listopada 1909. Wydział wzywa członków do uczczenia rocznicy powstania przez powstrzymanie się od zajęć.

31 grudnia 1909. Zabawa sylwestrowa w Kasynie Miejskiem.

21 stycznia 1910 odbyło się zwyczajne Walne Zgromadzenie Twa, na którym uchwalono absolutorjum ustępującemu Wydziałowi i dokonano nowego wyboru.

Na kuratorów T-wa zaproszeni zostali: Prof. Dr. Placyd Dziwiński i Prof. Dr. Mieczysław Łazarski.

22 stycznia 1910. Uczczenie rocznicy powstania styczniowego.

16 lutego 1910. Walne Zgr. uchwała protest przeciwko nieudzieleniu przez Grono Profesorów auli na wieczór ku czci Mikołaja Kopernika.

9 kwietnia 1910. Walne Zgromadzenie na skutek rezygnacyi Wydziału dokonywa nowych wyborów.

Walne Zgromadzenie uchwała: „§ 34 statutu brzmieć będzie: „Rok administracyjny T-wa trwa od 1 sierpnia do 31 lipca“.

Kwiecień 1910. Uroczysty obchód dla uczczenia setnej rocznicy urodzin Fryderyka Chopina.

Wrzesień 1910. Wydział T-wa wydaje odezwę do V-go Zjazdu Techników.

11 września 1910. Festyn na placu wystawowym.

22 października 1910. Nadzwyczajne Walne Zgr. uchwała zmianę rozdziału VI statutu o kołach naukowych i towarzyskich w łonie Bratniej Pomocy (patrz artykuł wstępny).

To samo Walne Zgr. uchwała otworzyć fundusze stypendyjne T-wa do użytku członków. Prócz uchwał podanych w artykule wstępnym („stypendja“) postanowiono zmienić artykuł

XV aktu fundacyjnego stypendjum im. M. Kopernika w następujący sposób:

„Stypendjum im. Mikołaja Kopernika jest bezprocentową pożyczką. Dlatego każdy stypendysta przed podjęciem pierwszej raty stypendyjnej winien podpisać rewers, na mocy którego obowiązują się całą z fundacji pobraną kwotę opłacić w ciągu dwu lat po opuszczeniu politechniki. O ileby w ciągu tego czasu kwoty tej nie zwrócił, to w myśl uchwały Walnego Zgr. z r. 1906/7, pobierać będzie T-wo 6% od dłużnej kwoty“.

To samo będzie się stosować i do innych stypendjów.

W roku administracyjnym 1909/10 odbyło się 12 posiedzeń zwyczajnych i 16 posiedzeń nadzwyczajnych Wydziału, 1 zwyczajne i 3 nadzwyczajne Walne Zgromadzenia.

Spis odczytów znajduje się w sprawozdaniu „Komisji bibliotecznej.

W roku sprawozdawczym ponieśliśmy bolesną stratę z powodu śmierci dwu członków honorowych T-wa:

Elizy Orzeszkowej

Marji Konopnickiej.

Z pośród grona członków wspierających T-wo wyrwała śmierć nieubłagana Edwarda Brücknera, właściciela apteki, który członkom T-wa udzielał lekarstw za zniżoną opłatą. Wzmianka ta niech będzie wyrazem hołdu, jaki składamy pamięci zmarłego za Jego obywatelski stosunek do młodzieży.

W styczniu 1910 r. zmarł przedwczesną śmiercią jeden z najlepszych członków T-wa, kolega Eugenjusz Piaskowski.

Wydział T-wa oddał ostatnią posługę zmarłemu, zająwszy się pogrzebem i wezwawszy wszystkich kolegów do wzięcia udziału w żałobnej uroczystości.

We wrześniu 1910 r. zmarł tragiczną śmiercią, podczas górskiej wycieczki, kolega Stanisław Szulakiewicz. Wydział T-wa złożył wieniec na Jego grobie i wziął gremjalny udział w pogrzebie ofiary Tatr.

ZARZĄD TOWARZYSTWA

Skład Wydziału

urzędującego od dnia 21. stycznia 1910 r.:

Jan Bryl,
przewodniczący.

Wacław Prenier,
zastępca przewodniczącego.

Leopold Toroń,
skarbnik.

Leopold Strenger,
bibliotekarz.

Wydziałowi:

Michał Smidowicz, sekretarz; **Jakób Pawłowski,** przew. Zarządu Domu; **Mieczysław Maciejowski,** przew. Zarządu Kuchni; **Michał Galewski,** zawiad. czasopism i sali; **Tadeusz Dutkowski,** I. zast. bibliotekarza; **Kania Roman,** przew. kom. zarobk. i sekretarz kom. pożyczk.; **Henryk Marezak,** przew. kom. proces. i zast. skarbnika.

Zastępcy Wydziałowych:

Jacobi Wilhelm, zastęp. sekret.; **Izydor Welcer,** przew. kom. przedsiębiorstw; **Władysław Toroń,** II. zastęp. bibliotekarza; **Konrad Zieliński,** zawiadowca wydawnictw.

Komisja lustracyjna:

Bruno Maurin,
przewodniczący.

Piotr Ziolkowski,
zastępca przewodniczącego.

Członkowie komisji:

Antoni Łaguna, sekretarz; **Mieczysław Staszewski,** **Stanisław Heins,** **Wacław Koźniewski,** **Stefan Simon,** **Ludwik Skopiński,** **Kazimierz Paulo.**

Skład Sądu polubownego:

Eugeniusz Tor, **Bronisław Welcer,** **Karol Marconi,** **Walenty Cyło,** **Witold Owczarewicz,** **Władysław Dragat,** **Kazimierz Magdzicki.**

Skład Wydziału

urzędującego od dnia 9. kwietnia 1910 r.:

Jan Weber,
przewodniczący.

Bruno Maurin,
zastępca przewodniczącego.

Leopold Toroń,
skarbnik.

Władysław Toroń,
bibliotekarz.

Wydziałowi:

Stanisław Nowakowski, sekretarz; **Jakób Pawłowski,** przew. Zarządu Domu; **Alojzy Hein,** przew. Zarządu Kuchni; **Władysław Kosydarski,** zaw. czasopism i sali; **Leopold Kupiński,** I. zast. bibliotekarza; **Jan Miś,** przew. kom. zarobkowej; **Jan Bryl,** przew. kom. proces. i zast. skarbnika.

Zastępcy Wydziałowych:

Michał Zięba, zast. sekretarza; **Ludwik Pindela,** przew. kom. przedsięb. i sekr. komisji pożyczk.; **Mieczysław Starzyński,** II. zast. bibliotekarza; **Karol Janowicz,** zaw. wydawnictw.

Komisja lustracyjna:

Stefan Simon,
przewodniczący.

Piotr Ziółkowski,
zastępca przewodniczącego.

Członkowie komisji:

Antoni Łaguna, sekretarz; **Mieczysław Staszewski,** **Stanisław Heins,** **Józef Jellinek,** **Stanisław Rudzki,** **Feliks Groberski.**

Skład Sądu polubownego:

Eugeniusz Tor, **Bronisław Welezer,** **Karol Marconi,**
Kazimierz Ruppert, **Andrzej Tylko,** **Witold Zbikowski,**
Wacław Günther.

Ostatni Wydział uległ do dnia 31. października następującym zmianom przez kooptację:

Apolinary Bendych, przew. Zarządu Domu; **Józef Tyrlik,** przew. kom. procesowej i zast. skarbnika; **Włodzimierz Rzepecki,** zastępca sekretarza.

Skład Towarzystwa.

Kuratorowie Towarzystwa.

Profesor Dr. Placyd Dziwiński
 „ „ Mieczysław Łazarski.

Syndycy Towarzystwa.

Dr. Tadeusz Dwernicki we Lwowie
 Adwokat J. M. Gumiński w Warszawie.

Członkowie honorowi.

† Adam Asnyk
 Edmund Bartmański
 † Karol Bertleff
 Profesor Juliusz Jaxa Bykowski
 „ Dr. Placyd Dziwiński
 Jan Nepomucen Franke
 Aleksander Głowacki (Bolesław Prus)
 † Ks. Arcybiskup Dr. Izaak Issakowicz
 Profesor Józef Jaegerman
 † Edward Jellinek
 Profesor Jan Gall
 Jan Kasprowicz
 † Marja Konopnicka
 † Tytus Kielanowski
 † Józef Ignacy Kraszewski
 † Dr. Żegota Krówczyński
 Ludwik Krzywicki
 Dr. Bolesław Limanowski
 † Ignacy Łukasiewicz
 † Prof Leonard Marconi
 Profesor Bogdan Maryniak

† Jan Matejko
 Zygmunt Miłkowski (T. T. Jeż)
 Profesor Dr. Julian Niedźwiedzki
 † Eliza Orzeszkowa
 Profesor Bronisław Pawlewski
 Ignacy Paderewski
 Karol Ruebenbauer
 † Bronisław Schwarce
 † Henryk Siemiradzki
 Profesor Dr. Feliks Strzelecki
 Aleksander Świetochowski
 † Kornel Ujejski
 † Stanisław Wyspiański
 † Profesor Julian z Lwirodu Zacharyewicz
 † Profesor Dr. Władysław Zajęczkowski
 Stefan Żeromski.

Członkowie wspierający wieczyści.

† W.P. Bruno Abakanowicz
 † J. Eksc. Jan Bloch
 W.P. Edward Deyczakowski
 † JWP. Włodzimierz hr. Dzieduszycki
 WP. Inżynier Karol Epler
 WPani Marya Jaroszyńska
 JWP. Profesor Edgar Kováts
 WPani Aniela Kielanowska
 † WP. W. Madeyski
 JWP. Korwin Milewski
 † WP. Kazimierz Odrzywolski
 WP. Konstanty de Psary Psarski
 „ Stanisław Przybyszewski
 „Przyjaciół z Warszawy“
 „Przyjaciele ś. p. Władysława Leśniaka“
 WP. J. Rechiniewski
 „ Francesco Spetrino
 „ Ludwik Stadtmüller
 „ Wacław Wolski
 JWP. Władysław hr. Zamoycki
 „IV rok Wydziału budowy maszyn z roku 1898/9“

WP. Inżynier Adam Topolnicki

JWP. Profesor Tadeusz Fiedler

„ Seweryn Kniaziolucki, szef sekcji w minist. finansów

„ Profesor Leon Syroczyński

† JWP. Profesor Dr. Stanisław Kępiński

JWP. Profesor Dr. Stanisław Głąbiński

WP. Antoni Reiter, radca namiestnictwa

JWP. Profesor Dr. Julian Niedźwiedzki.

Członkowie wspierający.

JWP. Profesor Dr. Jan Blauth

„ „ „ Placyd Dziwiński

„ „ „ Tadeusz Godlewski

„ „ „ Wincenty Karpiński

„ „ „ Bogdan Maryniak

„ „ „ Dr. Adam Maurizio

„ „ „ Julian Niedźwiedzki

„ „ „ Stefan Pawlik

„ „ „ Bronisław Pawlewski

„ „ „ Seweryn Widt

WP. Dr. Tobiasz Aschkenaze

„ mecenas Dr. Moskwa

„ „ Stanisław Sunderland

„ Dr. Kasper Weigel

„ Inżynier Zygmunt Bohuszewicz

„ „ Jan Bryl

„ „ Kazimierz Brzostowski

„ „ Stanisław Downarowicz

„ „ Jan Haładej

„ „ Stanisław Krasuski

„ Inżynierowa Jadwiga Krasuska

„ Inżynier Aleksander Wołkowicz

„ „ Kazimierz Mossdorf

„ „ Franciszek Milan

„ „ Franciszek Macharski

„ „ Władysław Ostrowski

„ „ Józef Pruchnik

„ „ Zygmunt Rodakowski

„ „ Wacław Seifert

WP. Inżynier Władysław Sikorski

" " Hipolit Śliwiński

" " Jan Weber

" Dyrektor Ludwik Wierzbicki

WP. Władysław Długosz

" Ella Hoffenreichówna

" Karolina Kliszewska-Rodkiewicz

" Helena Migdałło

" Wincenty Młynarski

" Zofia Pacześniakowa

" Leon Rostkowski

" Karol Skalak

Świetna Rada powiatowa m. Tarnopola

Świetny Wydział Rady powiatowej w Przemyślanach

" " " " " Mościskach

" " " " " Żywcu

" " " " " Dąbrowie

Oddział Tow. Politechnicznego w Stanisławowie

WP. Ludwik Birnbaum

" Feliks Fabrykant

" Józef Kielczewski

" Władysław Kierski

" Marek Matuszyński

" Tomasz Matuszyński

" Młodzianowski

" Tadeusz Stoboy

" Włodzimierz Wasilewski

" Abraham Welcher

" Samuel Welcher

" Wojcicki.

**Wni PP. Lekarze którzy jako członkowie wspierający,
udzielają bezpłatnie naszym kolegom pomocy:**

WP. Dr. Ballaban Teodor

WP. Profesor Dr. Bohosiewicz Teodor

WP. Dr. Czackowski Józef

" " Gabryszewski Antoni

- WP. Dr. Lateiner Emil
 " " Obtulowicz Ferdynand
 " " Reiss Wiktor
 " Profesor Dr. Rencki Roman
 " Dr. Ruff Salomon
 " " Schram Hilary
 " " Stachiewicz Teofil
 " " Stobiecki Zygmunt
 " " Świątkiewicz Michał
 " " Spalke Zygmunt
 " " Trzcienecki Kazimierz
 " " Weksler Emil
 " Profesor Dr. Wiczkowski Józef
 " Dr. Zakreys Franciszek
 " " Zgórski Kazimierz.

**Wni PP. Aptekarze, którzy, jako członkowie
 wspierający Towarzystwa, udzielają naszym kolegom
 lekarstw po niższych cenach.**

- WP. Brückner Edward
 " Mikolasch Piotr
 " Cukier Leszek
 " Oberhardt A.
 " J. Bretter i J. Pineles
-

Członkowie zwyczajni.

Adamowicz Adam*
 Adamowicz Józef*
 Ambroziewicz Tadeusz*
 Andrzejewski Józef
 Awramow Mikołaj*
 Ankowski Tadeusz

Babicki Czesław*
 Bach Julian
 Bachman Tadeusz
 Balingier Antoni
 Bałaban Bronisław
 Banach Stefan
 Bandler Leon*
 Bartosiewicz Stanisław
 Barszczewski Wacław*
 Bassarab Dymitr*
 Baum Artur*
 Bekesiewicz Filip*
 Bendych Apolinary
 Bester Paweł*
 Biborski Tadeusz*
 Bieler Bernard*
 Bieniek Józef
 Bieńkowski Stanisław*
 Biernacki Michał*
 Binder Robert
 Biliński Aleksy*
 Biliński Wojciech*
 Bilski Marjan*
 Bialikiewicz Roman
 Biszewski Bronisław
 Biszewski Felician
 Bittner Adam
 Bittner Aleksander
 Blaustein Henryk*
 Blok Józef

Blumenfeld Szymon*
 Błażowski Kazimierz
 Błotnicki Edward
 Bobrowski Wiktor*
 Boduch Stanisław
 Bodzioch Walery*
 Bogucki Stanisław
 Bohaczek Edmund
 Boj Marjan
 Bokszczanin Stanisław*
 Borgenicht Leib*
 Borowiec Józef
 Brach Stanisław
 Broda Aleksander
 Bredel Karol
 Brogowski Antoni*
 Bromowicz Eugenjusz
 Bromowicz Wilhelm*
 Broś Stanisław
 Bryl Jan
 Budrewicz Zygmunt*
 Bujnicki Ignacy
 Bunikiewicz Władysław
 Butrymowicz Leon

Ceceniewski Izydor*
 Chadzi Ignacy
 Cielewicz Jan
 Ciosłowski Klemens
 Chmurski Adam (w)
 Cholewa Stanisław
 Ciapura Juljusz*
 Cichocki Artur*
 Chłopecki Aleksander*
 Ciupka Henryk
 Cuzek Zygmunt
 Cudziło Walenty*

* oznaczeni zalegają z wkładkami przynajmniej za dwa miesiące.
 (w) oznaczeni wystąpili z T-wa.

Ćwiżewicz Antoni*
 Cyfrowicz Jan*
 Cygie Stanisław
 Cygler Stanisław
 Cyło Walenty
 Cynkin Napoleon*
 Czajewski Tadeusz*
 Czapiak Jan*
 Czeszyk Józef
 Czopec Antoni
 Czeżowski Marjan
 Czykiel Władysław

Darmokraj Stefan
 Dąbrowski Jan
 Dąbrowski Zdzisław
 Domanasiewicz Michał
 Domański Stanisław (w)
 Dragat Władysław
 Drzał Stanisław
 Dunin-Wąsowicz Marjan*
 Dutka Stanisław
 Dutkowski Tadeusz
 Dzida Juliusz*
 Dzierzawski Feliks
 Dziewicki Kazimierz
 Dzwonkowski Zygmunt*
 Dobek Mieczysław
 Dimand Maurycy*

Eisenberg Michał*
 Eismontt Józef
 Engel Franciszek
 Englisch Jerzy

Fabrycy Kazimierz
 Fedorski Władysław
 Filipowicz Edward
 Fischler Zygmunt
 Franghia Antoni*
 Fridman Maurycy*
 Fiedenberg Maurycy*
 Froelich Adolf*
 Fruchtman Jakob*
 Fuksiewicz Bogdan*
 Fuksiewicz Michał

Galewski Michał
 Gallas Leon*
 Gałuszka Czesław
 Gawędzki Antoni*
 Gawlik Michał
 Gebartowski Seweryn
 Geisler Maksymilian
 Giecuszkiewicz Władysław
 Gierczak Józef*
 Glaser Roman*
 Glik Juliusz*
 Głębocki Wacław*
 Gniady Władysław
 Gniazdowski Eustachy
 Gniazdowski Marjan
 Godziejewski Eugenjusz
 Goldblum Ludwik
 Gostyński Tadeusz
 Górski Jan*
 Górski Zygmunt*
 Groberski Feliks
 Grün Jan
 Grzybowski Gustaw
 Gubała Michał
 Gubic Kazimierz
 Günter Wacław*
 Guzowski Stanisław*

Haponowicz Norbert
 Haupt Stanisław
 Hausner Franciszek
 Hareźlak Rudolf*
 Hedl Konrad*
 Heilig Leopold
 Hein Alojzy
 Heins Stanisław
 Heimo Michał*
 Herfurt Tadeusz*
 Hertz Chaim*
 Hillenbrand Julian
 Hochfelder Józef*
 Hojarski Stefan*
 Hojnicky Wilhelm*
 Homolicki Jan
 Hordyszyński Jan
 Howorka Michał

Hryniów Włodzimierz*

Inwald Zygmunt
Iwanowski Stefan
Iwbul Ludwik

Jackowski Felicjan*
Jackowski Kazimierz*
Jacobi Wilhelm*
Jakóbczyński Maryan
Jakubowski Jan*
Jakubowski Zygmunt
Jankiewicz Radosław
Jankowski Tadeusz
Janota Jan
Janowicz Karol
Janowski Eugenjusz*
Jasieński Henryk
Jastrzębski Emiljan*
Jastrzębski Michał*
Jędrychowski Eugenjusz*
Jelec Józef
Jellinek Józef
Jocz Adam*
Jost Michał
Jokisz Narcyz*
Jussewicz Ludwik*

Kaczorowski Władysław
Kadlec Władysław*
Kallig Jan*
Kaliczyński Leopold*
Kałużyński Stanisław*
Kamiński Wiktor
Kania Roman
Kaniowski Adam*
Kański Tadeusz
Kaplita Eugenjusz*
Katzner Leopold
Kazon Mieczysław
Kamocki Czesław*
Kiessler Henryk*
Kieszniewski Kazimierz
Kilich Jan
Kirschner Chaim
Klejn Edward
Kmieciński Wacław

„Bratnia Pomoc“.

Knapik Jan
Knapik Stanisław
Kobyliński Bronisław*
Kolarz Paweł
Kołomyjski Edmund*
Kolendo Władysław
Konarski Stanisław*
Konikiewicz Lubin
Konopka Edward
Kopacz Wilhelm*
Kopytko Józef
Kordysz Stefan*
Korecki Konrad
Kossakowski Tadeusz*
Kossobudzki Jerzy*
Kossuth Zygmunt*
Kostański Stanisław*
Kostecki Aleksander
Kosydarski Władysław
Koszla Jan*
Kowalik Jan
Kowalik Julian
Kowalik Stanisław
Kowalski Bronisław
Kozłowski Kazimierz*
Krajewski Karol
Krajewski Lucjan
Krasicki Mikołaj
Krasnodebski Kazimierz
Krasnodebski Michał*
Kranz Edward*
Kramarczyk Gustaw*
Krawczyk Jerzy
Kremlow Benedykt*
Krokowski Aleksander*
Królikiewicz Tadeusz
Krott Samuel*
Krupa Florjan
Krzywicki Michał*
Królikowski Michał
Kuciński Stanisław*
Kufra Stanisław*
Kulczyński Kazimierz
Kulikowski Franciszek*
Kulka Bronisław*
Kupiński Leopold
Kuzia Adam

Kośmiński Mieczysław
 Knoll Marjan*
 Kragen Zygfryd
 Kernberg Ożjasz
 Kucharski Stanisław
 Krassowski Roman
 Konopczyński Adam (w)
 Kramarczyk Jerzy

Landa Jan
 Landes Aron*
 Landsberg Edward
 Laskoś Wojciech*
 Latoszyńska Hilda
 Latour Henryk
 Lempert Mojżesz*
 Leppert Zygmunt*
 Leszczyński Leon*
 Leśniak Edmund
 Lewicki Aleksander
 Lipiński Franciszek
 Lisowski Franciszek
 Litwinowicz Konrad*
 Litwinowicz Władysław
 Liwacz Stanisław
 Loster Tadeusz
 Lotz Stanisław*
 Lustgarten Józef*
 Lutze-Birk Aleksander

Łaguna Antoni
 Łapiński Stanisław
 Łazarewicz Henryk*
 Łepkowski Józef*
 Łodziński Włodzimierz
 Łojek Stanisław
 Łuszczki Marjan

Macewicz Wiktor*
 Machnicki Roman
 Maciejewski Jan*
 Maciejowski Mieczysław
 Mączka Józef*
 Maczek Stanisław
 Mączyński Jan*
 Madej Czesław
 Magdzicki Kazimierz*

Majewski Antoni
 Makay Władysław*
 Małek Stefan
 Marchwiński Bogdan
 Marcinkiewicz Jan (w)
 Marconi Karol
 Marczak Henryk
 Machonbaum Leon*
 Marek Stanisław
 Markiewicz Walenty
 Makedański Hipolit
 Markiewicz Kazimierz*
 Markiewicz Roman
 Markiewicz Stanisław*
 Marszałowicz Franciszek*
 Martynowski Kazimierz*
 Matuszyński Stanisław
 Maurin Bruno
 Mawheimer Abraham*
 Medyński Stanisław
 Meijer Józef
 Meijer Kazimierz (w)
 Mester Szymon
 Merta Alfred
 Metze Edward
 Micewicz Jerzy*
 Michalewski Kazimierz
 Michalski Józef*
 Miedziński Bogusław
 Miś Jan
 Misiak Antoni
 Misky Wiktor
 Mitschein Ludwik*
 Mojewski Jerzy
 Moskal Wiktor
 Moszyński Witosław*
 Mulkiwicz Stefan
 Muszyński Wiktor
 Muszyński Zygmunt*
 Myślak Stanisław
 Mystkowski Teodor
 Myszkowski Stanisław
 Mazurkiewicz Stanisław

Nawrocki Julian
 Niedzielski Michał
 Niemyski Feliks

Niwiński Ryszard
 Nowak Tadeusz
 Nowak Karol
 Nowakowski Bolesław
 Nowakowski Leon (w)
 Nowakowski Stanisław
 Nowiński Czesław
 Nowiński Jan
 Noworyta Józef

Okorski Jan
 Olewski Jan
 Oliński Ignacy
 Ostachowski Emiljan
 Ostaszewski Bolesław*
 Owczarewicz Witold.

Paar Kornel*
 Paclawski Jan
 Pałasiński Romuald*
 Panczakiewicz Adolf*
 Panek Michał
 Parri Hieronim
 Paschalski Czesław
 Paszkowski Henryk
 Pauker Juda*
 Paulo Kazimierz*
 Pawluk Mieczysław
 Pawłowski Antoni
 Pawłowski Czesław*
 Pawłowski Jakób
 Pawłowski Sławomir
 Paykart Bolesław
 Pazdro Bronisław (w)
 Pęcherski Antoni (w)
 Pękosławski Kazimierz*
 Pększyce Franciszek
 Pełczyński Bolesław
 Perschke Karol*
 Piasecki Marjan
 Piasecki Stanisław*
 Pickholz Filip*
 Pieniążek Piotr*
 Pietron Wiktor
 Pilarski Mieczysław*
 Pilitowski Lucjusz
 Pindela Ludwik

Piotrowski Bronisław
 Piotrowski Janusz
 Piotrowski Józef
 Piotrowski Ludwik
 Piskor Tadeusz
 Pitaszewski Edmund*
 Podgórski Stanisław
 Polak Ludwik*
 Polkowski Zygmunt
 Pollak Henryk*
 Pomianowski Gustaw (w)
 Popławski Witold*
 Popper Alfred*
 Porębski Eugenjusz
 Prażmowski Władysław*
 Prenier Waław
 Prochner Tadeusz*
 Prószyński Tomasz
 Przedpełski Wiktor
 Przelaskowski Karol (w)
 Prześlakowski Edward
 Przeździecki Stanisław
 Przybyłowski Kazimierz*
 Puszel Leonard*
 Przysiecki Michał

Rackowski Stefan
 Rakowski Jerzy
 Rapacki Wiktor*
 Rapaczyński Maryan
 Regulski Kazimierz*
 Regulski Stanisław*
 Reguła Kasper
 Reich Samuel*
 Reiss
 Repetowski Adam
 Ringman Aleksander (w)
 Rodkiewicz Stefan
 Rodkiewicz Bolesław
 Rogoziński Michał
 Rot Zygmunt*
 Rothstein Leon*
 Rowicki Ignacy
 Rudzki Tadeusz
 Ruciński Stefan*
 Ruppert Kazimierz
 Ruszczewski Edward

Rychter
 Rychłowski Eugenjusz
 Rymaszewski Stanisław
 Ryszkiewicz Antoni*
 Rzepecki Mieczysław*
 Rzepecki Włodzimierz
 Rutkowski Władysław

Sąchocki Henryk
 Sąchocki Kazimierz
 Sałaciński Stanisław
 Sałasz Władysław (w)
 Sarnawski Piotr
 Schätzel Tadeusz
 Schatzner Jakób*
 Schmierer Emil
 Schramm Zygmunt*
 Semis Artur*
 Sekunda Tadeusz
 Sendecki Władysław*
 Sieczkowski Mieczysław*
 Siedlecki Izidor
 Siemieński Eugenjusz*
 Sikorski Adam
 Simon Stefan
 Siwicki Stanisław
 Skiba Aleksander*
 Skinder Eustachy*
 Skopiński Ludwik
 Skórkowski Tadeusz
 Śliwka Paweł
 Śliżyś Bolesław
 Sławik Bolesław
 Smidowicz Michał
 Smoleński Bohdan
 Smoleński Florjan
 Smoleński Tadeusz (w)
 Sobocki Henryk*
 Sobolewski Marjan*
 Sokólski Witold
 Sokołowski Kazimierz
 Sosonko Henryk*
 Średniawa Kazimierz*
 Stand Izidor
 Stanek Marjan
 Stano Marjan*
 Starzyński Mieczysław

Staszewski Mieczysław
 Stępkowski Adam
 Stiebal Jan
 Streng Alfred
 Strenger Leopold
 Strzelecki Stanisław
 Struzik Stanisław*
 Sulikowski Tadeusz*
 Świątecki Józef (w)
 Szafrir Władysław*
 Szafranski Wilhelm*
 Szafnicki Stanisław
 Szczerbiński Wacław (w)
 Szerucki Stanisław
 Szczudłowski Władysław
 Szeliga Ferdynand*
 Szenk Józef
 Szol Wacław
 Szostakowski Henryk*
 Szymański Leon
 Sztajn Kazimierz
 Schroetter Karol*
 Sankowski Adolf*
 Skwarczyński Stanisław*
 Ślebodziński Józef
 Suwada Franciszek
 Szewczyk Feliks

Tabor Czesław
 Tarapani Józef
 Tarkowski Zygmunt
 Tebinka Zygmunt
 Tessaro Paweł
 Tinz*
 Tittenbrun Stefan*
 Thorn Józef*
 Tokarz Wincenty (w)
 Tolłoczko Kazimierz*
 Tołwiński Stanisław
 Tomasik Stanisław
 Tor Eugenjusz
 Toroń Leopold
 Toroń Władysław
 Tułacz Stefan
 Tułasiewicz Władysław*
 Turczyński Kazimierz
 Turski Dominik

Turzański Edward*
 Turyn Filip*
 Turyn Jakób
 Tylko Andrzej
 Tylko Feliks*
 Tyrlik Józef

Ulrych Franciszek*
 Uranowicz Franciszek
 Urbaszek Teodor*

Vetulani Kazimierz*
 Vogel Łazarz
 Vorbrodt Wacław

Wachowicz Edward
 Wachowski Marcin*
 Walczak Adam*
 Walczyński Jan
 Wałkowski Leopold
 Wanicki Stanisław*
 Wartalski Feliks*
 Warzel Szymon
 Waśniewski Roman
 Wawrzkowicz Antoni*
 Weber Jan
 Weigel Władysław*
 Welczer Bronisław
 Welczer Izidor
 Wepnik Tadeusz*
 Wernik Aleksander
 Węklar Stanisław*
 Wierzchowski Zenon
 Wilczkowski Franciszek
 Wilczkowski Konrad
 Wilczyński Hieronim Michał*
 Wieliński Marjan*
 Winkowski Jan*
 Wienicki Leopold*
 Wisz Władysław

Wiśniowski Franciszek*
 Wojdakowski Aleksander
 Wodnicki Stefan*
 Wodziezko Zygmunt*
 Wojciechowski Emil
 Wojtowicz Marjan
 Wojtyński Józef
 Wolski Jan
 Wolff Czesław*
 Wójcicki Józef
 Wyporek Józef*
 Wysocki Antoni*
 Wyszynski Wiesław
 Włodarski Antoni
 Wilk Józef
 Wimmer Józef

Zachorowski Władysław
 Zadorecki Kazimierz
 Zajączkowski Jan*
 Załuska Jan
 Zanoziński Zygmunt*
 Zaremba Tadeusz
 Zawila Zygmunt
 Zawistowski Józef*
 Zbikowski Witold
 Zborowski Bruno
 Zieliński Apolinary
 Zieliński Konrad
 Zieniewski Włodzimierz
 Zięba Michał
 Ziółkowski Piotr
 Zulauf Juliusz
 Zwierz Lucjusz (w)
 Zdziarski Jan (w)
 Zerygiewicz Tadeusz*

Żerebecki Marjan*
 Zółciński Antoni*
 Zychliński Stanisław*.

Członkowie zwyczajni

zapisani po zamknięciu roku administracyjnego.

Adamiecki Stefan
Aleksander Witold
Arkusiewicz Ferdynand
Aulich Witold

Badowski Ryszard
Bagiński Antoni
Barut Józef
Bastyr Stefan
Bauer Franciszek
Biborski Tadeusz
Biskupski Bolesław
Bogdani Czesław
Borodyewicz Eugenjusz
Burchardt Stanisław
Bittner Julian

Czajkowski Zygmunt
Czajkowski Henryk
Czechowski Kazimierz
Chmaj Marcin
Chmielowiec Alfons
Chrobak Józef
Chrzanowski Tadeusz
Chuchla Zygmunt

Drozdowski Zygmunt
Dubalski Tadeusz
Dura Lucjusz
Dziedzic Władysław

Filipkowski Władysław
Feuerstein Henryk
Formański Zygmunt

Gąsiorek Zenobjusz
Gadziński Włodzimierz
Gasparski Wincenty
Gibess Stanisław
Gielniewski Mieczysław
Gorczyński Roman
Gołędzinowski Stanisław
Grochowski Jan
Grodzki Tadeusz
Guzowski Stanisław

Hampel Jan
Hauler Stefan
Hołowiński Włodzimierz
Hornicki Teofil

Jagocki Leon
Jaczewski Władysław
Jankowski Jan
Jesionowski Zygmunt

Kaczyński Jan
Kaczkowski Stanisław
Kamocki Czesław
Katelbach Stefan
Karasiński Maksymiljan
Kazubski Leon
Kelm Julian
Kierzkowski Kazimierz
Klocek Eugenjusz
Kobyłański Kazimierz
Kobyłański Tadeusz
Kowalski Antoni
Kotarbiński Wiktor

Kozicki Tadeusz
 Krassowski Czesław
 Kranze Jan
 Kronenberg Artur
 Krzętowski Jerzy
 Kukawski Zygmunt
 Kuszytyb Bartłomiej
 Kwapiszewski Władysław
 Kozubowski Justyn
 Kojer Józef

Lenhart Zygmunt
 Lesisz Jerzy
 Landau Maksymilian
 Lichota Henryk
 Lisowski Franciszek
 Lissowski Henryk
 Litwinowicz Wincenty
 Lachol Stanisław
 Landesberg Maurycy

Łapiński Czesław
 Łysak Emil

Majewski Stanisław
 Majewski Stefan
 Malecki Leon
 Matuszewski Bronisław
 Mazur Stefan
 Massalski Roman
 Modrzejewski Wacław
 Mołoń Stanisław
 Morawski Stanisław
 Moroz Bolesław
 Mosel Samuel
 Mozołowski Zdzisław
 Myszkowski Stanisław

Neugebauer Mieczysław
 Nowiński Stanisław

Olszewski Edward
 Ostrowski Józef

Paprocki Adam
 Paprocki Janusz

Parnas Herman
 Pfefer Hil
 Pol Stanisław
 Polickowski Karol
 Pietroń Edward
 Protasowicz Leon
 Przybyłowski Bolesław
 Przyjałkowski Zdzisław

Rapf Feliks
 Reiswasser Edward
 Ringman Pelagjusz
 Robliczek Józef
 Roguski Tadeusz
 Różański Adam
 Różański Henryk
 Rypuszyński Józef
 Rzerzycha Leopold

Sambor Bronisław
 Sapecki Jan
 Sarek Roman
 Sarna Józef
 Saski Kazimierz
 Sawicki Leszek
 Scherantz Leopold
 Schneeweiss Izaak
 Serafinowicz Stanisław
 Sikora Stefan
 Sikorski Juljusz
 Siminowicz Bolesław
 Sokółowski Wsiewołod
 Splawa-Neyman Józef
 Steifer Marjan
 Stock Józef
 Stroński Leonard
 Strumpf Tadeusz
 Styliński Karol
 Stasyszyn Józef
 Sucharda Edward
 Świątkiewicz Tadeusz
 Szostakowski Stefan

Taczyński Józef
 Tulecki Jan
 Tuszkiewicz Alfons

Tyrawski Andrzej

Waltenberger Bronisław

Wilczyński Roman

Wiszniewski Seweryn

Włodek Marjan

Wołoszynowski Gustaw

Wyrzykowski Hipolit

Wyrzykowski Marjan

Wyżykowski Tadeusz

Wuttke Gustaw

Zachert Wiktor

Zagrodzki Eugenjusz

Zalewski Tadeusz

Zdzenicki Kazimierz

Zwierzyński Stanisław

Żmuda Stefan

Żuława Ludwik.

SPRAWOZDANIE KASOWE.

Winien.

Rachunek

Pozycja	Wyszczególnienie	K	h	K	h
	Saldo dn. 1. listopada 1909			889	09
1.	Do Rku wpisowego czł. zwycz.: za wpisowe			592	—
2.	Do Rku wkładek czł. zwycz.: za wkładki			2.177	60
3.	Do Rku wkładek czł. wspieraj.: za wkładki			615	33
4.	Do Rku subwencji: za subwencje			700	—
5.	Do Rku dochodów nadzwycz.: za datki dobrowolne			209	59
6.	Do Rku udzielonych zaliczek: za zwroty pożyczek zwyczajn.	4.183	50		
	„ „ „ ryczałt.	2.605	80		
	„ spłacone raty za skrypta.	225	45	7.014	75
7.	Do Rku funduszu biblioteczn.: za datki biblioteczne	330	70		
	„ dochody z kar za nieoddanie książek w terminie i in.	357	11	687	81
8.	Do Rku kaucji biblioteczn.: za złożone kaucje			552	—
9.	Do Rku inwent. wyd. własn.: za sprzedane skrypta za got.			616	27
10.	Do Rku doch. nadzw. kom. wyd. za dochód za wypożyczanie skryptów			81	75
	Do przeniesienia			14.136	19

Kasy Głównej.

Ma.

Pozycja	Wyszczególnienie	K	h	K	h
1.	Od Rku udzielonych zaliczek:				
	za udzielone pożyczki zwycz.	1.572	92		
	za udzielone pożyczki ryczałt.	3.276	68		
	za udzielone poż. na obiady.	1.195	68		
	za udzielone poż. na mieszk.	2.221	26		
	za udzielone koszty sądowe .	673	81		
	za udzielone raty stypendyj.	528	—		
	za udzielone subwencje nauk.	100	—	9.568	35
2.	Od Rku funduszu bibliotecz.:				
	za zakupno książek za got. .	235	02		
	za wydatki na oprawę książ.	269	80	504	82
3.	Od Rku kaucji biblioteczn.:				
	za zwrócone kaucje			300	—
4.	Od Rku czasopism:				
	za wydatki na prenumeratę				
	czasopism.			665	29
5.	Od Rku inwent. wyd. własnych:				
	za zakupno wydawn. za got.			346	—
6.	Od Rku wydawców:				
	za spłacone raty			127	—
7.	Od Rku długów hipotecznych:				
	za raty bankowe od pożyczki				
	B. Nr. 5.105 na kom. ub. .			90	73
8.	Od Rku odsetek od dług. hip.:				
	za spłacone odsetki od poż.				
	B. kr. Nr. 5.105.			210	55
9.	Od Rku sali:				
	za wydatki na salę			960	96
10.	Od Rku inwentarza:				
	za wydatki			127	20
	Do przeniesienia			12.900	90

Winien.

Pozycja	Wyszczególnienie	K	h	K	h
	Z przeniesienia . .			14.136	19
11.	Do Rku dłużników Zarz. Domu: za nadesłane przez byłych mieszkańców Domu zale- głości czynszowe do Kasy Głównej			145	10
12.	Do Rku dłużn. kom. ubiorowej: za zwroty			302	21
13.	Do Rku czasopism: za dochód z podprenum. . .			10	25
14.	Do Rku inwent. Kom. przeds.: za sprzedane pocztówki . .			49	50
15.	Do Rku fund. im. M. Kopernika: za dywidendę z akcji Banku poznańskiego za rok 1909.			46	40
16.	Do Rku funduszu budowy II. Domu techników: za spłacone kwoty . . .			196	30
17.	Do Rku inwentarza bibliot.: za zwroty za zgubione książki			25	30
18.	Do Rku Komisji informacyj.: za czysty dochód z komisji .			304	52
19.	Do Dom Zdrowia w Zakopanem: za spłacone wkładki . . .			648	60
20.	Do Rku kaucji za wydawnictwo: za złożone kaucje			115	50
21.	Do Rku Zarządu Kuchni: za udzielone pożyczki . .			675	32
	Do przeniesienia . .			16.655	19

Ma.

Pozycja	Wyszczególnienie	K	h	K	h
	Z przeniesienia . . .			12.900	90
11.	Od Rku inwestycji: za wydatki			30	—
12.	Od Rku papierów wartości: za złożone na książeczce Banku Zal. kwoty na Dar Grunw. i fund. budowy II. Domu Techników			381	62
13.	Od Rku przedsiębiorstw: za wydatki na przedsięb. . .			1.442	11
14.	Od Rku dłużn. Zarz. Domu: za zwrot spłaconych zaległo- ści czynszowych przez by- łych mieszkańców Domu .			468	81
15.	Od Rku administracji: za wydatki			2.077	68
16.	Od Rku reprezentacji: za wydatki			345	54
17.	Od Rku kaucji za wydawn.: za zwrot złożonych kaucji .			81	80
18.	Od Rku bezzwrotn. zasiłków dla Kólek: za udzielone subwencje . .			273	98
19.	Od Rku odsetek: za odsetki od długu krajow. wytw. handl. Spółki . . .			5	28
20.	Od Dom Zdrowia w Zakopanem: za zwrot spłaconych wkładek			569	20
	Do przeniesienia . . .			18.576	92

Winien.

Pozycja	Wyszczególnienie	K	h	K	h
	Z przeniesienia . . .			16.655	19
22.	Do Rku czynszu za lokal kuch.: za spłacone kwoty			700	—
23.	Do Rku bezwr. zasiłków na obiady: za spłacone kwoty przez Ka- sę Kuchni na ob. rewers.			608	20
24.	Do Dar Grunwaldzki: za spłacone kwoty			33	72
25.	Do Rku administracji: za datki na administr. . . .			92	50
26.	Do Rku reprezentacji: za zwroty wydatków			45	72
27.	Do Rku przedsiębiorstw: za przychód z przedsięb. . .			2 707	88
28.	Do Rku inwent. sali zebr.: za zwrot			10	—
29.	Do Koło Chemików: za spłaconą dla Koła kwotę.			11	80
30.	Do Koło Inżynierów: za częściowy zwrot pożyczki			40	—
				20.905	01

Zgodność z księgami

Jan W eber,
przewodniczący Tow.

Stefan
przewodniczący

Ma.

Pozycja	Wyszczególnienie	K	h	K	h
	Z przeniesienia . . .			18.576	92
21.	Od Rku udziałów: za udział Powszechn. stow. spożywczego			20	50
22.	Od Altenberg H.: za spłaconą gotówkę			400	—
23.	Od I Związkowa Drukarnia: za spłaconą gotówkę			400	—
24.	Od Krajowa wytwórczo-handlo- wa Spółka przyb. szkoln. za spłacone raty			90	—
25.	Od Rku Zarządu Kuchni: za zwrot pożyczki.			145	18
26.	Od Dr. Dwernicki Tadeusz: za zwrot gotówki			42	18
27.	Od Koło Chemików: za zwrot spłaconej gotówki .			11	80
	Saldo dn. 31. października 1910			1.218	43
				20.905	01

Zestawił: *Feliks Niemyski*,
prowadzący księgi Tow.

Towarzystwa stwierdzają:

Simon,
Komisji lustr.

Toroń Leopold,
Skarbnik Tow.

Stan czynny.

BILANS dnia 31.

L. p.	Wyszczególnienie	K	h	K	h
1	Rk kasy (gotówka)			1.218	43
2	Rk papierów wartościowych :				
	1. Akcyja Tow. akc. Bank ziemski w Poznaniu l 0.248 wartość nomin. 1.000 M . . .	1.000	—		
	2. Książ. udział. Banku zal. we Lwowie l. 1838	402	28		
	3. Książ. wkład. Banku zal. we Lwowie l. 3805 (pokr. fund. styp. im. Mikołaja Kopernika)	6.279	60		
	4. Książ. wkład. Banku zal. we Lwowie l. 3496 (pokr. fund. styp. im. St. Szczepanowskiego)	3.116	69		
	5. Książ. wkład. Banku zal. we Lwowie l. 2652 (pokr. fund. styp. im. Wł. Leśniaka) . . .	416	59		
	6. Książ. wkład. Banku zal. we Lwowie l. 6483 (pokr. fund. budowy II. Domu Techników)	221	11		
	7. Książ. wkład. Banku zal. we Lwowie l. 7685 (pokrycie Daru Grunwaldzkiego)	424	05		
	8. Książ. wkład. Gal. Kasy zaliczk. l. 531. (pokr. fund. stypen. im. K. Mokłowskiego)	653	87		
	9. Książ. wkład. G. K. O. we Lwowie l. 71500 (pokr. fund. styp. im. St. Wyspiańskiego) .	47	87		
	10. Książ. wkład. G. K. O. we Lwowie l. 71505 (pokr. fund. styp. im. St. Kępińskiego) .	33	95		
	11. Książ. wkład. G. K. O. we Lwowie l. 71506 (pokr. fund. styp. im. pr. Ł. Bodażewskiego)	26	63	12.622	64
3	Rk udziałów :				
	1. Książ. udziałowa kraj. wytwór. handl. spółki przyborów szkolnych l. 351	9	20		
	2. Książ. udziałowa pol. Tow. nakładow. l. 19	59	18		
	3. Książ. udział. Tow. wyd. encyklop. lud l. 21	25	—		
	4. Udział w Powszechnem Stow. spożywczem	20	50	113	88
4	Rk udzielonych zaliczek			78.504	18
5	„ dłużników komisji ubiorowej			4.709	47
6	„ inwentarza komisji przedsiębiorstw . . .			918	08
7	„ „ wydawnictw własnych			2.768	59
8	„ „ biblioteki			3.890	33
9	„ „ sali zebrań			584	88
10	Kółko Inżynierów			40	—
11	Koło Chemików			6	60
12	„ Mechaników			10	50
13	„ Hydrotechników			5	20
14	„ artystyczne			689	12
15	Rk inwestycji			30	—
				106.111	90

Powyższy bilans uznajemy we

Stefan Simon,

przewodniczący komisji lustracyjnej.

października 1910 r.

Stan bierny.

L p.	Wyszczególnienie	K	h	K	h
1	Rk fundnszu styp. im. Mik. Kopernika . . .			6.326	—
2	Rk „ „ „ „ Stan. Szczepanowskiego			3.116	69
3	Rk „ „ „ „ Kaz. Mokłowskiego .			653	87
4	Rk „ „ „ „ Wł. Leśniaka			416	59
5	Rk „ „ „ „ St. Wyspiańskiego . .			47	87
6	Rk „ „ „ „ prof. St. Kępińskiego .			33	95
7	Rk „ „ „ „ Ł. Bódaszewskiego . .			26	63
8	Rk „ „ „ Inżynierów budowy ma- szyn w Stanisławowie .			25	—
9	Rk „ „ budowy II. Domu Techników . .			267	51
10	Rk „Daru Grunwaldzkiego“			426	15
11	Rk długów hipotecznych: (pożyczka w Banku krajowym B. 5.105 na ko- misyę ubiorową			4.382	87
12	Rk kaucyi bibliotecznych			792	—
13	Rk depozytów:				
	1. Depozyt kółka szachistów	10	44		
	2. „ „ „ naukowego	—	50		
	3. „ „ „ zachęty naukowej	6	76	17	70
14	Prof. Bandrowski Ernest			33	—
15	I. Związkowa Drukarnia			815	08
16	Altenberg H.			340	62
17	Dom Zdrowia			79	—
18	Zarząd Kuchni (pożyczki)			932	54
19	Rk kaucyi za skrypta			54	40
20	Rk funduszu gwarancyjnego kom. ubiorowej .			1.811	33
21	Rk funduszu żelaznego			13.751	50
22	Rk funduszu obrotowego			71.761	60
				106.111	90

wszystkich częściach za prawdziwy.

Zestawił:

Jan Weber,
przewodniczący Towarzystwa.

Feliks Niemyski,
prowadzący księgi Tow.

Rachunek strat i zysków

za czas od 1. listopada 1909 do 31. października 1910.

Straty.

Zyski.

Lp.	Wyszczególnienie	K	h	d 1	Wyszczególnienie	K	h
1	Rk inwentarza biblioteki (10%)	331	22	1	Rk inwentarza wydawnictw	53	09
2	Rk inwentarza sali zebrań (10%)	64	98	2	Rk wpisowego członków zwycz.	592	—
3	Rk utrzymania sali	960	96	3	Rk wkładek członków zwycz.	2177	60
4	Rk czasopism	655	04	4	Rk wkładek członków wspier.	615	33
5	Rk administracyi	1610	13	5	Rk subwencyi	700	—
6	Rk reprezentacyi	534	67	6	Rk dochodów nadzwyczajnych	209	59
7	Rk bezzwrotnych zasiłków dla kółek	273	98	7	Rk darów	93	80
8	Czysty zysk (według §§. 51. i 53. statutu rozdzieleno na):			8	Rk komisyi informacyjnej	304	52
	a) Rk fund. żelaznego (2%) 190-19 K			9	Rk odsetek	15	96
	b) Rk fund. obrotowego 9319-52 "	9509	71	10	Rk przedsiębiorstw	1263	17
				11	Rk datków komisyi wydawniczej	81	75
				12	Rk czynszu za lokal kuchni	700	—
				13	Rk bezzwrotn. zasiłków za obiady	608	20
				14	Rk subwencyi Zarządu domu	6525	68
		13940	69			13940	69

Zestawił :

Jan Weber,

przewodniczący Towarzystwa.

Feliks Niemyski,

prowadzący księgi Towarzystwa.

Sprawozdanie sekretariatu

za rok administracyjny 1909/10.

Pisma nadesłane.

Podań o зниżenie wkładek	53
„ „ pożyczki zwyczajne	157
„ „ subwencje naukowe	5
„ „ stypendja	22
„ „ mieszkania rewersowe	53
„ „ obiady rewersowe	178
„ „ zajęcia funkcjonarjuszów w kuchni	225
„ „ „ w Komisji procesowej	27
„ „ „ „ „ przedsiębiorstw	7
„ i listów różnej treści	139
Pism do Komisji zarobkowej	130
„ „ „ Matki	5
„ „ „ informacyjnej	100
„ „ „ procesowej	191
„ „ „ wydawniczej	17
„ „ „ przedsiębiorstw	12
„ „ zarządu biblioteki	26
„ „ „ kuchni	32
„ od administracji czasopism	29
„ „ towarzystw i korporacji	206
„ od sądu polubownego	16
Ofert i rachunków	17
Zaproszeń	18

Razem . . . 1.765

Pisma wysłane.

Sprawozdań	256
Zaproszeń na członków wspierających	296
Urgensów i listów Komisji procesowej	967
Listów z Komisji informacyjnej	122
„ „ zarobkowej	41
„ „ wydawniczej	17
„ „ przedsiębiorstw	15
„ „ Matki	32
„ „ lustracyjnej	6
„ „ pożyczkowej	67
„ Sądu polubownego	88
„ od Zarządu biblioteki	25
„ do Towarzystw i korporacji	99
„ „ Redakcji i administracji czasopism	108
„ różnej treści	116
Razem	2.255

Poleceń do lekarzy wydano	641
„ „ aptek „	190
Kart legitymacyjnych Bratniej Pomocy	482
„ „ Domu Zdrowia	323
Zniżek do łaźni i wanny	634
Biletów na wystawę Tow. przyjaciół sztuk pięknych	235
Członków honorowych liczyło Towarzystwo	37
„ wspierających wieczystych	30
„ „ zwyczajnych	47
Członków zwyczajnych w ciągu roku administr.	602
„ zalegających z wkładkami	223
Członków zwycz. zapisanych po zamknięciu r. adm.	161
Ogólna ilość członków zwyczajnych Towarzystwa	763
Towarzystw zaprzyjaźnionych	55

Wydatki na reprezentację.

Wkładka do Tow. Przyjaciół sztuk pięknych	10.20 K
„ „ „ Popierania nauki polskiej	8.— „
„ „ „ Kasa emigr. „Samopomoc“	10.— „
„ „ „ Ludoznawczego	4.— „

Wkładka do „Związku pol. młodzieży postęp.“	25.—	K
„ „ Powszechnego stow. spożywczego	20.50	„
Koszta wynajęcia sal na wiece	11.92	„
Telegramy z życzeniami lub kondolencjami	21.06	„
Koszta urządzenia pogrzebu kol. Piaskowskiego	112.43	„
Wieniec na trumnę kol. Szulakiewicza	25.—	„
Koszta reprezentacji na Zjeździe techników	28.—	„
Koszta urządzenia wiecu abiturjentów	8.75	„
Różne	60.68	„
Razem	345.54	K

Wydatki na administrację.

Buchalterowi za prowadzenie ksiąg Towarzystwa.	450.—	K
Pensja sekretarza komisji procesowej	410.—	„
Portjerowi za listy i przekazy	67.32	„
Przybory kancelaryjne	147.75	„
Portorja sekretarjatu	83.73	„
Wydatki komisji procesowej	492.54	„
Sporządzenie bilansu	80.—	„
Podatek ekwiwalentowy	71.21	„
Marki „Samopomocy“ na polecenia lekarskie	22.76	„
Oprawa ksiąg	17.06	„
Asekuracja kas Towarzystwa	21.70	„
Stemple na podania	2.26	„
Skorowidz adresowy	8.—	„
Noworoczne portjerowi, listonoszom i służbie	37.—	„
Należytości manipulacyjne P. K. O.	1.64	„
Usługa podczas W. Zgromadzeń i pos. Sądu	103.—	„
Różne	61.81	„
Razem	2.077.68	K

Zwrot za zniżki do kąpieli, legitymacje i polecenia	84.22	K
„ „ druki	6.50	„
Różne zwroty	7.80	„
Razem	98.52	K

Wydatki	2.077.68	K
Dochody	98.52	„
Wydatki na administrację razem	1.979.16	K

Sprawozdanie Zarządu Biblioteki.

Obejmując Zarząd biblioteki, w zupełności zdawaliśmy sobie sprawę z tego, czem być powinien księgozbiór w życiu towarzystw akademickich wogóle i jakie jest jego znaczenie dla Bratniej Pomocy. Towarzystwo nasze idzie z pomocą członkom swoim w każdej potrzebie życiowej — biblioteka niesie im pomoc w pracy umysłowej; z niej to czerpać powinni wartości do rozwoju umysłu i ducha.

W początkach naszej działalności mieliśmy nadzieję, że będziemy mogli wykonać nakreślony program prac i że wiążemy się całkowicie ze zleceń, przekazanych nam przez Zarząd poprzedni. Nadzieja ta jednak częściowo zawiodła nas, a wina za to spada na warunki, wśród których biblioteką kierować musieliśmy. Niekorzystnie na tok prac naszych wpłynęła kilkakrotna zmiana Zarządu, a następnie ta okoliczność, że praca w bibliotece wymaga systematyczności, która często sprawia, że bieg spraw jednych tamowany być musi nieuniknionym nieraz zastojem spraw innych. To są powody, dla których wykończenie prac rozpoczętych musimy przekazać naszym następcom.

Pomieszczenie naszego księgozbioru pozostawiało wiele do życzenia. I tak, z jednej strony brak miejsca dla nowonabytych książek zmusił nas do zakupienia szafy — z drugiej zaś strony dająca się w ostatnich czasach dotkliwie uczuwać szczupłość lokalu biblioteki zmusiła nas do przesunięcia drewnianego przepierzenia, oddzielającego bibliotekę od przedsionka, przez co zyskaliśmy nieco miejsca. To powiększenie lokalu jest wystarczające na teraz i na najbliższą tylko przyszłość. Ciągły wzrost biblioteki wymagać będzie w bardzo krótkim czasie odpowiedniejszego dla niej pomieszczenia. Rzeczą przyszłego Zarządu będzie poczynić odnośne starania u Grona profesorów, aby przy odbyć się wkrótce mającym nowym podziale

ubikacji na technice nie omieszkalo przeznaczyć dla biblioteki, jeżeli nie wygodnego, to przynajmniej odpowiedniejszego lokalu. Wyrażamy nadzieję, że słuszne żądanie nasze i Zarządu przyszłego spotka się u Grona z przychylnem przyjęciem.

Przekazane nam było przez poprzedni Zarząd sporządzenie skorowidza artykułów czasopism. Prace w tym kierunku przez poprzednie Zarządy rozpoczęte okazały się bezużyteczne, wobec tego rozpoczęliśmy je na nowo. Doprowadzić ich do końca w tym roku nie mogliśmy i dla tego wykończenie pracy tej, rozpoczynanej parokrotnie w ciągu ostatnich lat przekazujemy Zarządowi następnemu.

Przystępujemy obecnie do sprawozdania cyfrowego.

Do biblioteki weszło 366 dzieł, z tego włączono do działu naukowego 191 tomów, do działu beletrystycznego 154 i do działu czasopism 21. W roku sprawozdawczym przeczytano książek:

Z działu naukowego	.	.	.	2838
„ beletrystycznego	.	.	.	9200
„ czasopism	.	.	.	224
Razem	.	.	.	12262

Korzystało z biblioteki przeciętnie 272 kolegów, w tem 33 nieczłonków Twa.

Wypada przeto na jednego kolegę przeczytanych książek:

Z działu naukowego	.	.	.	10·5
„ beletrystycznego	.	.	.	34
„ czasopism	.	.	.	1
Razem	.	.	.	45·5

Stosunek przeczytanych książek z działu naukowego do książek z działu beletrystycznego przedstawia się jak 1:3.

W roku zeszłym ilość książek, przypadających na jednego kolegę była 45·5, jednak stosunek ten przedstawiał się jak 1:4.

Tę systematyczność w czytaniu książek spowodowało sporządzenie przez poprzedni Zarząd drukowanego rozumowego katalogu. Katalog ten umożliwił łatwe i szybkie orjentowanie się kolegom w poszczególnych gałęziach wiedzy, reprezentowanych w naszym księgozbiorze, a Zarządowi księgozbiór dokompletowywać.

W niniejszem sprawozdaniu nie podajemy zestawień kasowych, gdyż znajdują je koledzy w bilansie ogólnym.

Ustępujący Zarząd Biblioteki składa serdeczne podziękowanie tym instytucjom, autorom i kolegom, którzy się przyczynili do rozwoju biblioteki.

Władysław Toroń

bibliotekarz.

Leopold Kupiński

I zastępca bibliotekarza.

Mieczysław Starzyński

II zastępca bibliotekarza.

Sprawozdanie Komisji bibliotecznej.

Należycie zapoczątkowane dzieło przez poprzednią Komisję biblioteczną staraliśmy się prowadzić nadal. Kierując się nieugięcie wytkniętym sobie celem utrzymywania na właściwym poziomie ruchu umysłowego wśród członków Towarzystwa, usiłowaliśmy stwarzać atmosferę, sprzyjającą temu celowi, czuwając nad doborem czasopism w czytelni, książek w bibliotece i inicjując szereg odczytów i pogadanek, wygłoszonych bądź to przez kolegów-techników, bądź to przez osoby postronne.

Odczytów odbyło się dziewięć, a to w porządku następującym:

1. Kol. H. Feuerstein — „O Ibsenie“.
2. Kol. M. Stanek — „O społeczeństwach pierwotnych“.
3. Kol. H. Strenger — „O życiu Chopina, gienjuszu i duchu jego muzyki“.
4. Kol. L. Strenger — „Indywidualizm, jako wyraz tendencji wolnościowych“.
5. Kol. M. Galewski — „O metodach badania zjawisk społecznych“.
6. Kol. M. Stanek — „Tendencje państwowe i antypaństwowe w socjalizmie dzisiejszym“.
7. Kol. L. Strenger — „Kooperatywy, jako zaródz przyszłego ustroju społecznego“.
8. J. Dąbski — „Pochód reakcji w polityce galicyjskiej“. (Refleksje z powodu zarysowania się dwu kierunków w partji ludowej).
9. Kol. M. Galewski — „Kooperatywy, widoki na przyszły rozwój i znaczenie takowych“. (Odczyt polemiczny w stosunku do odczytu kol. Strengera).

Pozatem wspomnieć należy, iż uczciliśmy rocznicę urodzin wielkiego mistrza muzyki polskiej, Fryderyka Chopina,

przez urządzenie wraz z Towarzystwem „Życie“ wspólnego obchodu w sali Filharmonji, ze współudziałem St. Przybyszewskiego (odczyt), prof. Jerzego Lalewicza (fortepian), St. Korwin-Szymanowskiej (śpiew) i Czesława Krzyżanowskiego (deklamacja).

Zamykając tem sprawozdanie z naszej działalności, nie możemy powstrzymać się od zaznaczenia, iż zainteresowanie się ogółu członków sprawami umysłowemi było naogół słabe; tylko szczupła ilość kolegów uczęszczała na pogadanki, wykazując bądź to przez udział w dyskusji, bądź też przez śledzenie jej toku, iż jest ona w pewnym kontakcie i pokrewieństwie ze sferami zagadnień, poruszanych i dyskutowanych na odczytach.

Uważając, że ilość pogadanek zwiększy się znacznie, jeżeli przygotowanie referatu nie będzie zabierać kolegom zbyt wiele czasu, Komisja biblioteczna uznała za pożądane, by referaty te nie były opracowywane szczegółowo, a poruszały tylko szkicowo pewien określony temat, którego wszechstronne rozpatrzenie byłoby dopiero celem dyskusji.

Zwracając się z życzeniami powodzenia dla działalności przyszłej Komisji bibliotecznej, wzywamy gorąco kolegów-członków do usilnego współdziałania i wspomagania Komisji w jej pracach, bo tylko wtedy może się ona wywiązać ze swych zadań, gdy każda akcja, przez nią wszczęta, zbiegnie się z życzeniami, inicjatywą i działalnością samych członków Towarzystwa.

Władysław Toron
przewodniczący komisji.

Sprawozdanie archiwum.

Archiwum przechodziło różne koleje losu: raz doprowadzano je do wzorowego porządku, to znów, zaraz w latach następnych, zapominano o niem całkowicie i cała praca poprzedników szła na marne...

Już w roku 1880 zwrócono uwagę na archiwum i uporządkowano je. W następnych latach dokładano dokumenty bez żadnego porządku i systemu. Wytworzył się przez to chaos w materiale nagromadzonym. Dopiero w roku 1892/3 zajęto się ponownie sprawami archiwum, porządkując stare działy i wprowadzając nowy dział korespondencji. Lecz wkrótce potem sprawy tej agendy znowuż poszły w zapomnienie. Do archiwum wprawdzie składano materiały, ale bezwartościowe i bez żadnego celu i porządku. Ten letarg trwał do r. 1900/1. W tym to bowiem roku, dzięki energii ówczesnego archiwariusza, sprawa archiwum stanęła na dobrej drodze.

Zaprowadzono nietylko ład, wyrzucając mnóstwo niepotrzebnego balastu i dokonując nowego podziału materiału, ale, co ważniejsza, poruszono myśl stworzenia archiwum ogólno-akademickiego.

Potrzebę, nasuwającą się sama przez się, takiego archiwum uzasadniano w ten sposób: „Prof. Massaryk powiada: „Jeżeli młodzież czuje, że źle się dzieje i że trzeba naprawy, niech nad nią sama myśli... Samopoznanie jest dzielną dźwignią, która dzielne umysły i silne charaktery podnosi w rozwoju i doskonałości“. Ani myśleć nad naprawą, ani poznać swej przeszłości zbiorowej nie może akademik polski na podstawie anegdot i mętnych wieści, które dziś stanowią polską tradycję akademicką. To też postanowiliśmy założyć nowy dział ogólno-akademicki.

Dział ten miał na celu stworzenie materiału do historii polskiej młodzieży akademickiej.

Dla zrealizowania tej myśli ówczesny Wydział Twa rozesłał do wszystkich Towarzystw akademickich i b. słuchaczy wyższych zakładów naukowych odezwę, w której uzasadniał potrzebę założenia archiwum ogólno-akademickiego i jednocześnie nawoływał do przysyłania rocznych sprawozdań Towarzystw, artykułów pism, czasopism młodzieży i t. p. — wogóle materiałów, dotyczących się ruchu umysłowego młodzieży. Oprócz powyższego celu miano na oku jeszcze i inny. Mianowicie chciano zebrać materiały dla określenia ideału i typu przyszłych neofilaretów i zdobycia się na tezę świetlaną akademicką-polską.

Myśl tak piękna i wspaniale zapoczątkowana nie dała w latach następnych prawie żadnych rezultatów, odezwa przeszła bez głębszego echa; sprawa cała upadła i poszła w niepamięć, tembardziej, że w samym T-wie zapomniano wkrótce o archiwum. Wprawdzie gromadzono tam dokumenty i różne papiery, zabrane z Wydziału, ale bez wyboru i chaotycznie, przyjmując balast niepotrzebny, a częstokroć nie uwzględniając dokumentów wagi pierwszorzędnej. Na dobitkę złego wypożyczano z archiwum dokumenty dość ważne, nie zapisując komu wypożyczono. Materiały wypożyczone nie były przeważnie zwracane, wskutek tego zaginęło bardzo wiele cennych rzeczy.

Lata 1905—6—7 przyniosły dużo spraw nowych i zasadniczych. Powstały walki partyjne i partykularne, które pochłonęły uwagę młodzieży. Nic więc dziwnego tedy, że zapomniano o archiwum.

Dopiero po uspokojeniu się namiętności, ze względu na zbliżające się 50-cio lecie istnienia Towarzystwa, zwrócono bacniejszą uwagę na tę agendę, próbując ją uporządkować, aby potem, przy wydawaniu księgi pamiątkowej, można było korzystać z materiału nagromadzonego.

W r. 1907/8 próbowano zapoczątkować uporządkowanie, przy czem skonstatowano zupełny bezład materiału i ogromne braki. Te chęci spełzły prawie na niczem. Właściwe porządkowanie zaczęto dopiero w r. 1908/9. Rozsegregowano ogromną część materiału i uskuteczniliono jego podział; w roku obecnym, sprawozdawczym, kontynuowano te prace dalej.

Przed wakacjami przystąpiliśmy z pomocą Komisji Lustracyjnej Twa do spisu inwentarza. Część materiału została już spisana. Nie zdołaliśmy doprowadzić pracy do skutku z powodu braku czasu i końca roku akademickiego. To też pozostaje jeszcze ogromny materiał do spisania.

Przy spisywaniu inwentarza odstąpiliśmy od podziału poprzedników w niektórych miejscach ze względów praktycznych. Mianowicie uskuteczniliśmy podział w sposób następujący:

Dział I. Życie ogólnie-akademickie i na politechnice:

A) Sprawy ogólnie-akademickie:

- a) sprawozdania ze Zjazdów;
- b) akcje ogólne;
- c) sprawozdania roczne Towarzystw;
- d) artykuły pism, korespondencje i t. p.

B) Życie na politechnice:

- a) wieści ogólnie-techniczne, akcje ogólne i t. d.;
- b) korespondencje, artykuły pism polskich i inne materiały dotyczące się życia technicznego.

Dział II. Życie w „Bratniej Pomocy“:

A) Życie zewnętrzne:

- a) stosunki Br. Pom. z Towarzystwami akademickimi;
- b) stosunki Br. Pom. z instytucjami i osobami.

B) Życie wewnętrzne:

- a) korespondencje wewnętrzne;
- b) protokoły posiedzeń Wydziału, Walnych Zgromadzeń, Komisji i Kółek;

c) statuty i regulaminy;

d) sprawozdania roczne, sprawozdanie z budowy D. techników;

e) materiały do księgi pamiątkowej i t. p.

C) Akta Sądu polubownego i honorowego.

Dział III. Sprawy finansowe Twa:

A) Księgi kasowe i administracyjne.

B) Stosunki z władzami, instytucjami i osobami.

C) Dłużnicy Twa.

Dział IV. Różne materiały.

Zwróciliśmy też baczną uwagę na życie młodzieży akademickiej, zbierając odpowiednie materiały już to jako wycinki z gazet, już w inny sposób. Przyszłe Zarządy powinny na tę sprawę zwracać też uwagę.

Korzystało w tym roku z archiwum niewielu kolegów. Przypisać to należy obojętności młodzieży do spraw minionych akademickich, a w szczególności do przeszłości Towarzystwa. A szkoda. Znaleźć tam można dużo rzeczy i interesujących i pouczających i związanych z teraźniejszością, oprócz tego zapoznać się z świetnymi i pięknymi tradycjami, które żyje „Bratnia Pomoc“.

Na zakończenie chcielibyśmy jeszcze przypomnieć Zarządowi Twa, by zwrócił baczniejszą uwagę na archiwum, wybierając na stanowisko archiwarjusza starszego kolegę, obeznanego z życiem Towarzystwa, jako specjalnego wydziałowego. Kolega ten miałby za zadanie, między innymi, zbierać materiały do księgi kronikarskiej, względnie ją prowadzić.

Fr. Lipiński
archiwarjusz.

Sprawozdanie zawiadowcy czasopism i sali.

Mając na uwadze zadanie jakie powinna spełniać Czytelnia, dokładaliśmy wszelkich starań, aby uczynić zadość żądanom kształcących się Kolegów i potrzebom tej ważnej agendy.

Lokal Czytelni doprowadziliśmy do względnego porządku. Na dobór pism zwracaliśmy baczna uwagę, lecz nie mogliśmy podolać wszystkim usterkom choćby z tej przyczyny, że brak funduszków nie pozwolił nam uwzględnić życzeń wszystkich kolegów, dopominających się pism nowych, jakkolwiek uważamy za zupełnie słuszne żądanie, aby każdy z nich znajdował w czytelni to pismo, które jest wyrazem jego idei i przekonań.

Zwracaliśmy się do wielu redakcji krajowych i zagranicznych z prośbą o wysyłanie pisma darmo lub po zniżonej cenie, co do pewnego stopnia dało pomyślne rezultaty.

Niech nam będzie wolno podziękować tym Szanownym Redakcjom, które otaczały nas swymi względami i prosić, aby mając na uwadze wielkie wydatki Tow. na cele humanitarne, nadal pamiętały o nas.

Z pism otrzymywaliśmy następujące:

ze Lwowa:

Czasopismo Techniczne
 Dilo
 Dziennik Polski
 Gazeta Ludowa
 Głos
 Kosmos
 Kuryer Lwowski (2 egz.)
 Literaturno-nauk. Wistnik
 Lud
 Łowiec
 Monitor
 Muzeum
 Nafta

Promień
 Przegląd Hygieniczny
 Ruslan
 Słowo Polskie (2 egz.)
 Śmigus
 Sylwan
 Sokół
 Zarzewie
 Urzędnik Prywatny
 Wiek Nowy
 Wschód
 Bartnik Postępowy
 Gorzelnik
 Życie

z Warszawy :

Biblioteka Warszawska
 Bibl. dzieł chrześcijańskich
 Biesiada Literacka
 Chemik Polski
 Dzień
 Encyklopedia Powszechna
 Gazeta Cukrownicza
 Gazeta Sądowa
 Gazeta Świąteczna
 Głos Warszawski
 Mechanik
 Mucha
 Myśl Niepodległa
 Nowa Gazeta
 Jutro
 Solidarność Robotnicza
 Prawda
 Przegląd Filozoficzny
 Trybuna
 Młot
 Czerwony Sztandar
 Przegląd Techniczny
 Pobotnik
 Sfinks
 Społeczeństwo
 Świat
 Tygodnik Ilustrowany
 Wolne Słowo
 Wszechświat
 Kuryer Warszawski
 Nowe Tory
 Kultura Polska
 Społem.

z Krakowa :

Architekt
 Czas
 Krytyka
 Łan Młodzieży
 Misje katolickie
 Nowa Reforma
 Naprzód (2 egz.)
 Przegląd Polski
 Przedświt
 Przewodnik Bibliograficzny
 Przewodnik Oświatowy

Przyjaciel Ludu
 Świat Słowiański
 Tygodnik
 Tygodnik Rolniczy
 Głos Nauczycielstwa ludow.

z Poznania :

Katolik
 Orędownik
 Kuryer Poznański

z Wilna :

Goniec Wileński
 Kuryer Litewski
 Litwa
 Nasza Niwa

z Łodzi :

Rozwój

z Kijowa :

Przegląd Krajowy

z Bielska :

Wieniec i Pszczółka

z Rzeszowa :

Głos Rzeszowski

ze Stanisławowa :

Kuryer Stanisławowski

z Pelplina :

Pielgrzym

z Cieszyna

Dziennik Cieszyński
 Gwiazdka Cieszyńska

z Petersburga :

Riecz

z Wiednia :

Arbeiter Zeitung
 Zeit

z Pragi:

Hlas naroda
Samostanost

z Paryża:

L' Art et les Artistes
Esperanto

z Berlina:

Die Kunst
Das Literarische Echo
Socialistische Monatshefte

z Londynu:

The Studio

z Monachium:

Simplicissimus

z Buffalo:

Polak w Ameryce

z Chicago

Gazeta Polska
Naród Polski
Zgoda

Rachunek czasopism:

Za prenumeratę zapłacono . . .	665 K 29 h.
z podprenumeraty otrzymano . . .	10 „ 25 „

Rachunek Sali:

Administracja, konserwacja inwen- tarza i Sali	960 K 36 h.
---	-------------

Kosydarski Władysław

zawiaadowca czasopism i sali.

Sprawozdanie Zarządu Kuchni.

Składając niniejsze sprawozdanie stwierdzić musimy, iż rok ubiegły wypadł niekorzystnie dla finansowej gospodarki Kuchni. Zwyżka cen, wywołana drożyzną najniezbędniejszych artykułów spożywczych, powiększyła rozchody Kuchni prawie o 2.000 Koron, jak to widać z podanej tabeli porównawczej.

Wyszczególnienie art. spożywczych	Średnia cena za 1 kg.		Ilość kg. średnio zużywana rocznie
	1908/9 r.	1909/10 r.	
Mąka	0.40 Kor.	0.45 Kor.	7.000 kg.
Fasola	0.25 "	0.30 "	2.500 "
Mamałyga	0.30 "	0.34 "	900 "
Smalec	1.72 "	1.90 "	2.500 "
Ślonina	1.70 "	1.80 "	300 "
Wędzonka	1.60 "	1.70 "	100 "
Mleko	0.21 "	0.23 "	20.000 l.
Mięso wołowe	1.28 "	1.30 "	6.000 kg.
Kiełbasa	1.44 "	1.50 "	2.000 "
Cukier	0.80 "	0.82 "	3.500 "
Chleb	0.38 "	0.42 "	6.000 szt.

Taka nadwyżka bezwzględnie odbić się musiała na gospodarce Kuchni, tembardziej, iż nie podniesiono ceny potraw, wychodząc z tego założenia, że Kuchnia nie jest przedsiębiorstwem dochodowym, i, jeżeli daje zyski, to tylko takie, które umożliwiają Wydziałowi rozszerzenie działalności humanitarnej przez nadawanie obiadów rewersowych, posad funkcjonariuszów, gospodarzy, kasjera i buchaltera, co pochłania dość znaczną sumę 9.187 Kor. 04 hl.

Zwiększony ruch pociągnął za sobą wzrost wydatków na inwentarz, za który zapłacono o 501 Kor. więcej, niż w roku poprzednim. Ogólna drożyzna i wzmożony ruch zmusiły Zarząd

do podwyższenia płac służbie, co wywołało zwiększenie się wydatków na usługę o 737 Kor, 37 hl. Te same, a zarazem jeszcze inne, uboczne, przyczyny wywołały zwiększenie wydatków na opał o 737 Kor, 31 hl., a na konserwację lokalu i inwentarza o 353 Kor. 99 hl. Pomimo tak wielkiego wzrostu wydatków, nieproporcjonalnego wprost do wzrostu dochodów, nie podnoszono cen potraw, liczone bowiem na zwiększenie się obrotu rocznego na podstawie danych z pierwszych miesięcy, kiedy obroty dzienne dochodziły do 400 Koron, a więc przewyższały największe dotychczasowe obroty prawie o 80 Koron. Kierując się powyższymi względami, dawano jeść smaczniej i lepiej, niż w latach poprzednich, oraz starano się o lepsze przyprawy i urozmaicenie potraw. Jednakże brak rutyny u nowych gospodarzy, którzy zbyt ufały zwiększonej frekwencji, a nie brali pod uwagę możliwości niepomiernego wzrostu wydatków, a następnie fatalny rozkład świąt, które najbardziej odbijają się na stanie kasy, doprowadziły do tego, że rok administracyjny zamknęliśmy ze stratą 646 Kor. 61 hl. Z przyjemnością zaznaczyć musimy, że inwentarz Kuchni został dokompletowany zupełnie i obecnie wszystkie naczynia (prócz samowaru i baniaków na mleko) są nikłowe; salę jako też stoły i ławki i t. d. odnowiono i doprowadzono do wzorowego porządku. — W końcu usprawiedliwić się musimy z zarzutów, iż Zarząd nie reaguje na częste uskarżania się kolegów na brak miejsca przy stołach oraz powolne wydawanie potraw. Jedynym środkiem zaradzenia złemu byłoby rozszerzenie lokalu, lecz starania, podjęte w tym kierunku przez Zarząd, nie zostały uwieńczone pomyślnym rezultatem.

Zarząd Kuchni:

Henryk Paszkowski,
skarbnik.

Alojzy Hein,
przewodniczący.

Gospodarze:

Witold Sokółski,

Mieczysław Kościński,

Marjan Gniazdowski.

Do d. 9. kwietnia 1910 r. skarbnikiem Kuchni był kol. *Marjan Gniazdowski*, do d. 7. czerwca kol. *Jan Okorski*; jednym z gospodarzy Kuchni do d. 1. maja był kol. *Eugeniusz Kaplita*.

Kasy Kuchni.

Ma.

Pozycja	Wyszczególnienie	K	h	K	h
1.	Od Rku marek dziennych: za zniszczone marki				40
2.	Od Rku artykułów spożywczych: za zakupno artykułów spo- żywczych za gotówkę . . .			9.530	88
3.	Oo Rku administracji: za pensję gospodarzy	1.529	84		
	„ pensję i bilansowe buchal- tera	435	—		
	„ pensję i wikt kasjera . . .	912	—		
	„ remuneracje gospodarzy . .	292	50		
	„ zakupno przyb. piśmien..	129	91		
	„ „ płaszczy i ścierek	204	73		
	„ wikt gospodarzy	36			
	„ pranie	84	88		
	„ noworoczne	35	—		
	„ drobne wydatki	379	58	4.029	44
4.	Od Rku usługi: za pensje służby	3.901	60		
	„ pośredn. przy stręczeniu . .	114	—		
	„ wikt służby	137	20		
	„ płace funkcjonar.	4.574	50		
	„ noworoczne	89	—		
	„ ubezpiecz. w Kasie chor.	210	61	9.026	91
5.	Od Rku konserw. lokalu i inw.: za wydatki			1.039	03
6.	Od Rku opału: za wydatki na opał			981	26
7.	Od Rku przedsiębiorstw.: za wydatki			944	—
8.	Od Rku inwentarza: za zakupno inwentarza . . .			953	04
	Do przeniesienia.			26.504	96

Ma.

Pozycja	Wyszczególnienie	K	h	K	h
	Z przeniesienia . . .			26.504	96
9.	Od Rku czynszu: za spłacone got.			800	—
10.	Od Rku bezzwrot. zasiłków na obiady: za spłaconą gotówkę			608	20
11.	Od Rku podatków: za spłacone podatki			71	21
12.	Od Rku reprezentacji: za wydatki			1	08
13.	Od Rku osób: za spłacone raty			45.204	23
	Saldo do 31. lipca 1910 .			1.112	23
				74.301	91

Zestawił: *Feliks Niemyski*,
buchalter Tow.

Towarzystwa stwierdzają:

Alojzy Hein,
przewodniczący Zarządu Kuchni.

Stan czynny.

Bilans Zarządu Kuchni z dnia 31. lipca 1910 r.

Stan bierny.

88

L. p.	Wyszczególnienie	K	h	K	h	L. p.	Wyszczególnienie	K	h	K	h
1	Rk kasy gotówka			1.112	23	1	Rk dłużników i wierzycieli:				
2	Rk papierów wartościowych:						1. I. Związkowa Drukarnia .	495	—		
	1. 1 los węgl. Czerw. krzyża						2. Mleczarnia Przeworska . .	636	83		
	S. 1.946 Nr. 30 war. nom.						3. Berndorfski skład wyro-				
	5 złr.						bów z chińskiego srebra .	826	23		
	2. 1 los węgl. Bazylika S. 6.460						4. Jabłońska Olga	255	70		
	Nr. 21 wart. nom. 5 złr.						5. Zipper Leon	11	60		
	3. 1 los serbski tytoniowy						6. Chladek Franciszek	61	60	2.286	96
	S. 4.800 Nr. 36 w. n. 10 złr.										
	4. 1 los węgl. Josziv ⁴ S. 623					2	Rk funduszu żelaznego:				
	Nr. 45 wart. nom. 2 złr.			102	—		stan funduszu z dniem 31.				
3	Rk inwestycji za wartość . .			1.620	—		lipca 1910 roku			121	73
4	Rk inwentarza			5.215	—	3	Rk funduszu obrotowego:				
5	Rk dłużników i wierzycieli:						stan funduszu z dniem 1.				
	a) Wydział Tow. Br. Pom. .	930	14				sierpnia 1909 roku . . .	7.279	50		
	b) Demski Wawrzyniec . . .	62	21	992	35	4	ubytek w r. admin. 1909/10	646	61	6.632	89
				9.041	58					9.041	58

Sporządził: *Feliks Niemyski*, prowadzący księgi Tow.

Zgodność z księgami stwierdzają:

Stefan Simon, przew. K. lustr.*Alojzy Hein*, przew. Kuchni.*Piotr Ziółkowski*, zast. przew. K. lustr.

Bachunek strat i zysków Zarządu Kuchni

Straty.

za rok administracyjny 1909/10.

Zyski.

L. p.	Wyszczególnienie	K	h	K	h	L. p.	Wyszczególnienie	K	h	K	h
1	Rk inwestycji (10% na amor.)			187	42	1	Rk marek dziennych			65824	98
2	Rk inwentarza (10% na zuż.)			580	51	2	Rk abonamentów			3276	50
3	Rk bezzwrotnych zasiłków na obiady			608	20	3	Rk przedsiębiorstw			198	60
4	Rk usługi			9026	91	4	Rk dochodów nadzwycz. . . .			351	56
5	Rk konserwacji			839	91	5	Rk odsetek			14	96
6	Rk opału			981	26		Strata w roku 1909/10 . . .			646	61
7	Rk artykułów spożywczych			52733	48						
8	Rk administracji			4483	23						
9	Rk podatków			71	21						
10	Rk czynszu			800	—						
11	Rk reprezentacji			1	08						
				70313	21					70313	21

Sporządził: *Feliks Niemyski*, prowadzący księgi Tow.

Zgodność z księgami stwierdzają:

Stefan Simon,
przewodniczący Kom. lustr.

Piotr Ziółkowski,
zastępca przewod. Kom. lustr.

Sprawozdanie Zarządu Domu.

W początkach istnienia swego Dom przynosił rok rocznie deficyty Twu, tak że był czas kiedy zupełnie serjo myślano o pozbyciu się tego ciężaru. Dopiero kilka lat ubiegłych dowiodło, że dom przy oszczędnej gospodarce i przy energicz-
nem ściąganiu czynszów może istnieć samodzielnie.

Kiedy zamknięcie roku administracyjnego bez deficytu przestało być sporadycznym wypadkiem, kiedy położenie finansowe Domu można było uważać za utrwalone, Zarząd Domu zdecydował się przystąpić w ubiegłym roku administracyjnym do zaprowadzenia światła elektrycznego. Potrzebę tę odczuwano już dawniej: Zarządy z roku 1905/6 i 1907/8 żywo zajmowały się tą sprawą, jednak definitywnie kwestji nie załatwiły już to z powodu braku odpowiednich funduszków, już to z obawy przed trudnościami regulaminowego ujęcia sprawy korzystania ze światła w Domu, czy też przypuszczając, że oświetlenie elektryczne wyniesie dużo drożej niż naftowe.

Z ofert, jakie nam nadesłano, najkorzystniejszą okazała się oferta firmy „Knaus & Czajkowski“; z tą firmą też zawarta została umowa. Na podstawie umowy miała być przeprowadzona instalacja, obejmująca Dom cały ogólnym kosztem przeszło 2500 koron, którą to kwotę Dom spłaca ratami po 150 koron miesięcznie, z wykluczeniem 2 miesięcy wakacyjnych.

Roboty prowadzono podczas ferji świątecznych Bożego Narodzenia, tak że w połowie stycznia r. z. mogliśmy już usunąć oświetlenie naftowe.

Równocześnie z zaprowadzeniem światła elektrycznego wszczęliśmy starania o niżenie opłaty za prąd. Zabiegi nasze w tym kierunku zostały uwieńczone względnie pomyślnym rezultatem: niżono nam cenę prądu z 60 hal. za kilow-godź. na

50 hal. Dodać musimy, że tu nie sprawdziły się nasze oczekiwania; liczyliśmy na większą zniżkę, albowiem cena prądu wynosi 30 hal. za kil.-godź., a oprócz tego przemawiała za nami ta okoliczność, że zgodziliśmy się zupełnie bezinteresownie na umieszczenie w Domu transformatora, który wiecznym szumem nawet dość dalekim sąsiadom spać po nocach przeszkadza. Przypuszczamy, że przyszłym Zarządom uda się coś jeszcze zrobić w tym kierunku.

Kiedy opłata za prąd została unormowana, ustalono ceny dla korzystających ze światła: za używanie jednej żarówki 16 S. N. płaci mieszkaniac 2.60 kor., za dwie także lampy w jednym pokoju 4.20 kor. W cenach tych już jest uwzględniona amortyzacja instalacji.

Ostatecznie po zaprowadzeniu światła okazało się, że obawy jakie miano przedtem co do jego nadmiernej drożyzny były płonne: wypada ono wprawdzie dla mieszkańca Domu przeciętnie o 20% drożej niż poprzednie naftowe, ale zalety jego w zupełności tę przewyżkę pokrywają.

Wydatki administracyjne na światło podniosły się o 200 koron z górą, co, pomijając już wygody dla mieszkańców, stanowi nadmierny ciężar w budżecie Domu, przy obecnych cenach światła nieunikniony.

Wobec zwiększonych wydatków starał się Zarząd o powiększenie dochodów nadzwyczajnych: urządzono wieczorek w sali Domu, wszczęto starania w ministerstwie kolei o udzielenie węgla po cenach kolejowych. Rezultat wieczorku przeszedł oczekiwania: przyniósł on z górą 250 koron dochodu; w sprawie węgla dotąd nie mamy odpowiedzi od ministerjum, dowiedzieliśmy się jednak prywatnie, jakoby ta sprawa została załatwiona odmownie.

Zupełnie niespodziewanie zaskoczyła nas odmowna odpowiedź Św. Rady m. Lwowa w sprawie udzielanego nam rokrocznie od założenia Domu zasiłku. Przypuszczamy że zaszła jakaś pomyłka i że przyszłe Zarządy będą mogły znowu liczyć na pomoc ze strony Św. Rady.

Na zakończenie pozwolimy sobie złożyć podziękowanie osobom i instytucjom, które przyczyniły się w jakikolwiek sposób do polepszenia finansowego Domu, a przede wszystkim

Winien.

Rachunek

Pozycja	Wyszczególnienie	K	h	K	h
	Saldo dn. 1. sierpnia 1909			1.036	27
1.	Do Rku lokatorów:				
	za spłacone raty czynszowe przez byłych mieszkańców Domu	488	81		
	za spłacone raty czynszowe przez obecnych mieszkań- ców Domu	9.105	63	9.594	44
2.	Do Rku subwencji:				
	za udzielone subwencje: <i>Światny Wydział krajowy</i> .			200	—
3.	Do Rku dochodów nadzwycz.:				
	za datki dobrowolne na Dom			1.200	45
4.	Do Rku opału:				
	za sprzedany węgiel za got.			358	40
5.	Do Rku światła:				
	za sprzedaną naftę	404	86		
	żarówki i prąd	93	66	498	52
6.	Do Rku bilardu:				
	za dochód z bilardu . . .			700	41
7.	Do Rku kręgielni:				
	za dochód z kręgielni. . .			15	46
8.	Do Rku przedsiębiorstw:				
	za dochód z wieczorku . .			268	09
9.	Do Rku osób:				
	<i>Pan Strzelbicki Jan:</i>				
	za złożoną kaucję . . .			50	—
	Do przeniesienia. .			13.922	04

Kasy Domu.

Ma.

Pozycja	Wyszczególnienie	K	h	K	h
1.	Od Rku lokatorów : za zwrot zadatków i czynszu			128	94
2.	Od Rku administracji : za pensję i bilansowe buchaltera za pensję sekret. kom. procesowej za wydatki na potrzeby biurowe za czyszczenie kanałów za opłatę za używ. telefonu za pranie ścierek za czyszczenie kominów za drobne wydatki za noworoczne	225 165 21 466 85 53 60 76 24	— — 15 — — 16 32 49 —	1.176	12
3.	Od Rku usługi : za pensję dozorczy i chłopaków za wikt chłopaków za przybory do czyszczenia za opłatę w Kasie Chorych za pośrednictwo przy stręcz.	922 907 19 54 1	05 22 60 56 —	1.904	43
4.	Od Rku należitości prawnych i asekuracji : za podatki za policę asekuracyjną	646 30	75 89	677	64
5.	Od Rku konserwacji Domu : za wydatki na konserwację			1.185	40
6.	Od Rku konserw. inwentarza. : za wydatki za konserwację inwentarza			72	80
7.	Od Rku opału : za zakupno drzewa za pensję i wikt palacza	18 158	60 32	176	92
	Do przeniesienia			5.322	25

Winien.

[illegible]

Ma.

Pozycja	Wyszczególnienie	K	k	K	h
	Z przeniesienia . . .			5.322	25
8.	Od Rku światła:				
	za zakupno nafty	321	66		
	" " szkieł i knotów	12	79		
	" " żarówek	4	60	339	05
9.	Od Rku inwentarza:				
	za zakupno inwentarza . . .			376	46
10.	Od Rku bilardu:				
	za wydatki na bilard			86	76
11.	Od Rku kręgielni:				
	za wydatki na kręgielnię . .			1	94
12.	Od Rku czasopism:				
	za prenumeratę czasopism . .			80	76
13.	Od Rku osób:				
	za spłacone raty:				
	<i>Andraszkowa Marja.</i>	270	—		
	<i>Pr. Lewiński Jan</i>	145	24		
	<i>Przedsiębiorstwo opałowe</i> . .	1.024	—		
	<i>Knaus i Czajkowski.</i>	900	—		
	<i>Ditmar H.</i>	170	—		
	<i>Miejskie zakłady elektryczne</i>	549	38		
	<i>Rodakowski Zygmunt</i>	238	55		
	<i>Hübner Alojzy</i>	50	—	3.347	27
13.	Od Rku kaucji:				
	za wydane chłop. kaucye na				
	naftę			12	—
14.	Od Rku długów hipotecznych:				
	<i>Bank krajowy:</i>				
	za 27 i 28 ratę na ks. N. 2.538	225	66		
	" 29 i 30 " " " " 2.315	1.272	06	1.497	72
	Do przeniesienia			11.064	21

Ma.

Pozycja	Wyszczególnienie	K	h	K	h
	Z przeniesienia . . .			11.064	21
16.	Od Rku odsetek od dług. hip.: za procent, dod. admin. i stem- ple do raty na ks. BK. Nr. 2.538	328	—		
	za procent, dod. admin. i stem- ple do raty do ks. B. K. Nr. 8.315	1.714	12	2.042	12
17.	Od Rku reprezentacji, za spłac. Kasie Gł. kwotę na II. Dom				4 94
	Saldo 31. lipca 1910.			823	36
				13.934	63

Towarzystwa stwierdzają:

Apolinary Bendych,
przewodniczący Zarządu Domu.

Winien.

Rachunek

L. p.	Wyszczególnienie	K	h	K	h
1	Winni nam lokatorowie: w dniu 1. sierpnia 1909			8.082	61
2	do Rku czynszu: przypis czynszu			784	06
3	do Rku usługi: przypis należitości na usługę .			3.607	50
4	do Rku konserwacyi Domu: przypis należitości na konserwacyę Domu			1.691	99
5	do Rku konserwacyi inwentarza: przypis należitości na konserwacyę inwentarza			2.126	18
6	do Rku opału: przypis należitości na opał . .			872	14
7	do Rku światła: przypis należitości na światło:			795	68
8	do Rku kasy: za zwrot czynszu i zadatków .			128	94
9	Winniśmy kolegom dnia 31. sierpnia 1910 roku :				
	a) za zadatki złożone w latach poprzednich	76	—		
	b) za zadatki złożone w roku 1909/10	24	—		
	c) za czynsz spłacony na rok 1910/11	160	83	260	83
				18.349	93

Zgodność z księ-

Stefan Simon,
przewodniczący komisji lustracyjnej.

lokatorów.

Ma.

L. p.	Wyszczególnienie	K	h	K	h
1	Winniśmy kolegom dnia 1. sierpnia 1909 roku :				
	a) za zadatki złożone w latach poprzednich	76	—		
	b) za zadatki złożone w roku 1908/9	31	—		
	c) za czynsz spłacony na rok 1909/10	120	53	227	53
2	od Rku kasy :				
	1. za spłacone zaległości czynszowe przez byłych mieszkańców domu	488	81		
	2. za spłacony czynsz przez obecnych mieszkańców domu wraz z należnością na usługę, konserwację budynku, konserwację inwentarza, opał i światło	8.896	80		
	3. za złożone zadatki na mieszkanie	48	—		
	4. za spłacony czynsz na rok 1910/11	160	83	9.594	44
3	Winni nam lokatorowie dnia 31. lipca 1910			2.002	28
4	Strata w roku 1909/10 (przeniesienie należności domu do komisji pożyczkowej)			6.525	68
				18.349	93

gami stwierdza :

Zestawił :

Feliks Niemyski,
 prowadzący księgi Towarzystwa.

rzędu Domu.

lipca 1910 r.

Stan bierny.

L.p.	Wyszczególnienie	K	h	K	h
1	Rk osób:				
	Knaus & Czajkowski	1.594	83		
	I Związkowa Drukarnia	401	67		
	Hübner Alojzy	100	—		
	Miejskie Zakłady elektryczne	101	45		
	Dattner H.	231	40		
	Ditmar R.	142	54		
	Strzelbicki Jan	50	—		
	Wydział Towarzystwa	1	—	2.622	89
2	Rk długów hipotecznych:				
	I pożyczka B 2.315	39.629	85		
	II pożyczka B. 2.538	7.574	41	47.204	26
3	Rk funduszu żelaznego:				
	stan jak w roku 1908/9			17.648	67
4	Rk funduszu obrotowego:				
	stan jak w roku 1908/9			4.091	96
5	Rk lokatorów			260	83
				71.828	61

Zestawił:

Feliks Niemyski,

prowadzący księgi Tow.

gami stwierdzają:

Apolinary Bendych,

przewodniczący Zarządu Domu.

Rachunek strat i zysków Zarządu Domu

za czas od 1. sierpnia 1909 do 31 lipca 1910.

Straty.

Zyski.

L. p.	Wyszczególnienie	K	h	L. p.	Wyszczególnienie	K	h
1	Rk administracji	1349	85	1	Rk czynszu	784	06
2	Rk opału	301	78	2	Rk usługi.	1703	07
3	Rk należyt. prawn. i asek. . . .	677	64	3	Rk konserwacyi inwentarza . .	2053	38
4	Rk inwentarza (10% na zużycie).	245	46	4	Rk dochodów nadzwyczajnych .	1240	45
5	Rk inwestycyi (10% na amort.) .	241	36	5	Rk przedsiębiorstw	253	89
6	Rk odsetek od dług. hipotecz. .	2042	12	6	Rk bilardu	613	65
7	Rk konserwacyi Domu	27	30	7	Rk kręgielni.	13	52
8	Rk czasopism	80	76	8	Rk subwencyi	200	—
9	Rk reprezentacyi	4	94	9	Rk światła	10	31
10	Rk lokatorów	6525	68	10	Rk odsetek	10	59
				11	Strata w roku 1909/10	4613	97
		11496	89			11496	89

Zestawił: *Feliks Niemyski*, prowadzący księgi Tow.

Zgodność z księgami stwierdza:

Stefan Simon,

przewodniczący komisji lustracyjnej,

Wysokiemu Sejmowi, Świetnej Radzie miasta Lwowa, JWP.
Dr. Battaglii, wreszcie Szanownej Redakcji „Nowej Gazety“
za bezpłatne nadsyłanie pisma.

Skład Zarządu przed wakacjami:

Jakób Pawłowski
przewodniczący.

Apolinary Bendych
skarbnik.

Jerzy Englisch
sekretarz.

Członkowie zarządu:

Paweł Kolarz, Julian Kowalik, Antoni Misiak,
Mieczysław Pawluk.

W czasie wakacji:

Apolinary Bendych,
przewodniczący.

Eugenjusz Godziejewki,
skarbnik.

Jerzy Englisch,
sekretarz.

Jan Kowalski,
człon. zarządu.

Po wakacjach:

Apolinary Bendych,
przewodniczący.

Jan Wolski,
skarbnik.

Jerzy Englisch,
sekretarz.

Członkowie Zarządu:

Paweł Kolarz, Antoni Misiak, Jakób Turyn, Józef Tyrlik.

Sprawozdanie Komisji Przedsiębiorstw.

Obejmując prowadzenie Komisji Przedsiębiorstw, zwróciliśmy przedewszystkiem uwagę na ksiązkowanie, które przed nami było nieumiejętne i spowodowało pewien zamęt w Komisji. Zbadawszy błędy poprzedników, zabraliśmy się do reform, jak ksiązkowania, tak i regulaminu dla funkcjonarjusza, prowadzącego księgi Komisji Przedsiębiorstw. Księżkowanie stało się wzorowe i w każdej chwili odzwierciadla ruch w kramie i wogóle cały stan Komisji. Mamy nadzieję, że dawne usterki nie powtórzą się więcej. Dążąc w ślady poprzedników, staramy się, o ile na to pozwala szczupłe miejsce w czytelnii, wprowadzić do kramu rzeczy potrzebne technikowi w codziennem jego życiu i w ten sposób dostarczać kolegom towary tańiej niż gdziekolwiek w sklepach. Naszym następcom gorąco polecamy dążenie do dalszego rozszerzenia istniejącego kramu, który przy racjonalnej gospodarce powinien się w przyszłości rozwinąć do sklepu większych rozmiarów, opartego na zasadach kooperatywy.

Cyfrowo stan Komisji przedstawia się w sposób następujący:

w r. 1908/9 dochód 5162.43 K	w r. 1909/10 dochód 10833.98 K
rozchód 4751.93 K	rozchód 10667.94 K

Widzimy więc, że obrót w r. b. zwiększył się przeszło wdwójnasób, co rokuje wielkie nadzieje na przyszłość.

Izydor Welczer

prowadzący Komisję przedsiębiorstw.

Sprawozdanie Komisji Wydawniczej.

Akcję wydawniczą Towarz. prowadziliśmy w roku sprawozdawczym torem wytkniętym przez poprzednie zarządy, nie wnosząc nic nowego do swej działalności. Wprawdzie staraliśmy się o udoskonalenie sposobu prowadzenia Komisji pod względem administracyjnym, układając nową księgę inwentarza, na podstawie której można się w każdej chwili szczegółowo zorientować w stanie naszej agendy. Zasadniczo jednak nie zmieniło się nic; poprzestawaliśmy na wydawaniu skryptów: „Teorji i konstrukcji maszyn elektrycznych“ profesora Rotherta i „Budowy dróg“, na zakupieniu 12 egzemplarzy Geologii II. profesora Dr. Wiśniowskiego za 35 kor., 35 egzemplarzy Technologji mechanicznej profesora Ciechanowskiego za 127 kor., 27 egzemplarzy Technologji mechanicznej I. profesora Anczyca za 143 kor. 91 hal. i 9 egzemplarzy III-ej tegoż profesora za 27 kor. Pozatem sprzedawaliśmy, zakupywaliśmy i wypożyczaliśmy kolegom wszelkie wydawnictwa. Mielśmy też sporo zamówień od różnych osób i instytucji — dość wspomnieć — iż większą ilość wydawnictw naszych wysłaliśmy Zarządowi Salinarnemu w Wieliczce i Szkole Mechaniczno-Technicznej H. Wawelberga i J. Rotwanda w Warszawie. Nigdy przedtem nie była nasza agenda prawdziwie humanitarno-kulturalną instytucją, któraby w całym tego słowa znaczeniu ułatwiała członkom Towarz. kształcenie się, nie była nią i w roku sprawozdawczym. Być może, że wkrótce nadejdzie czas, gdy Komisja przestanie polegać na pracy jednego człowieka i będzie się składała z kilku dzielnych, a oddanych Towarzystwu kolegów, którzy sprawy jej poprowadzą na szersze tory.

Karol Janowicz,
zawiaadowca wydawnictw.

Rozchód.

Rachunek inwentarza wydawnictw.

Przychód.

106

L. p.	Wyszczególnienie	K	h	L. p.	Wyszczególnienie	K	h
1	Stan 1. listopada 1909 r.	3.001	97	1	Od Rku kasy:		
2	Do Rku kasy:				za sprzedane skrypta za go-		
	za zakupione skrypta za go-				tówkę	616	27
	tówkę	346	—	2	Od Rku udzielonych zaliczek:		
3	Do Rku wydawców:				za sprzedane skrypta na raty	237	—
	za zakupione skrypta od wy-			3	Stan z dniem 31. października		
	dawców	127	—		1910 r.	2.768	59
4	Do Rku darów:						
	za darowane skrypta	93	80				
5	Do Rku strat i zysków:						
	za zysk	53	09				
		3.621	86			3.621	86

Karol Janowicz,
zawiaadowca wydawnictw.

Antoni Łaguna,
członek Kom. lustr.

Sprawozdanie Komisji Pożyczkowej.

Komisja pożyczkowa starała się możliwie najsumienniejsze spełniać swoje zadanie. Częstość znajdowała się w przykrem położeniu: nawał podań i szczupłe stosunkowo fundusze Kasy głównej zmuszały ją nieraz albo wcale nie uwzględniać podań części kolegów, albo też okazywać mniejszą pomoc, niż na to zasługiwali. W każdym razie uważaliśmy bacznie na to, by żaden z podających się niezamożnych kolegów nie został bez pomocy.

Niektóre cyfry z naszej działalności przedstawiają się w następujący sposób:

O pożyczki zwyczajne podało się 157, otrzymało 91 kolegów

"	"	na obiady	"	"	178,	"	158	"
---	---	-----------	---	---	------	---	-----	---

"	"	na mieszkania	"	"	53,	"	22	"
---	---	---------------	---	---	-----	---	----	---

O zajęcia funkcjonarjuszów kuchni

	podalo się	225,	"	162	"
--	------------	------	---	-----	---

Wkładki zniżono 34 kolegom.

Inne cyfry znajdują się w załączonem zestawieniu.

Jan Miś,
sekretarz Komisji.

Bruno Maurin,
przewodniczący Komisji.

L. p.	Wyszczególnienie	K	h	K	h	L. p.	Wyszczególnienie	K	h	K	h
1	Winni nam dłużnicy w dniu 1. listopada 1909			68758	58	1	Winniśmy w dniu 1. listopada 1909 naszym wierzycielom :				
2	Do Rku Kasy Głównej:						za nadpłacone kwoty			258	32
	za udzielone pożyczki zyczejne .	1572	92			2	Od Rku Kasy Głównej:				
	" " " ryczałt. .	3276	68				za zwrócone pożyczki zwyczajne	4183	50		
	" " " na obiady .	1195	68				" " " ryczałtowe	2605	80		
	" " " na mieszk. .	2221	26				" spłacone raty za skrypta . .	225	45	7014	75
	" " subwencje naukowe	100	—			3	Winni nam dłużnicy dnia 31. października 1910 r.			78504	18
	" " raty stypendyjne .	528	—								
	" koszty sądowe w procesach z dłużnikami Towarzystwa .	673	81	9568	35						
3	Do Rku inwentarza wydawnictw własnych :										
	za pobrane na raty skrypta . .			237	—						
4	Do Rku administracji:										
	za dopisane wydatki administracyjne na portorja i druki . . .			692	69						
5	Do Rku subwencji Zarządu Domu:										
	za przeniesione zaległości czynszowe			6525	68						
				85777	25					85777	25

Zgodność z księgami stwierdza :

Stefan Simon,
przewodniczący Komisji lustracyjnej.

Sprawozdanie Komisji Procesowej.

Rok administracyjny 1909/10, w porównaniu z rokiem ubiegłym przyniósł mniejszy dochód, bo tylko 4.984 kor. 96 h. Powodem tego po pierwsze: brak ciągłości w pracach Komisji tegorocznej, spowodowany częstymi zmianami w łonie Wydziału, po drugie: niesumienność naszych dłużników. Mimo to spełniliśmy zadanie nasze dość dobrze, dowodem tego jest bardzo liczna korespondencja, mianowicie 967 listów wysłanych.

Jak w latach ubiegłych, tak i w roku sprawozdawczym Komisja korzystając z uprzejmości Rektoratu, sporządziła metryki dłużników Towarzystwa za rok administracyjny 1908/9, a nadto uzupełniła je za lata uprzednie, co w znacznej części ułatwi pracę na przyszłość.

Poczuwamy się do obowiązku złożyć najserdeczniejsze podziękowania syndykowi Tow. W. P. Dr. Tadeuszowi Dwer-nickiemu za jego bezinteresowną działalność dla naszego dobra.

Józef Tyrlik,
przewodniczący Komisji procesowej.

Winien.

Rachunek funduszu gwarancyjnego komisji ubiorowej.

Ma.

110

L. p.	Wyszczególnienie	K	h	L. p.	Wyszczególnienie	K	h
1	Do Rku odsetek od długów hipotecznych: za spłacone odsetki od pożyczki Ban- ku krajowego B. 5.105	210	55	1	Stan funduszu dnia 1 listopada 1909 . .	2.011	44
2	Stan funduszu dnia 31 października 1910	1.811	33	2	Od Rku dłużników komisji ubiorowej: za nadpłacone kwoty	10	44
		2.021	88			2.021	88

Rachunek dłużników komisji ubiorowej.

L. p.	Wyszczególnienie	K	h	L. p.	Wyszczególnienie	K	h
1	Stan wierzytelności dnia 1. listopada 1909	5.001	24	1	Od Rku Kasy Głównej: za spłacone raty przez dłużników .	302	21
2	Do Rku funduszu gwarancyjnego komisji ubio- rowej: za nadpłacone kwoty	10	44	2	Stan wierzytelności dnia 31 października 1910 roku	4.709	47
		5.011	68			5.011	68

Zgodność z księgami stwierdza:

Stefan Simon, przewodniczący Kom. Lustr.

Sprawozdanie Komisji informacyjnej.

Wielu z młodych kolegów, którzy ukończyli szkoły średnie, pragnie rozpocząć studia na technice, lecz nie ma odpowiednich informacji i nie wie do kogo się zwrócić. By im ułatwić orientację, umieszczaliśmy w pismach na długo przed rozpoczęciem roku naukowego komunikaty o istnieniu komisji informacyjnej naszego Tow. Na nadesłane 100 listów wysłaliśmy 122 odpowiedzi. Dla kolegów gimnazjalistów, którzy przed wstąpieniem na politechnikę muszą zdawać egzamin z geometrii wykresłnej urządziliśmy 2 kursy z tego przedmiotu pod kierownictwem kol. Kaspra Reguły. Z kursów tych korzystało 36 kolegów. Kolegom przyjeżdżającym z Królestwa Polskiego i z Rosji ułatwialiśmy tłumaczenie i legalizację świadectw.

Rachunek Komisji informacyjnej.

Przychód.

Za opłaty za I kurs przygotowawczy . . .	285 K — h.
„ „ „ II „ „ . . .	170 „ — „
„ marki przysłane na odpowiedzi . . .	2 „ 57 „
Razem . . .	457 „ 57 h

Rozchód.

Wynagrodzenie za prowadzenie kursu . . .	118 K — h.
Wydatki na salę	10 „ — „
Programy	1 „ 20 „
Portorja	23 „ 85 „
Czysty dochód przelany do Kasy głównej . . .	304 „ 52 „
Razem . . .	457 K 57 h.

Jan Hordyszyński
przewodniczący Komisji.

Sprawozdanie Komisji zarobkowej.

Agenda nasza miała na celu materialne wspomaganie kolegów, przez pośrednictwo w poszukiwaniu zajęć płatnych. Studja techniczne z natury rzeczy są o wiele kosztowniejsze od innych i zmuszają bardzo wielu kolegów do zarobkowej pracy. Niestety, ilość zaofiarowanych zajęć nie może dorównać liczbie starających się o nie. Komisja zarobkowa dokładała wszelkich starań aby zadowolić licznych petentów: staraliśmy się nie tylko umieszczać ogłoszenia w dziennikach, zakładach naukowych i instytucjach prywatnych, ale też osobiście informowaliśmy prywatne firmy o istnieniu i celach naszej agendy.

Jak w poprzednich latach, tak i w roku objętym niniejszym sprawozdaniem liczba zajęć zwiększyła się nieco: w roku 1907/8 otrzymało zajęcia 47 kolegów, w roku 1908/9 — 62, a w roku sprawozdawczym 74.

Mamy nadzieję, że następcy nasi będą od nas szczęśliwsi; życzymy im jak najpomyślniejszych wyników. Zarazem składamy podziękowanie Szanownym Redakcjom: „Kurjera Lwowskiego“, „Wieku Nowego“, „Głosu“, „Naprzodu“, „Nowej Reformy“ i „Czasu“ za bezpłatne umieszczanie ogłoszeń w swoich pismach.

Jan Miś

przewodniczący Komisji zarobkowej.

Sprawozdanie „Koła hydrotechników“.

W ubiegłym roku administracyjnym rozwój „Koła“ nie postępował w tym tempie, jakiego życzyli sobie założyciele. Rozwój wydziału hydrotechnicznego — jakoteż sprawa równouprawnienia hydrotechników z inżynierami budowy dróg w służbie państwowej nie postępuje naprzód, więc nie można marzyć o rozwoju „Koła hydrotechników“ i należałoby albo stan przejściowy przeczekać, albo złączyć się ze „Związkiem słuch. budowy dróg i mostów i hydrotechniki“ — gdzieby w osobnej sekcji skupiali się słuchacze wydziału hydrotechnicznego.

W ubiegłym roku administracyjnym Zarząd „Koła“ starał się zawsze stać na straży interesów swego wydziału. Reprezentant jego brał udział we wszystkich pracach „Komitetu wykonawczego uchwał wiecowych“ i na wiecach ogólnotechnicznych, zajmujących się sprawą potrzeb politechniki, przedstawiał niedomagania wydziału budownictwa wodnego.

Mimo znaczne trudności zdołaliśmy powiększyć w roku sprawozdawczym nieco naszą bibliotekę:

Rok ten można podzielić na dwa okresy: okres pierwszy (mniej więcej od marca) to okres bardzo żywotny dla biblioteki i okres drugi (pozostałe miesiące) — okres zastoju. Różnice te wybitne a niezwykle dadzą się wytłumaczyć jedynie tem, że członkami korzystającymi z biblioteki byli przeważnie słuchacze V. roku, którzy w drugim półroczu mury naszej Politechniki pożegnali. Biblioteka liczy obecnie 101 dzieł, nadto wcale liczny zbiór tablic i wzorów ułatwiających wykonywanie projektów. Dzieła, podobnie jak w roku poprzednim, zakupywaliśmy przeważnie za pośrednictwem księgarni Altenberga, (której z końcem roku adm. jesteśmy jeszcze dłużni 217.02 K) częścią inną drogą, a nie brak też i darów n. p. prof. Pawlika,

inż. Mołczanowskiego, kol. Panka, Cisły i innych, za co im niniejszem składamy gorące podziękowanie. — Z biblioteki korzystało 32 kolegów, liczba zaś przeczytanych tomów wynosiła 156.

Sprawozdanie kasowe.

D o c h ó d			R o z c h ó d		
Wyszczególnienie	K	h	Wyszczególnienie	K	h
Wkładki członków i wpisowe . . .	22	40	Zakupno książek .	45	70
Dochody z przedsiębiorstw . . .	164	69	Na przedsiębiorstwa	132	67
Subwencje	53	98	Administracja . . .	13	68
Saldo z roku poprzedniego . . .	17	28	Koszta komitetu wykonawczego uchwał wiecowych	53	98
Razem .	258	35	Razem .	246	03
			Saldo z d. 31/X 1910	12	32
			Razem .	258	35

W powyższy rachunek nie wchodzi kosztą zakupionych książek, wziętych w księgarni Altenberga na konto T-wa Bratniej pomocy.

Za Zarząd:

Michał Domanasiewicz,
sekretarz.

Walenty Cyło,
przewodniczący.

SDW-1500

Mag. 178705

Miejska Biblioteka Publiczna
w Tarnowie

Dział Starych Druków

0241-001500-00